

การศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัย
ของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน

The study of the process of transporting raw materials for production and the
safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic
Community

มาเรียม นะมิ

รายงานนี้เป็นทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. 2558

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัย
ของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน

The study of the process of transporting raw materials for production and the
safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic
Community

รายงานนี้เป็นทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. 2558
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ทรัพยากรภายในองค์กร ตัวแปรคั่นกลางคือ ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ความเข้มแข็งของเครื่องมือคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล และตัวแปรตาม คือ มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการศึกษาแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการวิจัยเชิงประจักษ์ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประกอบการแปรรูปเนื้อสัตว์ในประเทศไทย จำนวน 510 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการศึกษา พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 122.231 ที่องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 150 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.815 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) มีค่าเท่ากับ 0.953 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.980 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.938 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.000 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.020 และค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.000 นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ทรัพยากรภายในองค์กร ตัวแปรคั่นกลางคือ ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ความเข้มแข็งของเครื่องมือคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คำสำคัญ มาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ มาตรฐานความปลอดภัย เนื้อสัตว์แปรรูป มาตรฐานอาหารฮาลาล

ABSTRACT

The research investigated the process of transporting raw materials for production and the safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic Community. The study objectives were (1) to study factors that influenced the process of transporting raw materials for production and the safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic Community and (2) to determine the consistency of a causal model influencing the process of transporting raw materials for production and the safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic Community.

The variables used in this study were the independent variables, the organization environment and the organization resources. The mediator variables were the supply chain cooperation, equipment strength, food quality, and Halal sign. The dependent variable was the process standard of transporting raw materials for production and the safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic Community.

The researchers used a mixed method of qualitative and quantitative study. Questionnaires were used to collect empirical data from 510 meat operator samples. The statistical methods used to analyze data were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and the analysis on the structural equation model.

The results revealed that the model was well consistent with the empirical data. The Chi – Square (χ^2) value was 122.231 at the degrees of freedom (df) of 150. The chi - square relative (χ^2/df) was 1.815 with the probability p-value equal to 0.953. The index of harmony (GFI) was equal to 0.980, and the modified harmony index measuring (AGFI) was equal to 0.938. The index measuring the comparative (CFI) was equal to 1.000 and the index root mean square of the section standard (SRMR) was 0.020 and the index error in estimation parameters (RMSEA) was equal to 0.000. Additionally, the research results also showed that the organization environment, organization resources, the mediator variables; the supply chain cooperation, equipment strength,

food quality, and Halal sign positively influenced the process standard of transporting raw materials for production and the safety of the meat processing industry to support the ASEAN Economic Community.

Keywords: standards of transporting raw materials, processed meat safety standards, Halal food standards

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้ให้โอกาสในการศึกษาหาความรู้ในงานวิจัยเรื่อง การศึกษามาตรฐานกระบวนการ การเคลื่อนย้าย วัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ขอขอบพระคุณสถานประกอบการด้านการผลิตอาหารทั่วประเทศ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และขอขอบพระคุณเพื่อนอาจารย์ในคณะบริหารธุรกิจที่ทำให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

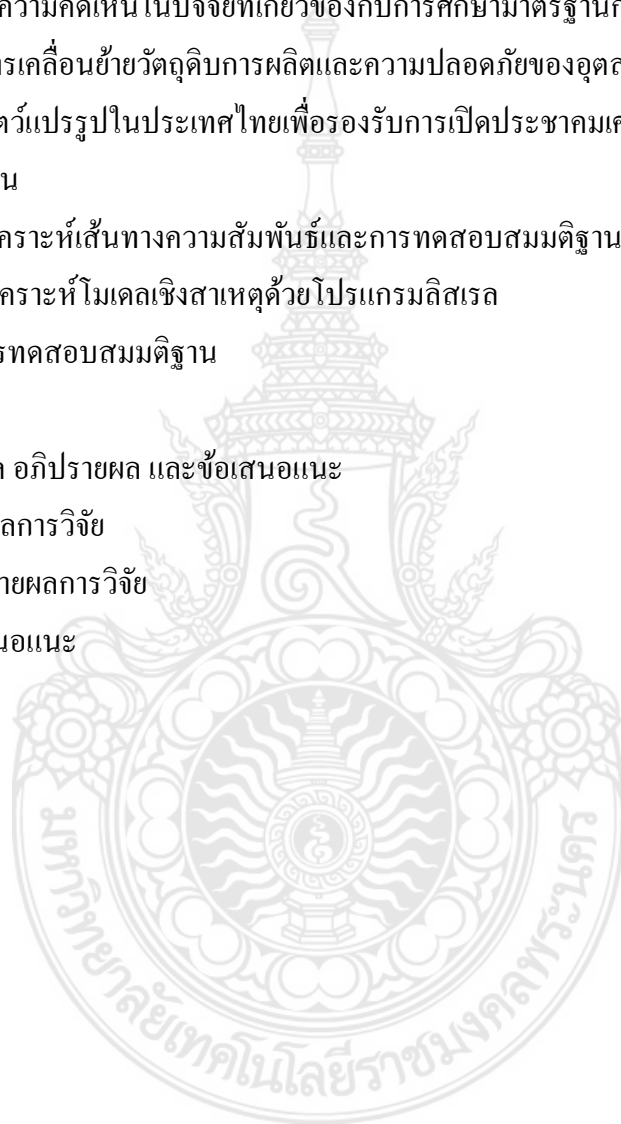
มาเรียม นามิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการปัญหา	1
วัตถุประสงค์	7
ขอบเขตการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	9
สรุป	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
หลักศรัทธาในศาสนาอิสลามกับฮาลาล	11
แนวคิดหลักการโลจิสติกส์ฮาลาล	18
เครื่องหมายมาตรฐานคุณภาพเนื้อสัตว์แปรรูปฮาลาล	29
ทฤษฎีฐานทรัพยากร	31
แนวคิดการรวมกลุ่มระหว่างประเทศ	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
สรุป	54
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย	55
ประเภทของงานวิจัย	55
ประชากรและการเลือกตัวอย่าง	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การทดสอบเครื่องมือ	59
วิธีการเก็บข้อมูล	64
ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย	64

	หน้า
	65
สรุปล	65
บทที่ 4 บทวิเคราะห์ข้อมูล	66
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	67
การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติของข้อมูล	68
การวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน	70
ระดับความคิดเห็นในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาตรฐานกระบวนการ	81
การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรม	
เนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ	
อาเซียน	
การวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์และการทดสอบสมมติฐาน	88
โดยวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุด้วยโปรแกรมลิสเรล	
ผลการทดสอบสมมติฐาน	95
สรุปล	103
บทที่ 5 สรุปลผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
สรุปลผลการวิจัย	105
อภิปรายผลการวิจัย	107
ข้อเสนอแนะ	111
สรุปล	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	115
ประวัตินักวิจัย	120

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตาราง 1 มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมอาหารประเภทต่าง ๆ	6
ตาราง 2.1 ชื่อตัวแปรและอักษรย่อของตัวแปร	48
ตาราง 3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัด สำหรับข้อมูลทดลองใช้ (Pre-test)	61
ตาราง 3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัด สำหรับข้อมูลที่เก็บจริง	63
ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	67
ตาราง 4.2 ผลการวิเคราะห์ห้อยคล้องประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล	74
ตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงแบบรวมศูนย์ (convergent validity)	80
ตาราง 4.4 ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน	82
ตาราง 4.5 ระดับปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน	83
ตาราง 4.6 ระดับปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน	84
ตาราง 4.7 ระดับปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหาร และเครื่องหมายฮาลาล	85
ตาราง 4.8 ระดับปัจจัยด้านมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	86
ตาราง 4.9 ระดับปัจจัยด้านมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	87
ตาราง 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางค่าความผิดพลาดมาตรฐานและค่า t-value ของโมเดลสมการ โครงสร้างหลังจากปรับ โมเดลสำหรับการ วิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้าย วัตถุดิบ และมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ แปรรูปในประเทศไทย	89
ตาราง 4.11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	98

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพ 1 แผนภาพเส้นทางขนส่งระหว่างประเทศไทยกับประเทศกลุ่มอาเซียน	20
ภาพ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรในทฤษฎีทรัพยากรพื้นฐาน	32
ภาพ 3 กรอบแนวความคิดตามทฤษฎี	48
ภาพ 4 สมมติฐาน โมเดลสมการ โครงสร้างที่สร้างสมมติฐานแสดง โมเดล อิทธิพลมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและ ความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	53

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การกำหนดมาตรฐานของการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมอาหารนั้นมีความสำคัญสำหรับผู้บริโภคอุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมลำดับแรกที่ได้รับการสนับสนุนมาตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีการทำเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศและในขณะเดียวกันเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เงินลงทุนน้อยและใช้วัตถุดิบภายในประเทศ และสามารถนำทรัพยากรทางการเกษตรของประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปสู่การผลิต การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งในช่วงแรกประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตเพื่อการทดแทนการนำเข้า ต่อมาเมื่อการผลิตขยายตัวมากขึ้น อีกทั้งผู้ประกอบการมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น รวมทั้งในปัจจุบันประเทศไทยได้ทำการเปิดเสรีทางการค้า จึงทำให้ทิศทางการพัฒนาจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าไปสู่การผลิตเพื่อการส่งออก นอกจากนี้อุตสาหกรรมอาหารยังก่อให้เกิดผลเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมการผลิตอื่น ๆ เช่น การผลิตกระป๋องผลิตภัณฑ์พลาสติกอันนำไปสู่การจ้างงานและรายได้ประชาชาติที่สูงขึ้น

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้ล้วนต้องการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน ด้วยการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศต่าง ๆ ในทุก ๆ ภูมิภาค เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในดุลการค้า ซึ่งนำมาสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจภายในประเทศ อันจะส่งผลให้ประเทศเกิดการได้เปรียบดุลการค้า แต่การที่จะทำให้ประเทศได้เปรียบดุลการค้าได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนการส่งออกของประเทศเพื่อให้ประเทศมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จากการศึกษาประเทศในกลุ่มยุโรป พบว่าประเทศโปรตุเกส เป็นประเทศที่มีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศต่าง ๆ มากเป็นอันดับที่หนึ่งของยุโรป คือร้อยละหกสิบของมูลค่ารวมของยุโรป มีรายได้เข้าประเทศมากกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์ต่อปี ซึ่งการส่งออกส่งผลต่อการสร้างให้ประเทศมีมาตรฐานการครองชีพที่ดี (Gnepsa, 2000) ทำให้ประเทศยุโรปนั้นมีการเจริญอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตอาหารตั้งแต่ในอดีต โดยสามารถผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชาชนในประเทศและเหลือเพื่อการส่งออกมาโดยตลอด นอกจากนี้ภาครัฐยังได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาคเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนโยบายที่สำคัญในปัจจุบัน คือ การผลักดันให้ไทยเป็นครัวโลก โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยกลายเป็นผู้ส่งออกสินค้าอาหารรายใหญ่ของโลก และสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความเชื่อมั่นในระดับสูงสุดด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย โดยสนับสนุนและ

ส่งเสริมการนำความได้เปรียบจากภาคเกษตรที่เป็นแหล่งผลิตอาหารและวัตถุดิบที่หลากหลาย สามารถผลิตอาหารที่ได้มาตรฐานและความปลอดภัยเพื่อส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ในปัจจุบันประเทศไทยมีสินค้าอาหารส่งออกที่สำคัญ ทั้งที่เป็นวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น ข้าว อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผักกระป๋องและแปรรูปผลไม้กระป๋องและแปรรูป เป็นต้น และในการผลักดันให้ไทยเป็นครัวของโลกนั้น ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าอาหาร ทั้งในด้านการเพิ่มผลผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าว ซึ่งได้มีการพัฒนาพันธุ์ข้าว พร้อมทั้งกระจายพันธุ์ข้าวให้กับเกษตรกร และการวิจัยพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าอาหารให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความปลอดภัยอาหาร (Food Safety) เพื่อเป็นการปรับปรุงคุณภาพสินค้าระบบไร่นาถึงโต๊ะอาหาร (Food Farm to Table) โดยการส่งเสริมระบบจัดการคุณภาพแบบบูรณาการตามมาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practice) การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ Traceability พร้อมทั้งการส่งเสริมวิจัยและตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะเป็นการสร้างความปลอดภัยให้กับสินค้าอาหารของประเทศไทย

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยพื้นฐานของการผลิตการเกษตรและอาหารที่สำคัญมาตั้งแต่ในอดีต ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เป็นผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก โดยแต่ละปีสามารถส่งออกอาหารเป็นมูลค่ากว่า 400,000 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 14 ของโลก ในจำนวนนี้เป็นอาหารที่ส่งออกไปยังประเทศมุสลิมปีละ 12,000 ล้านบาท โดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย สหรัฐอาหรับ อิมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย อียิปต์ อินโดนีเซีย และบรูไน

สำหรับสินค้าอาหารฮาลาลของไทย เป็นอุตสาหกรรมอาหารประเภทหนึ่ง ซึ่งประเทศไทยมีศักยภาพจากการมีแหล่งวัตถุดิบที่หลากหลายอุดมสมบูรณ์ แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ได้เป็นประเทศมุสลิม แต่ก็มีประชากรมุสลิมกว่า 10 ล้านคน และเนื่องจากการผลิตอาหารฮาลาลไม่ได้เป็นการผลิตสำหรับผู้บริโภคมุสลิมเท่านั้น แต่ผู้บริโภคทั่วไปก็สามารถบริโภคอาหารฮาลาลได้ และในปัจจุบันอาหารฮาลาลก็เป็นผลิตภัณฑ์อาหารส่งออกของไทยที่ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ โดยอาหารฮาลาลยังมีศักยภาพทางการตลาดสูง เนื่องจากประชากรมุสลิมทั่วโลกมีมากถึง 1,565 ล้านคน หรือร้อยละ 25 ของประชากรโลก มีการบริโภคอาหารฮาลาลเป็นมูลค่ากว่าปีละ 580,915 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ประเทศไทยส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลได้เพียงปีละ 316 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ 0.18 ของมูลค่าอาหารฮาลาลของโลกเท่านั้น อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมามูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นอาหารฮาลาลจึงเป็นผลิตภัณฑ์

อาหารที่ไทยยังมีศักยภาพในการขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ ได้อีกมาก ดังนั้นจึงคาดว่าอาหารฮาลาลจะมีขนาดใหญ่กว่าที่ประมาณการไว้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ในการส่งออกสินค้าสำเร็จรูปของไทยไปยังกลุ่ม OIC ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 6 ปี (2541-2547) ของมูลค่าการส่งออกสินค้าอาหารคิดเป็น 8% ขณะที่อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 6 ปีของสินค้าอาหารสำเร็จรูปทั่วไปคือ -1% ปัจจุบันประเทศนำเข้าสินค้าอาหารไทยที่สำคัญ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ลิเบีย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ตลาดที่มีศักยภาพในกลุ่มประเทศ OIC คือกลุ่มประเทศที่มีรายได้ประชาชาติรวมมากกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐ ได้แก่ บาร์เรน คูเวต โอมาน ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

กลุ่มประเทศที่ส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลมากเป็นลำดับแรก ๆ ได้แก่ NAAFTA, EU และ AN ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วแต่ไม่ใช่กลุ่มประเทศที่เป็นมุสลิม หากแต่ประเทศเหล่านี้มีศักยภาพในด้านเทคโนโลยี มาตรฐาน และวิสัยทัศน์ ที่จะเป็ศูนย์กลางการผลิตสินค้าฮาลาลของโลก เช่น ประเทศแคนาดา ประกาศจะเป็น Food Hub ในขณะที่มีประชากรมุสลิมเพียง 300,000 คน

ตลาดสินค้าอาหารฮาลาลที่สำคัญ คือประเทศสหรัฐอเมริกาและตลาดยุโรป โดยประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวนมุสลิม 6 ล้านคน มูลค่าการบริโภคอาหารฮาลาล 1.3 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็น 0.3% ของจำนวนมุสลิมโลก และ 6% ของมูลค่าการบริโภคอาหารฮาลาล ส่วนตลาดยุโรปมีมุสลิม 12 ล้านคน มูลค่าการบริโภคอาหารฮาลาล 1.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็น 0.6% ของจำนวนมุสลิมโลก และ 9% ของมูลค่าการบริโภคอาหารฮาลาล

ปัจจุบันรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลอย่างจริงจัง โดยจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาอาหารฮาลาล ซึ่งประกอบด้วย 3 แผนหลัก ได้แก่ แผนพัฒนาการตลาด แผนพัฒนาการผลิตและส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลและแผนปรับปรุงกลไกการรับรองมาตรฐานฮาลาล โดยมีเป้าหมายสำคัญในการเพิ่มมูลค่าส่งออกอาหารฮาลาลของไทยในต่างประเทศ และมีกลไกรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลที่เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ผลการดำเนินงานตามแผนงานดังกล่าว ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลไปยังประเทศมุสลิมได้เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ย 8,189.65 ล้านบาท (198.72 ล้านเหรียญสหรัฐ) ในช่วงปี 2541-2544 เป็น 14,679.28 ล้านบาท (364.50 ล้านเหรียญสหรัฐ) ในช่วงปี 2545-2549 หรือขยายตัวร้อยละ 79.24 และเมื่อคิดเป็นสัดส่วนกับมูลค่าการส่งออกอาหารสำเร็จรูปทั้งหมดของไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.65 ในช่วงปี 2541-2544 เป็นร้อยละ 6.15 ในช่วงปี 2545-2549 ซึ่งชี้ให้เห็นศักยภาพและการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดของอาหารฮาลาลของ

ไทย โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป ผลไม้กระป๋องและแปรรูป นม และผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ โดยตลาดอาหารฮาลาลที่สำคัญของ ไทย คือตลาดตะวันออกกลางและตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสัดส่วนการส่งออกอาหารฮาลาลไปยังตลาดดังกล่าวในช่วงปี 2541-2544 มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 43.72 และ 28.37 และเพิ่มเป็น ร้อยละ 49.74 และ 30.30 ในช่วงปี 2545-2549 ในขณะที่ตลาดเอเชียใต้แม้จะมีมูลค่าการส่งออกน้อย แต่ก็มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มจากร้อยละ 2.96 ในช่วงปี 2541-2544 เป็นร้อยละ 3.69 ในช่วงปี 2545-2549 แต่ตลาดแอฟริกากลับมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 24.96 ในช่วงปี 2541 -2544 เป็นร้อยละ 16.27 ในช่วงปี 2545-2549 ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าการส่งออกไทยจำเป็นต้องมีการดูแล ตลาดแอฟริกามากขึ้น นอกจากตลาดดังกล่าวแล้วยังมีตลาดประเทศมุสลิมใหม่ที่เริ่มมีการนำเข้า สินค้าอาหารฮาลาลจากไทย เช่น คาซัคสถาน เติร์กเมนิสถาน และภายหลังจากที่ภาครัฐได้มี นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล พบว่า ตั้งแต่ปี 2545-2548 พบว่ามีบริษัทที่ได้รับการ รับรองฮาลาล 1,124 บริษัท ซึ่งสูงกว่าช่วงก่อนที่จะมีนโยบายดังกล่าว ในปี 2541-2544 ที่มีเพียง 532 บริษัทที่ได้รับการรับรอง อย่างไรก็ตามในปี 2549 จำนวนสถานประกอบการที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานโดยรวมมีจำนวนลดลง เนื่องจากมีสถานประกอบการที่ขาดการต่ออายุถึง 242 บริษัท ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจของโลก ภาวะราคาน้ำมันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปัญหา จากความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงส่งผลกระทบต่อการขอรับรองเครื่องหมายฮาลาล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพประเทศหนึ่งในการผลิตอาหาร สามารถที่จะเป็นศูนย์กลางของธุรกิจอาหารฮาลาล เนื่องจากประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้าน วัตถุดิบ มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นที่ยอมรับพร้อมที่จะผลักดันด้านมาตรฐานการผลิต สินค้าอาหารฮาลาล อย่างไรก็ตามยังมีผู้ประกอบการอาหารของไทยจำนวนมากยังขาดความรู้ความ เข้าใจอย่างแท้จริงในสินค้าอาหารฮาลาล อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดทิศทางที่ชัดเจนในการ กำหนดยุทธศาสตร์ที่จะผลักดันให้ธุรกิจอาหารฮาลาลของไทยสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และมุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารฮาลาลต่อไป

ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลได้หาแนวทางการแข่งขันของไทยในการส่งออกอาหารฮาลาลไปยัง ประเทศต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบัน (2555) มีบริษัทที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลเพิ่มขึ้น มากกว่า 1,000 แห่งทั่วประเทศ และมีสินค้าที่ได้รับการเครื่องหมายฮาลาลมากกว่า 10,000 รายการ ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งอุตสาหกรรมอาหารที่ใหญ่ที่สุดและมีความหลากหลายแห่งหนึ่งของ โลก ดังนั้นในการผลิตอาหารที่มีเครื่องหมายฮาลาลของมุสลิม จะช่วยขยายโอกาสทางธุรกิจได้ เพิ่มขึ้น โดยผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการผลิตอาหารฮาลาลตามหลัก ศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด เพราะปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อความสำเร็จของอุตสาหกรรมอาหารที่มี

ตราฮาลาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544)

การส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปของไทยในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงปี 2541-2549 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าสินค้าเกษตรดั้งเดิมจะเป็นสินค้าที่มีจุดอ่อนค่อนข้างมากก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากตัวเลขการส่งออกแล้ว ประเทศไทยน่าจะได้เปรียบ เพราะประเทศมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติที่เอื้ออำนวยให้ผลผลิตทางการเกษตรได้หลากหลายชนิดตลอดทั้งปี และมีคุณภาพดี

อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปโดยเฉพาะอุตสาหกรรมผักผลไม้แปรรูปนั้นได้ดำเนินการมาแล้วมากกว่า 20 ปี และมีแนวโน้มการส่งออกจะเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปนั้นสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร และสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศได้ปีละหลายพันล้านบาท ซึ่งเป็นสินค้าที่มีส่วนในการลดดุลการค้าของประเทศได้นอกจากนี้อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารยังเป็นอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงประโยชน์โดยตรงถึงเกษตรกร และมีสัดส่วนการใช้วัตถุดิบในประเทศ เกินกว่า 80% ของวัตถุดิบที่ใช้ในโรงงาน ซึ่งภาครัฐได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยได้วางยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2545 ภาครัฐได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์รายอุตสาหกรรม โดยได้เชิญ Michael Porter ผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา Porter ได้ให้คำแนะนำ ซึ่งปรากฏในงานวิจัยเรื่อง “การสร้างความสามารถในเชิงการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย” ว่าควรมุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มและให้ความสำคัญแก่ 2 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ อาหารและการท่องเที่ยว เพราะอุตสาหกรรมอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากกว่า 80% จึงมีความได้เปรียบ รวมทั้งยังสามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยเป็นกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพในการสร้างประเทศไทยให้เป็นคลังอาหารของโลก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของชัยยุทธ์ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์ (2544) และผลการวิเคราะห์เมื่อปี พ.ศ. 2545 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่าสินค้าอาหารของไทยเป็นสินค้าที่มีลักษณะเด่นในด้านมูลค่าเพิ่ม มีการนำเข้าปัจจัยการผลิตต่ำ และยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีโอกาสขยายตัว เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาดของโลกในระดับสูง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545) ฉะนั้นจึงกำหนดวิสัยทัศน์ของอุตสาหกรรมอาหารไทย ให้ไทยเป็นครัวของโลกในกรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2548-2551) โดยประเทศไทยจะเป็นผู้นำในการผลิตอาหารที่มีความปลอดภัยและได้รับความไว้วางใจป้อนให้กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งในรูปแบบสินค้าขั้นปฐม สินค้ากึ่งสำเร็จรูป หรือสินค้าสำเร็จรูป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545ก) ข้อได้เปรียบของการประกอบอุตสาหกรรม

อาหาร คือ การอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ และเป็นอุตสาหกรรมที่ควรมีพื้นที่ทำเกษตรกรรมเป็นของตนเอง เพื่อจะได้มีวัตถุดิบเข้าโรงงานได้ไม่น้อยกว่า 30% ของวัตถุดิบที่ใช้ทั้งหมด การประกอบอุตสาหกรรมอาหารขนาดกลางและขนาดย่อยของชุมชนเกษตรกรที่เข้มแข็งจะช่วยสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี แผนยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งได้ให้คำนิยามคำว่า “ธุรกิจอุตสาหกรรมประเภทอาหาร ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมอาหารประเภทต่าง ๆ

ประเภทของอุตสาหกรรมอาหาร	% มูลค่าเพิ่ม
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ (ลูกชิ้น, ไส้กรอก, กุนเชียง ฯลฯ)	1.67
ผลิตภัณฑ์นม (นมพร้อมดื่ม, นมเปรี้ยว, ไอศกรีม ฯลฯ)	5.50
ผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้บรรจุกระป๋อง	9.47
ผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้แช่แข็ง	4.80
ผลิตภัณฑ์แป้ง	5.37
ผลิตภัณฑ์ขนมปังและก๋วยเตี๋ยว	11.75

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2550

ศูนย์สารสนเทศ สถาบันอาหารได้รายงานสถานการณ์การส่งออกสินค้าอาหารในช่วงไตรมาสแรกของปี 2550 ว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อมูลของศูนย์สารสนเทศการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ บัณฑิตสนับสนุนให้เกิดการขยายตัว คือการปรับตัวของวิสาหกิจโดยเฉพาะในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในนโยบายต่าง ๆ เช่น ครัวไทยสู่ครัวโลก (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2550, หน้า 32) นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ของกระทรวงอุตสาหกรรมได้กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายในการพัฒนาจำนวน 5 อุตสาหกรรม ซึ่ง 1 ใน 5 อุตสาหกรรมเป้าหมายคือ อุตสาหกรรมอาหาร โดยกระทรวงอุตสาหกรรมได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการเพิ่มศักยภาพในการส่งออก เพื่อให้สามารถในการแข่งขันได้ในตลาดโลก ซึ่งการส่งออกอาหารไปยังประเทศต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาคนั้นล้วนมีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น และนำมาสู่เงินตราต่างประเทศในอัตราที่เพิ่มขึ้น โดย ประเทศมาเลเซียเป็นตลาดส่งออกที่อยู่ใกล้กับประเทศไทยมากที่สุดประเทศหนึ่งที่มีมูลค่าการส่งออกผลิตอาหารอยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้น

จากความสำคัญของการปัญหาการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ การผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการเคลื่อนย้ายอาหารฮาลาลประเภทเนื้อสัตว์แปรรูปของไทย ที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาลที่พบว่าผู้ประกอบการด้านการส่งออกอาหารฮาลาลส่วนใหญ่

มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบเนื้อสัตว์เพื่อการแปรรูปตามขั้นตอนฮาลาลอยู่ในระดับต่ำมากส่งผลให้มีวิธีการปฏิบัติการที่ทำให้อาหารฮาลาลและไม่ฮาลาลปะปนกันในขั้นตอนการผลิต อันเป็นเหตุให้อาหารแปรรูปที่ได้รับการรับรองฮาลาลนั้นปนเป็นสิ่งที่ไม่ฮาลาลตลอดกระบวนการ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาขั้นตอนตรวจสอบมาตรฐานการเคลื่อนย้ายในกระบวนการแปรรูปเนื้อสัตว์ฮาลาล และมาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาหารฮาลาล อันจะนำมาสู่การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการศึกษามาตรฐานเคลื่อนย้ายอาหารฮาลาลประเภทเนื้อสัตว์แปรรูปของไทยให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในตลาดอาหารฮาลาลในภูมิภาคอาเซียน

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่อิทธิพลต่อการกำหนดมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปฮาลาลในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยความพร้อมด้านทรัพยากร ปัจจัยความร่วมมือในห่วงโซ่อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ปัจจัยการสร้างความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารฮาลาลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขอบเขตของโครงการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีขอบเขตการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปฮาลาลตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงกลางน้ำ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจการขนส่งในประเทศไทย และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ปศุสัตว์ ได้แก่ ผู้เลี้ยงไก่ เป็ด โคเนื้อ แพะ และ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการศึกษาในพื้นที่ประเทศไทย ในทุกภาคของประเทศไทย และจะดำเนินการเลือกการสุ่มด้วยวิธีแบบหลายขั้นตอน เพื่อให้มีการกระจายครอบคลุมครบทุกภาคของประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่ ตุลาคม 2557 ถึง กันยายน 2558

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ ประเภทไก่ เป็ด โคนเนื้อ แพะ และ ที่นำไปแปรรูปเป็นอาหารสำเร็จรูปและได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาลจากสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย หรือคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัดเท่านั้น

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และปัจจัยด้านทรัพยากรภายในองค์กร

ตัวแปรกึ่งกลาง (Mediator/Intervening latent Variables) ได้แก่ ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. ประโยชน์ด้านวิชาการ

1.1 เพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านวิชาการและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.2 เพิ่มเติมองค์ความรู้ทางวิชาการ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทย

1.3 ได้โมเดลการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.4 ได้องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ โลจิสติกส์อาหารฮาลาลเพื่อนำไปสู่การวางกลยุทธ์เชิงรุกในการเป็นศูนย์กลางการขนส่งอาหารฮาลาลในภูมิภาคอาเซียน

2. ประโยชน์ในการนำไปใช้

2.1 เป็นแนวทางให้กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทยนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตที่สะอาดปลอดภัยตามหลักการของมาตรฐานอาหารฮาลาลของไทย

2.2 เป็นแนวทางให้กลุ่มผู้ประกอบการขนส่งที่เกี่ยวข้องกับอาหารฮาลาลในประเทศไทย
นำไปใช้การปรับปรุงกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบที่มีความปลอดภัยจากการปนเปื้อนที่เกี่ยวข้อง
กับความไม่สะอาดตามหลักการอาหารฮาลาล

2.3 เป็นแนวทางให้ห้องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การกระจายสินค้า การขนส่งสินค้าที่
ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลเป็นแนวทางในการควบคุมกระบวนการผลิต ขนส่ง ตั้งแต่
ต้นน้ำไปยังปลายน้ำ

3. ประโยชน์เชิงนโยบาย

3.1 นำผลการวิจัยไปสู่การกำหนดนโยบายด้านการพัฒนามาตรฐานอาหารฮาลาลและกระบวนการ
พัฒนามาตรฐานฮาลาลโลจิสติกส์ในประเทศไทย

3.2 นำผลการวิจัยไปสู่การกำหนดกรอบการวิจัยเพื่อต่อยอดงานวิจัยต่อไป

4. ประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ/พาณิชย์

4.1 ได้แนวทางพัฒนาผู้ประกอบการขนส่งอาหารฮาลาลให้มีความพร้อมในการเตรียมความ
พร้อมการค้าระหว่างชายแดนกับกลุ่มประเทศอาเซียนและมุสลิมจากทั่วโลก

4.2 เพื่อประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมของเกษตรกร และผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจ
เกี่ยวข้องกับอาหารและการขนส่งในประเทศไทยในการปรับตัวสู่การขนส่งตามแนวคิดฮาลาล โลจิสติกส์เพื่อให้บริการตลอดเส้นทาง โลจิสติกส์ก่อนการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

5. ประโยชน์ด้านสังคมและชุมชน

5.1 เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ประกอบด้วย ผู้เลี้ยงไก่ เป็ด โคเนื้อ แพะ และแกะ ได้รับความรู้ด้าน
การกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัย ความสะอาด และกระบวนการขนส่งฮาลาล

5.2 วิชากิจชุมชนที่ดำเนินธุรกิจด้านการผลิตและแปรรูปอาหารได้นำความรู้ไปพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ให้มีความสะอาด ปลอดภัยตามหลักการและมาตรฐานอาหารฮาลาลและฮาลาล
โลจิสติกส์

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

มาตรฐานโลจิสติกส์ฮาลาล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบคุณภาพการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ
เนื้อสัตว์แปรรูปฮาลาลในกระบวนการผลิต

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หมายถึง กลุ่มประเทศที่รวมตัวกันตามกรอบความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ จำนวน 10 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศสาธารณรัฐมาเลเซีย ประเทศกัมพูชา

ประเทศพม่า ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศฟิลิปปิน สาธารณรัฐประชาชนลาว ประเทศสิงคโปร์
ประเทศเวียดนาม และประเทศไทย

เนื้อสัตว์ฮาลาล หมายถึง เนื้อสัตว์ที่ผ่านกระบวนการผลิตถูกต้องตามหลักการของศาสนา
อิสลามตั้งแต่กระบวนการจัดการฟาร์ม

ผู้ประกอบการด้านการขนส่ง หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่เคลื่อนย้ายซากของเนื้อสัตว์
แปรรูปฮาลาลไปยังโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ในประเทศไทย

สรุป

บทนี้เป็นการกล่าวถึงบทบาทที่เกี่ยวกับความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาการวิจัยใน
การศึกษามาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์
แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัย รวมทั้งเพื่อพัฒนาโมเดล
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยต่าง ๆ และเพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิง
ประจักษ์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตด้านตัวแปร ขอบเขต
ด้านเวลา ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ และการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน คือ

- 2.1 หลักศรัทธาในศาสนาอิสลามกับฮาลาล
- 2.2 แนวคิดหลักการ โลจิสติกส์ฮาลาล
- 2.3 เครื่องหมายมาตรฐานคุณภาพเนื้อสัตว์แปรรูป
- 2.4 ทฤษฎีฐานทรัพยากร
- 2.5 แนวคิดการรวมกลุ่มระหว่างประเทศ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักศรัทธาในศาสนาอิสลามกับฮาลาล

หลักความเชื่อในศาสนาอิสลาม

ในศาสนาอิสลามประกอบด้วย หลักความเชื่อ 5 ประการ และหลักปฏิบัติ 6 ประการ ซึ่งหลักความเชื่อในศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย 1) ความเชื่อในพระเจ้า (อัลลอฮ์) (ซ.บ.) เพียงองค์เดียว โดยไม่เคารพสักสิ่งอื่นใดนอกจากพระองค์ การเคารพสิ่งอื่นเทียบเคียงพระเจ้าถือเป็นการตก (มูรตัด) หรือการออกจากศาสนาอิสลาม และจะต้องกลับตัว (เตาบัต) ด้วยการกล่าวคำปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพสักคีนอกจากอัลลอฮ์ และศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) เป็นศาสนทูตของพระองค์ 2) เชื่อในคำสอนในศาสนาอิสลาม คือพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ที่ถูกประทานลงมาจากพระเจ้าโดยผ่านเทวทูต (ญิบรีล) มายังศาสนทูตของพระองค์ 3) ศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ทั้งหลายที่มีมาก่อนพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ได้แก่ คัมภีร์เตารอต คัมภีร์อินยิล เป็นต้น ซึ่งคัมภีร์แต่ละฉบับเป็นพระวจนะของพระเจ้าที่ส่งมายังมวลมนุษย์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย 4) ศรัทธาในวันสิ้นโลก คือศรัทธาว่าเมื่อมนุษย์เกิดมาพวกเขาจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักศาสนา โลกนี้เป็นเพียงการเกิดมาเพื่อทำหน้าที่ให้ครบถ้วนและหลังการสิ้นชีวิตของมนุษย์ และมนุษย์จะฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งในวันปรโลกเพื่อตอบแทนผลแห่งความดีความชั่วของมนุษย์ 5) ศรัทธาในการกำหนดคกฏสภาวะคือกฎธรรมชาติที่เกิดขึ้น เช่น การเกิดขึ้นของสุริยจักรวาล การเกิดขึ้นของพระอาทิตย์ ดวงจันทร์ ที่ดำเนินอยู่ในจักรราศีในจักรวาล ล้วนอยู่ในการควบคุมของพระเจ้าทั้งสิ้น

สำหรับหลักปฏิบัติ 6 ประการในศาสนาอิสลาม ได้แก่ 1) การกล่าวปฏิญาณตนเข้ารับอิสลามด้วยการกล่าวคำว่า “อัสฮาดุอัลลาฮิลลาฮะอิลลัลลอฮ ว่าอัสฮะอ์อันน้ามุฮัมมัดร่อซูลลัลลอฮ” มีความหมายว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพยกเว้นอัลลอฮ และศาสดามุฮัมมัดคือศาสนทูตของพระองค์” 2) การปฏิบัติละหมาดวันหนึ่งกับคืนหนึ่งห้าเวลา ได้แก่ ละหมาด ซุบฮิ เวลาประมาณ 05.30 น. – 06.00 น., ละหมาดคุสุรี เวลาประมาณ 12.30 น. – 15.20 น. ละหมาดอัศรี เวลาประมาณ 15.30 น. – 18.20 น. ละหมาดมักริบ เวลาประมาณ 18.50 น. -20.00 น. และละหมาดอิชา เวลาประมาณ 20.10 น. เป็นต้นไป 3) การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน ซึ่งเป็นไปตามปฏิทินอิสลาม โดยมุสลิมจะต้องถือศีลอดด้วยการละเว้นจากการกิน การดื่ม ตั้งแต่เวลาประมาณ แสงรุ่งอรุณขึ้น เวลาประมาณ 04.44 น. จนถึงเวลาพระอาทิตย์ตกดิน ประมาณ 18.50 น. 4) การจ่ายซะกาต เป็นการชำระตนจากทรัพย์สินที่เก็บรักษาไว้ตลอดหนึ่งปี ด้วยการบริจาคให้กับผู้ด้อยโอกาส 8 จำพวก ได้แก่ คนยากจน คนอนาถา แม่ม้าย ลูกกำพร้า ผู้เข้ารับอิสลามใหม่ ผู้เดินทาง และผู้ที่ทำหน้าที่รักษาทรัพย์สินของมัสยิด เป็นต้น โดยบริจาคเป็นทรัพย์สินที่หามาได้ เช่น เงินที่เก็บไว้ครบหนึ่งปี โดยจ่ายซะกาต จำนวนร้อยละ 2.50 5) การไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย หนึ่งในครั้งในชีวิต (หากมีความสามารถ)

ความเชื่อทางวัฒนธรรมฮาลาล

คำว่า “วัฒนธรรม” (Culture) ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (หน้า 757) ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมคือ ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามแก่หมู่คณะหรือวิถีชีวิตของหมู่คณะ

วัฒนธรรม คือ ความรู้ ความคิด สิ่งของหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามของสังคมมนุษย์ (นิยามานะการ, 2456, หน้า 13)

ความหมายความเชื่อทางวัฒนธรรม มีนักวิชาการกล่าวถึงไว้มากกว่า 200 ความหมาย ในลักษณะที่แตกต่างกันทั้งรูปธรรมและนามธรรม (Hanna and Wozniak, 2001) สำหรับในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ระบอบเขตความหมายของวัฒนธรรมในลักษณะปัจจัยความเชื่อทางวัฒนธรรมในมิติของศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและค่านิยมที่มีต่อข้อห้ามเกี่ยวกับดอกเบี้ยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของมุสลิมในการเลือกใช้บริการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

ดังนั้นความเชื่อทางวัฒนธรรมในการวิจัยครั้งนี้ จึงหมายถึงความเชื่อตามวิถีชีวิตตามหลักศาสนา ค่านิยมของคนในสังคม ซึ่งเป็นแบบแผนปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2543) ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ การแบ่งปัน การฟังฟัง จากผลของการอยู่ร่วมกันซึ่งคนในสังคมมีความเชื่อว่าเป็นการกระทำที่มีคุณค่า นำความเจริญงอกงาม และเป็นระเบียบมาสู่สังคมเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่น (Hofstede 1984, 1987) โดยการถ่ายทอดสู่รุ่นต่อๆมา อีกทั้งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา และปรับให้

สอดคล้องกับธรรมชาติแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป บนฐานของหลักความดีงาม (พระธรรมปิฎกม 2537) แต่สำหรับวัฒนธรรมความเชื่อในศาสนาอิสลามนั้นแตกต่างจากหลักวัฒนธรรมโดยทั่วไป เพราะว่าวัฒนธรรมอิสลามจะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่จะคงเป็นไปตามหลักความเชื่อในศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด (Sauer, James B., 2002)

ในขณะที่ศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม ตามแนวคิดของนักวิชาการที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ยศ สันติสมบัติ (2540) และปราณี วงษ์เทศ (2540) กล่าวว่า ระบบศาสนากับความเชื่อเป็นพัฒนาการของกระบวนการทางสังคมที่ทำให้เกิดสัญลักษณ์เพื่อการดำรงอยู่ อาจมีการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเพื่อให้เกิดความเข้าใจตามกาลเวลา วิวัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม สังคมแต่ละแห่งจึงมีระบบความเชื่อความสลับซับซ้อนแตกต่างกัน ดังนั้นศาสนา พิธีกรรม จึงเป็นข้อสรุปในการควบคุมมนุษย์

ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (cultural factors) เป็นสัญลักษณ์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมหนึ่ง ค่านิยมในวัฒนธรรมจะกำหนดลักษณะของสังคมและกำหนดความแตกต่างของสังคม รวมทั้งกำหนดความต้องการและพฤติกรรมของบุคคล (Stanton and Futrell, 1987)

วัฒนธรรมเป็นอิทธิพลที่มีความสำคัญต่อบุคคลในสังคม วัฒนธรรม หมายถึง ทุกสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราที่มนุษย์สร้างขึ้น ประกอบด้วยสิ่งที่มีตัวตนจับต้องได้ (tangible items) เช่น เสื้อผ้า อาหาร เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และสิ่งที่ไม่มิตัวตนจับต้องไม่ได้ (intangible items) เช่น ความชอบ ทักษะคิด เป็นต้น ซึ่งทั้งสองประเภทเป็นสิ่งที่ได้รับสืบทอดกันระหว่างคนรุ่นต่อ ๆ กันมา และได้มีการแบ่งวัฒนธรรมออกเป็นวัฒนธรรมพื้นฐาน วัฒนธรรมกลุ่มย่อย (sub-cultural) และชั้นของสังคม อิทธิพลของวัฒนธรรมย่อย หมายถึงวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกัน เป็นลักษณะของพฤติกรรมที่มีลักษณะพิเศษ เป็นส่วนย่อยของสังคมขนาดใหญ่ วัฒนธรรมย่อยนี้ หมายถึงความเป็นเชื้อชาติ (nationality group) กลุ่มศาสนา (religious group) กลุ่มท้องถิ่น (region) หรือกลุ่มอาชีพ (occupational) (Gerrard, Philin, Cunningham, J. Barton, 1997) นอกจากนี้วัฒนธรรมย่อยที่เป็นเรื่องของค่านิยม ประเพณี ความเชื่อทางศาสนาที่ส่งผ่านมายังบุคคล หรือการสืบทอดของบุคคล จากพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของกลุ่มย่อย ๆ ที่มีอยู่ในสังคมกลุ่มใหญ่อันนำไปสู่การเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของผู้บริโภคที่มีความแตกต่างในเรื่องของเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งวัฒนธรรมและวัฒนธรรมย่อยนำไปสู่ทัศนคติที่เหมือนกันของสมาชิกภายในสังคม (Hofstede, 1980; Khalid al-Khatib, 1999)

Soeters and Schreuder (1988) อ้างใน (Violet, 1983) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นการเรียนรู้ความแตกต่างทางพฤติกรรม จากการกระทำของสัญชาติญาณ (Tylor, 1929) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรม คือการกล่าวถึงความเชื่อ ประเพณีที่มีความสัมพันธ์กับสังคม วัฒนธรรมจะสะท้อนให้เห็นความตั้งใจของบุคคลในการดำเนินการภายใต้สิ่งที่อยู่ภายใน สำหรับ (Hofstede's, 1980, 1991,

2001)ให้ความหมายของวัฒนธรรม ในทางมานุษยศาสตร์ วัฒนธรรมคือ การจัดลำดับความเชื่อ และ นิสัยซึ่งนำไปสู่การบรรยายความสัมพันธ์ของสังคม สำหรับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมเป็นการอธิบายถึงกลุ่มของมาตรฐานสำหรับอำนาจในการพิจารณาพฤติกรรมในสังคม เป็นการอธิบาย วิถีชีวิตของสังคม การดำรงอยู่ของวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความกระทบต่อกันอย่างลึกซึ้งของคนใน สังคม วัฒนธรรมเป็นผลผลิตของจิตใจ ไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ของสมาชิกในสังคม (Voilet, 1983)

Faruqi (1989) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับศาสนา ซึ่งศาสนาเป็น ปัจจัยสำคัญมากและเป็นองค์ประกอบหลักของวัฒนธรรมย่อย ซึ่งศาสนาเป็นแนวคิดที่หลอมรวมที่ สมบูรณ์และเป็นการยากในการให้ความหมายที่ชัดเจน (Acquaviav, 1979; Clark, 1958; Geertz, 1973) และ (Faruqi, 1989) ได้อธิบายความหมายของศาสนาไว้ว่า เป็นระบบของสัญลักษณ์ซึ่งกระทำ ให้เกิดพลังอำนาจที่แพร่กระจายปกคลุมไปทั่วและนำไปสู่จิตใจและเป็นแรงจูงใจที่เป็นหนึ่งเดียว อย่างแท้จริง (Geertz, 1973) สำหรับ (Spiro and D'Andrade's, 1958) ได้อธิบายความหมายของ ศาสนาไว้ว่า ศาสนาเป็นสิ่งที่ประกอบด้วยข้อบังคับ รูปแบบของวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบของ แนวคิดของศาสนาไปสู่พิธีกรรมทางศาสนาที่เหมือนกับหลักทฤษฎีด้านตรรกวิทยาสังคมที่กล่าวถึง ความสำคัญของศาสนาที่มีบทบาทในการกำหนดขนาดของสังคม พฤติกรรมทางศาสนา ความเชื่อ เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ถูกถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นแล้วรุ่นเล่าในวิถีชีวิตกลายเป็นกิจวัตร (Arggle and Beit-Hallahmi, 1975)

Aczuavira (1979) ได้อธิบายว่า ศาสนามีอิทธิพลที่มีความลึกซึ้งที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของ มนุษย์และบุคลิกภาพของบุคคล ของสังคม กฎระเบียบ รวมทั้งกิจวัตรและลักษณะนิสัยของบุคคล (Gilkey, 1981) กล่าวว่าศาสนาเป็นสิ่งที่ส่องให้เห็นความชัดเจนของความเข้าใจ กระบวนการทาง ความคิดนำไปสู่การกระทำ ดังนั้นแนวคิดของการปฏิบัติศาสนาคือเป็นศูนย์รวมของการปฏิบัติ กิจกรรมของมนุษย์

สำหรับพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของศาสนาไว้ดังนี้ ศาสนา หมายถึง ลัทธิความเชื่อของมนุษย์อันมีหลัก คือแสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของโลกเป็นต้น อันเป็นไปในฝ่ายปรมาตม์ประการหนึ่ง แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับบุญบาปอันเป็นไปใน ฝ่ายศีลธรรมประการหนึ่ง พร้อมทั้งพิธีที่กระทำตามความเห็นหรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อถือนั้น ๆ

ในภาษาอังกฤษ คำว่า (religion) หมายถึง ความศรัทธาซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คำว่า (religion) หมายถึง ความศรัทธาซึ่งผูกพันความรู้สึกของมนุษย์ให้รู้สึกว่ามีอำนาจสูงสุดอยู่เหนือตน อันเป็นทางนำไปให้มีพิธีปฏิบัติสืบเนื่องจากการศรัทธานั้น

ความหมายในภาษาอริบ คำว่าศาสนามาจากคำว่า “ดิน” อ่านเต็มว่า ดินุน หมายถึงการ นอบน้อม การภักดี และคำว่า อัคดินลิลลาฮิ (การภักดีปฏิบัติตามคำสั่งของอัลเลาะห์ (ซ.บ.) คือคำสั่ง สอนที่มีการศรัทธา อัล-อิมาน และมีการปฏิบัติต่าง ๆ “อัซ-ชะรีอะฮ์” อันเป็นหน้าที่ของมนุษย์ต่อ

พระเจ้า เพื่อความผ่องแผ้วแห่งจิตใจของตนเอง อันเป็นปรารถนาฝ่ายหนึ่ง และหน้าที่ของมนุษย์ต่อมนุษย์ เพื่อดำรงไว้ซึ่งสิทธิของมนุษย์และสวัสดิภาพของสังคมอันเป็นศีลธรรมฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นธรรมเนียมที่พระเจ้าเป็นเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้แก่มนุษย์ผ่านนักบวชตามยุคตามสมัย (อ้างใน หลักการศรัทธา โดย ดิเรก กุลศิริสวัสดิ์, 2546)

วัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่อยู่รอบตัวของบุคคลซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ทุกคนล้วนเป็นผลผลิตของวัฒนธรรม (Abbot and Moran, 1994) กล่าวถึงความสำคัญของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันของกลุ่มชนในสังคมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านศาสนา ประเพณี ทัศนคติ การเปลี่ยนแปลงของกลุ่มในสังคมส่งผลต่อวัฒนธรรม (Chen; Peng and Saporito, 2002; Foster, 1992; Parson and Shils, 1951) วัฒนธรรมเป็นความเชื่อและส่งผ่านได้ด้วยการรับรู้ไปสู่แรงจูงใจและทัศนคติ (Hofstede, 1980)

แนวทางการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้นมีประเด็นที่แตกต่างกันในแต่ละศาสตร์ที่จะทำการศึกษานักทฤษฎีแต่ละท่าน สำหรับข้อค้นพบเกี่ยวกับความเชื่อทางวัฒนธรรมของนักการตลาดทั้งหลาย (Kotler, 2006) ได้ให้ความสนใจนำมาศึกษา และอ้างอิง ที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ คือความเชื่อทางวัฒนธรรมตามแนวคิดของนักทฤษฎี โฮฟสเตด (Hofstede's value survey model: VSM (Hofstede 1984, 1997) ที่ได้อธิบายคุณลักษณะของวัฒนธรรมที่ครอบคลุม 5 มิติ ซึ่งประกอบด้วย ความเลื่อมล้ำของอำนาจ ปัจเจกชนนิยมหรือกลุ่มนิยม ภาวะความเป็นเพศชาย หรือหญิง การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน และการมุ่งสานสัมพันธ์ระยะยาวและระยะสั้น

Acquavira (1979) ได้อธิบายว่า ศาสนาเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีที่มีความหมายลึกซึ้งของวิถีชีวิตของมนุษย์และบุคลิกภาพของบุคคล และสังคม ศาสนาเป็นการสอนให้เห็นความชัดเจนของความเข้าใจที่เกิดจากความคิด การตัดสินใจ การกระทำ ดังนั้นแนวคิดของศาสนาและการปฏิบัติทุก ๆ กิจกรรมเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติกิจกรรมทั้งหมดของมนุษย์

ดังนั้นศาสนาจึงเป็นสิ่งที่สามารถให้เหตุผลได้ว่าเป็นการรวมกลุ่มของคุณค่าทางวัฒนธรรมของสังคม (Hofstede, 1980) ได้ตั้งสมมติฐานของวัฒนธรรมว่าเป็นความเชื่อและคุณค่าที่รับรู้โดยบุคคลที่ดำเนินการตามสถานการณ์ ซึ่งมีความเป็นธรรม สามารถส่งผ่านได้โดยการรับรู้แรงจูงใจและทัศนคติ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการให้เกิดประโยชน์ทางการตลาดและการบริหารในธุรกิจการค้าอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ฮาลาล จึงได้ดัดแปลงตัวแปรด้านวัฒนธรรมมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ ดังนั้นตัวแปรปัจจัยด้านวัฒนธรรมเป็นสัญลักษณ์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดวัฒนธรรมย่อย (sub-cultural) หมายถึงวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ที่อาจเหมือนหรือแตกต่างกับสังคมกลุ่ม

ใหญ่เช่น กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มศาสนา กลุ่มสีผิว หรือ กลุ่มทางด้านอาชีพ เช่น กลุ่มชาวนา ผู้ใช้แรงงาน ข้าราชการ เป็นต้น (Anne M. Brumbaugh, 2002)

จากหลักความศรัทธา ความเชื่อและหลักปฏิบัติตามหลักการของศาสนาตามหลักคำสอนของพระเจ้า (อัลลอฮ์) นั้นมีผลต่อการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของมุสลิมทุกคนนับตั้งแต่เช้าจรดค่ำ และจากเกิดจนกระทั่งตาย ดังนั้นมุสลิมทุกคนจึงต้องประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศาสนา โดยเคร่งครัด ไม่เฉพาะแต่เรื่องการดำรงชีวิตทั่วไปเท่านั้นแต่รวมไปถึงในการประกอบสัมมาอาชีพในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการผลิตอุตสาหกรรม การบริการ การค้าขาย ล้วนได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อของศาสนาทั้งสิ้น มุสลิมทุกคนล้วนปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัดเพราะยึดมั่นในหลักความเชื่อของการประกอบความดีที่บุคคลกระทำในโลกนี้ (โลกดุนยา) จะมีผลต่อการได้รับผลของความดีในโลกหน้า (โลกอาคีเราะห์) คือการได้อยู่บนสวรรค์ตามที่อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ได้ทรงสัญญาไว้ ดังนั้นตัวแปรปัจจัยความเชื่อทางวัฒนธรรมในงานวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นความเชื่อที่เป็นผลมาจากศาสนาและวัฒนธรรม และความหมายของความเชื่อทางวัฒนธรรมในการวิจัยครั้งนี้จึงหมายถึง ความเชื่อตามวิถีชีวิตตามหลักศาสนา เป็นความเชื่อที่เกี่ยวกับสิ่งที่อนุญาต (ฮาลาล) และสิ่งต้องห้าม (ฮาราม) ในอิสลาม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจบริโภคอาหารของมุสลิมทุกคน

ความหมายของอาหารฮาลาล

อาหารฮาลาลเป็นอาหารทั่วไปที่สามารถบริโภคได้ทั้งมุสลิมและผู้ไม่ใช่มุสลิม เพียงแต่อาหารฮาลาลจะถูกกำหนดไว้ในบทบัญญัติของอิสลามว่าด้วยเรื่องสิ่งต้องห้าม และสิ่งที่ได้รับอนุมัติว่ารับประทานได้ดังนั้น “อาหารฮาลาล” (Halal Food) ตามหลักการของศาสนาอิสลาม คืออาหารที่ได้รับการอนุมัติจากพระเจ้า(อัลลอฮ์) ว่าสามารถนำไปบริโภค หรือใช้ประโยชน์ได้ มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ สะอาด มีการควบคุมการปนเปื้อนจากสิ่งสกปรก ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกวัตถุดิบ ขั้นตอนการผลิตการบรรจุ การเก็บรักษา การกระจายสินค้า จนกระทั่งขั้นตอนการวางจำหน่ายอาหารที่มุสลิมสามารถบริโภคได้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สัตว์ พืช และเครื่องดื่ม สัตว์ที่สามารถบริโภคได้ มีดังนี้ 1) สัตว์น้ำทุกชนิด (สัตว์ที่ไม่สามารถมีชีวิตอยู่บนบกได้) เช่น ปลา กุ้ง หอยและปลาหมึกส่วนสัตว์ที่อนุญาตให้รับประทานได้แต่ต้องผ่านการเชือดอย่างถูกต้องตามหลักศาสนา เช่น ไก่ เป็ด ห่าน วัว กระบือ อูฐ แพะ แกะ ม้า กระต่าย เก้ง และนกเป็นต้น 2) เครื่องดื่มจากสัตว์ ได้แก่ นมจากสัตว์ (เช่น นมแพะ นมวัว) และน้ำผึ้ง 3) พืช ผัก ที่ไม่เกิดโทษหรือมีพิษต่อร่างกาย ส่วนสัตว์ที่อิสลามไม่อนุญาตให้บริโภคหรือห้ามใช้ เป็นผลิตภัณฑ์ฮาลาลโดยเด็ดขาด มีดังนี้

1. สัตว์ต้องห้าม ได้แก่ สุกร สุนัข ลิง แมว
2. สัตว์กินเนื้อเป็นอาหารที่มีกรงเล็บ เขี้ยว งาแข็งแรงและสัตว์ที่ใช้เขี้ยว งาทำร้าย เช่น

สิงโต เสือ หมี สุนัขหมาป่าและลิง

3. สัตว์ที่มีพิษ หรือสัตว์นำเชื้อโรค เช่น หนู ตะขาบแมงป่อง
4. สัตว์ที่ไม่อนุญาตให้ฆ่าตามศาสนบัญญัติ เช่น มด ผึ้งนกหัวขวาน
5. สัตว์ที่มีลักษณะน่ารังเกียจ สัตว์เลื้อยคลาน เช่น เหาแมลงวัน หนอน
6. สัตว์ที่มีลักษณะคล้ายลา เช่น ล่อ
7. สัตว์ที่ปรากฏชัดว่าเป็นอันตราย เช่น งู แมงป่อง
8. สัตว์ที่ถูกรัดคอตาย หรือถูกตี ถูกขว้างจนตาย
9. สัตว์ที่ตายเอง หรือตกจากที่สูงลงมาตาย

10. สัตว์เพื่อการบริโภคโดยทั่วไปที่ไม่ได้เชือดตามหลักการของศาสนาอิสลาม เช่น ถูกเชือดเพื่อขายยัง นอกจากนี้ ศาสนาอิสลามยังห้ามรับประทานเลือดสัตว์ อาหารที่มาจากพืชมีพิษเป็นอันตรายทุกชนิด รวมถึงอาหารหรือเครื่องคัมทุกชนิดที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เครื่องคัมที่ทำให้มีเมฆ) หรือมีส่วนประกอบที่เป็นอันตรายส่วนเรื่องการเชือดสัตว์ และการชำระล้างสิ่งสกปรกสิ่งปนเปื้อนในอาหารก็ต้องปฏิบัติตามหลักศาสนาเช่นกัน ในส่วนของกระบวนการเก็บรักษาอาหารและการขนส่ง หากมีการปะปนกับอาหารที่ไม่ฮาลาล อาหารนั้นก็จะไม่สามารถนำมาบริโภคได้ เช่น การเก็บอาหารฮาลาลไว้ในตู้คอนเทนเนอร์เดียวกันในระหว่างการขนส่ง หรือเก็บไว้ใกล้กับเนื้อสุกรหรือเนื้อสัตว์ที่อิสลามไม่อนุญาตให้รับประทานแม้จะมีการแบ่งสัดส่วนพื้นที่ในการเก็บแล้วก็ตาม

สำหรับสินค้าที่จะส่งออกไปจำหน่ายในตะวันออกกลางผู้นำเข้าจะพิจารณาว่าฮาลาลหรือไม่ และเพื่อลดปัญหาเรื่องการนำเข้า ผู้ส่งออกของไทยส่วนใหญ่จึงมักจะให้องค์กรศาสนารับรองฮาลาลให้กับสินค้า ทั้งนี้การรับรองฮาลาลในประเทศไทยมี 2 รูปแบบ คือ การรับรองฮาลาล และการขอใช้

เครื่องหมายฮาลาล โดยใช้กับกิจการดังต่อไปนี้ (1) ผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค (2) การเชือดสัตว์ (3) การบริการอาหารและเครื่องคัม และ (4) ผลิตภัณฑ์ฮาลาล ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปวัตถุดิบส่วนผสม และ/หรือเนื้อสัตว์ฮาลาลนำเข้าจากต่างประเทศ (สถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาล, 2554) ซึ่งมีคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัด เป็นองค์กรหลักในการรับรองและออกเครื่องหมายฮาลาลแก่ผู้ผลิตอาหารฮาลาลที่ผ่านการตรวจสอบ หลังจากผ่านการตรวจสอบแล้วจะประทับตราฮาลาลลงบนฉลากผลิตภัณฑ์หรือออกไปรับรองฮาลาลให้กับองค์กรหรือกิจการใด ๆ ที่ร้องขอ

2.2 หลักการโลจิสติกส์ฮาลาล

ความหมายของโลจิสติกส์

โลจิสติกส์ (Logistics) แปลว่า การส่งกำลังบำรุงในทางทหาร ซึ่งก็คือ การขนส่ง ยุทโธปกรณ์จากแนวหลัง ไปสู่แนวหน้าให้ถูกสถานที่ทันเวลา เป็นการดำเนินการสุดท้ายของการขนส่ง จากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง จึงได้นำเอาวิธีการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับระบบการขนส่ง คมนาคม ทำให้โลจิสติกส์ถูกบัญญัติให้เป็นความหมายของระบบการขนส่งในอีกนัยหนึ่ง หมายถึงการจัดการวางแผน กำหนดสายงานและควบคุมกิจกรรมทั้งการเคลื่อนย้าย และไม่เคลื่อนย้ายในการลำเลียงสินค้าจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่งที่มีการบริโภค โลจิสติกส์ คือวิธีการและกระบวนการที่ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายและต้นทุนโดยรวมในการกระจายสินค้าให้ต่ำที่สุดเพื่อการอำนวยความสะดวกของกระบวนการไหลของสินค้าตั้งแต่จุดเริ่มจนถึงมือผู้บริโภค ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนกิจกรรมหลักในกระบวนการไหลของสินค้า ตามแนวคิดของโลจิสติกส์ คือ กิจกรรมที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบต่อต้นทุนและการให้บริการของสินค้ามากที่สุด ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมด้วยกัน คือ 1) การขนส่ง 2) การสินค้าคงคลัง 3) กระบวนการสั่งซื้อ

ความสำคัญของโลจิสติกส์ฮาลาล

ฮาลาลเป็นอุตสาหกรรม (USD 580,000,000,000) ขนาดใหญ่และเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากขนาดของประชากรมุสลิม แต่ยังเป็นที่ต้องการทั่วโลกโดยไม่ใช่มุสลิมเป็นฮาลาลเป็นสัญลักษณ์ของคุณภาพและความปลอดภัย อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลได้กลายเป็นอุตสาหกรรมหลักซึ่งได้รับการปกป้องโดย บริษัท อาหารข้ามชาติทั่วโลก วันนียาและอุตสาหกรรมเครื่องสำอางยังตระหนักถึงคุณค่าของฮาลาลสำหรับลูกค้าซึ่งมีผลในการผลิตยาที่ได้รับการรับรองฮาลาลและเครื่องสำอาง โดยทั้งในระดับท้องถิ่นและผู้ผลิตในประเทศมุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของฮาลาลจะขยายไปตามห่วงโซ่คุณค่าต้นน้ำที่มีต่ออาหารสัตว์ต่อการให้บริการอาหารเช่นเดียวกับการขนส่ง การเก็บรักษาและการจัดการของผลิตภัณฑ์ฮาลาล แนวโน้มเช่นนี้ได้รับการสนับสนุนตามมาตรฐานฮาลาลระหว่างประเทศพัฒนาภายใต้ IHI พันธมิตร จำกัด (www.ihialliance.org) หลักการพื้นฐานของโลจิสติกส์ฮาลาลเพื่อให้แน่ใจว่าการแยกทางกายภาพของสินค้าฮาลาลจากสินค้าที่ไม่ฮาลาล นี้คือการหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนหลีกเลี่ยงความเป็นไปได้ของการทำผิดพลาดและให้แน่ใจว่าระบบโลจิสติกส์สอดคล้องกับการรับรู้และความคาดหวังของผู้บริโภคชาวมุสลิมต่าง ๆ ฮาลาลโลจิสติกส์เพื่อให้แน่ใจว่าสมบูรณฮาลาลได้รับการคุ้มครองตามห่วงโซ่อุปทาน

การพัฒนาทางหลวงอาเซียน (ASEAN highway network) กับโลจิสติกส์ฮาลาล

โครงการก่อสร้างและพัฒนาเส้นทางถนนเชื่อมต่อประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ความร่วมมือดังกล่าวมีทั้งหมด 11 โครงการแบ่งเป็น โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศลาว 5

โครงการ โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา 2 โครงการ
โครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า 3 โครงการและโครงการภายใต้
ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย 1 โครงการ

นอกจากนี้ ยังมีการทางพิเศษแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลัก อันได้แก่
ดำเนินการก่อสร้าง ให้บริการและบำรุงรักษาทางพิเศษ จัดดำเนินการหรือควบคุมธุรกิจเกี่ยวกับ
ระบบการขนส่งมวลชน ตลอดจนดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทางพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกและ
ความรวดเร็วในการจราจรและการขนส่งเป็นพิเศษ ช่วยจัดปัญหาและอุปสรรคในส่วนที่เกี่ยวข้อง
เส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาพ 1 แผนภาพเส้นทางขนส่งระหว่างประเทศไทยกับประเทศกลุ่มอาเซียน

การพัฒนาประเทศไทย ด้วยระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา มีการกล่าวขานถึงโลจิสติกส์กันมากทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยยังไม่มีนโยบายโลจิสติกส์ที่ชัดเจน และไม่มีกลไกในการผลักดันนโยบายดังกล่าว หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนต่างเดินไปกันคนละทิศละทางขาดการประสานงานกัน ต่อมารัฐบาลเริ่มเห็นความสำคัญในการพัฒนาโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศ เนื่องจากเมื่อพิจารณาต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ของไทย สูงถึงร้อยละ 25-30 ขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วจะอยู่ระหว่างร้อยละ 7 - 11 จากปัญหาดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ โดยตั้งเป้าหมายภายใน 5 ปีข้างหน้า ระบบโลจิสติกส์ไทยจะมีต้นทุนที่ร้อยละ 15 ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2547 ทั้งนี้ มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านโลจิสติกส์ จำนวน 4 ชุด จากหน่วยงานราชการและภาคเอกชน อาทิ สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร(สนข) กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ และสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท) ทำการศึกษา ด้านโครงสร้างพื้นฐานและกฎหมาย การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลฐานข้อมูลโลจิสติกส์ และการพัฒนาบุคลากรด้าน โลจิสติกส์

จากอดีตจนถึงปัจจุบันธุรกิจในประเทศไทยได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยสรรหากลยุทธ์วิธีการจัดการสมัยใหม่เข้ามาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพครอบคลุมส่วนแบ่งการตลาดให้มากที่สุด โลจิสติกส์ เป็นการบริหารงานสมัยใหม่ของการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือวัตถุดิบจากจุดเริ่มต้นไปจนถึงลูกค้าคนสุดท้ายให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบขนส่งในปัจจุบันมีปัญหาเกิดขึ้นหลายประการ เช่น ปัญหาการจราจรพื้นถนนไม่มีประสิทธิภาพ พฤติกรรมของผู้บริหารที่ไม่เป็นธรรมโดยเน้นการขนส่งสินค้าในปริมาณมาก เพื่อลดจำนวนเที่ยวในการขนส่งและต้นทุนในการจัดส่ง เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ประกอบการ เป้าหมายของการพัฒนาประเทศไทยด้วยระบบโลจิสติกส์มี ดังนี้

พัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอินโดจีน โดยเน้นการสร้างประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ต้นทุนต่ำ เพื่อดึงดูดให้ธุรกิจขนส่งสินค้าการจัดส่ง ซึ่งเป็น เป้าหมายของการพัฒนาประเทศไทยด้วยระบบโลจิสติกส์มีดังนี้

- 1.พัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอินโดจีน โดยเน้นการสร้างประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ต้นทุนต่ำ เพื่อดึงดูดให้ธุรกิจขนส่งสินค้าหรือบริการในภูมิภาคเข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมโยงมากยิ่งขึ้น

2. ระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการบริหารที่เข้มแข็งมีการวางรูปแบบการขนส่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูง อีกทั้งการเพิ่มศักยภาพในการเชื่อมต่อต่างประเทศ โดยอาศัยการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้

ปัจจุบันการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในภูมิภาคเอเชีย ต้นทุนด้านโลจิสติกส์เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติในประเทศของไทยต่ำกว่า สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น ขณะนี้ระบบโลจิสติกส์ในประเทศไทยอยู่ในช่วงเริ่มต้น

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการดำเนินงานที่ผ่านมา ทั้งในส่วนของระบบโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและระบบการให้บริการบนเส้นทางคมนาคม อาจยังไม่สามารถประเมินผลของผลลัพธ์ต่อระบบโลจิสติกส์ในภาพรวมได้อย่างชัดเจนนัก เนื่องจากส่วนใหญ่ยังอยู่ในขั้นตอนการออกแบบก่อสร้างและเตรียมการดำเนินงานเท่านั้น สามารถสรุปความก้าวหน้าในแต่ละกลยุทธ์หลักได้ ดังนี้คือการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการที่ช่องทางการค้าหลักและพัฒนาช่องทางการค้าที่มีศักยภาพ เป็นเครือข่ายระดับสากล (Global Destination Network) การพัฒนาโครงสร้างทางกายภาพที่ประตูการค้าหลักมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีโครงการที่ได้รับงบประมาณจัดสรรในปี 2549 ได้แก่ โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกปากบารา จ.สตูล โครงการท่าเทียบอเนกประสงค์ระนอง การพัฒนาท่าอากาศยานภูมิภาคเชียงใหม่/ภูเก็ต

นอกจากนี้ มีโครงการที่ช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการของท่าเรือแหลมฉบังบ้างในบางส่วน ได้แก่ โครงการระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้า อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการด้านขนส่ง และจราจรโดยรอบประตูการค้าหลัก โดยเฉพาะท่าเรือแหลมฉบังยังไม่มี ความชัดเจนและไม่เป็นระบบ เนื่องจากยังขาดความเชื่อมโยงของแผนงาน /โครงการด้านระบบขนส่งทางถนนและทางรางร่วมกัน ทำให้การแก้ไขปัญหาคอขวดยังไม่ลุล่วงอย่างเป็นรูปธรรมมากนัก นอกจากนี้ยังขาดแผนงานพัฒนาศักยภาพของประตูการค้าอื่นที่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในอนาคต เช่น การจัดการระบบโลจิสติกส์ที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ และการพัฒนา/ขยายท่าเรือมาบตาพุด

สำหรับการพัฒนาระบบเครือข่ายเชื่อมโยงศูนย์รวบรวมและการกระจายสินค้าภายในประเทศให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถใช้บริการขนส่งสูงสุด เริ่มมีการดำเนินแผนงาน/โครงการเพื่อเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบการขนส่งมากขึ้น โดยหน่วยงาน ร.ฟ.ท.และ กทท. เช่น โครงการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้า CY ในภูมิภาคต่าง ๆ โครงการพัฒนารูปแบบการขนส่งสินค้าและพลังงานต้นทุนต่ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีมาตรการสนับสนุนการใช้ก๊าซเอ็นจีวี เพื่อการขนส่งอย่างจริงจัง โดยกระทรวงพลังงาน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบเครือข่ายขนส่งดังกล่าว ยังไม่สามารถตอบคำถาม เกี่ยวกับการพัฒนาเส้นทาง เพื่อรองรับทิศทางการขยายตัวของอุตสาหกรรมหลัก และอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศได้ชัดเจนนัก

นอกจากนี้การพัฒนาเส้นทางขนส่งและโลจิสติกส์ระดับภูมิภาคบนเส้นทางการค้าหลัก เชื่อมโยงในประเทศกับภูมิภาค โครงการข่ายถนนตามเส้นทางเศรษฐกิจทั้ง 3 เส้นทาง ในส่วนที่อยู่ใน ประเทศไทยมีการขยายเส้นทาง และพัฒนาอย่างค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว เหลือเพียงการขยายเส้นทาง เป็น 4 ช่องจราจรระยะสั้นๆ บางส่วนเท่านั้น เช่น แหลมฉะบั้ง-สระแก้ว โดยคาดว่าทั้ง 3 เส้นทาง เศรษฐกิจหลักจะก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ตลอดเส้นทางภายในปี 2551

ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคการศึกษาจำเป็นต้อง ร่วมมือกันส่งเสริม และยกระดับบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ในประเด็นหลัก ได้แก่การ ผลักดันให้ผู้ประกอบการไทยให้บริการขยายงานครอบคลุมในงานที่เกี่ยวกับงานด้านการจัดเก็บ ดูแลและบริหารคลังสินค้า และการติดสลากหรือบรรจุภัณฑ์ เพื่อขยับเป็นผู้ให้บริการในลักษณะ Contract Logistics หรือ Third Party Logistics

นอกจากนี้ควรพัฒนาบุคลากรและองค์ความรู้ด้าน โลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการ บริหาร และปฏิบัติการของบุคลากรในสายงานด้านโลจิสติกส์ทางธุรกิจรวมทั้ง สนับสนุนด้านการ ลงทุนในรูปแบบของบีโอไอ หรือการให้เงินกู้ยืมในการพัฒนาศักยภาพ ในการให้บริการงาน ด้าน โลจิสติกส์ของบริษัทคนไทย และส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีและเทคนิคต่างๆ ในการ ประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศในงานโลจิสติกส์ของบริษัท ซึ่งอาจรวมถึงระบบสารสนเทศด้านโลจิสติกส์บางประเภทที่สามารถให้บริการให้บริษัทโลจิสติกส์ต่าง ๆ ร่วมเข้าใช้บริการ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายใน การลงทุนในระยะแรกที่สูง

การพัฒนาระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการด้านเอกสาร การค้าระหว่างประเทศที่ผู้ส่งออก/นำเข้าต้องมีการติดต่อกับหน่วยงานราชการหลายหน่วยงาน รวมทั้ง ต้องกรอกข้อมูลในเอกสารต่าง ๆ หลายชุดทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย ดังนั้นการพัฒนาระบบการ เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า การนำเข้า การส่งออก และ โลจิสติกส์จะต้องมีแนวทางคือ การให้บริการที่ไม่มีอีกรูปแบบการแบ่งส่วนราชการ แต่มุ่งสร้างพันธกิจ ในลักษณะให้บริการครบวงจรจากจุดเดียว รวมทั้งสร้างมาตรฐานกลางและกลไกการทำงาน ระหว่างระบบ เช่น มาตรฐานระบบข้อมูล มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อเป็นพื้นฐานที่ ภาคเอกชนจะพัฒนาระบบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันต่อไป

ดังนั้น การพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลจึงมีเป้าหมายที่จะลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับ ค่าใช้จ่ายด้านเอกสารและบุคลากร ลดความผิดพลาดที่เกิดจากการกรอกข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพบริการ ตลอดจนสร้างความเป็นสากลที่จะสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับต่างประเทศ

ประเทศไทยอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการพัฒนาโลจิสติกส์ ดังนั้นข้อมูลโลจิสติกส์ยังเป็นที่ รับทราบอยู่ในวงจำกัดหรืออาจจะกระจุกกระจาย จึงจำเป็นต้องสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายโครงสร้าง พื้นฐานและระดับจุลภาค โดยมีแนวทางคือ การจัดเก็บข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์และสัดส่วน ผลกระทบที่มีต่อมวลรวมผลิตภัณฑ์ในประเทศ (GDP) ซึ่งจำเป็นต้องสร้างแบบจำลองในการ

คำนวณต้นทุนดังกล่าว รวมทั้งการสำรวจการเคลื่อนย้ายสินค้าเพื่อจะทำให้ทราบทิศทางรูปแบบและปริมาณการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในประเทศจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภคโดยนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์โลจิสติกส์ในภาพรวม เพื่อที่จะเห็นช่องทางการเคลื่อนย้ายสินค้าในรูปแบบขนส่งต่าง ๆ คลังสินค้า และการขนถ่ายสินค้า การจัดเก็บข้อมูลอุปสงค์และอุปทานของบุคลากรด้าน โลจิสติกส์ และการจัดเก็บข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์ของแต่ละอุตสาหกรรม

การพัฒนาบุคลากรโลจิสติกส์ เนื่องจากโลจิสติกส์ยังอยู่ในวงจำกัด ผู้ชำนาญการด้านโลจิสติกส์มีจำนวนเล็กน้อย อุปสรรคที่สำคัญคือขาดแคลนอาจารย์ที่สอนด้านโลจิสติกส์ หลักสูตรโลจิสติกส์โดยตรงมีน้อย ผู้ประกอบการมีความตื่นตัวในการจัดการโลจิสติกส์แต่ยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันภาครัฐยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านโลจิสติกส์หรือมีความรู้ที่มีอยู่เพียงเล็กน้อย สำหรับแนวทางในการพัฒนาบุคลากรโลจิสติกส์ด้วยการสร้างบุคลากรภาครัฐและนักเรียนนักศึกษา เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่ข้าราชการและอาจารย์มหาวิทยาลัยไปศึกษาระดับปริญญาด้านโลจิสติกส์ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาไทยและต่างประเทศ รวมทั้งแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศทางด้านโลจิสติกส์ การสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ประกอบการในเรื่องการจัดการโลจิสติกส์อย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และยกระดับบุคลากรบริษัทผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถในการให้บริการกิจกรรมที่มีความซับซ้อนหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มากขึ้น

การเชื่อมโยงทางการค้ากับภูมิภาค การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกทางการค้าผ่านชายแดน กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากร มีการก่อสร้างโครงสร้างทางกายภาพของศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ตามแนวชายแดน 6 แห่งค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว ยังขาดเพียงระบบการบริหารจัดการ ได้แก่ การประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมศุลกากร กรมประมง และการสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง 5 หน่วยงานหลักดังกล่าว เพื่อให้ด่านชายแดนสามารถดำเนินการให้บริการอำนวยความสะดวกทางการค้าแบบเบ็ดเสร็จได้ ด้านส่งเสริมให้มีการสร้างมาตรฐานระบบอำนวยความสะดวกการค้า และการขนส่งร่วมกันในภูมิภาค มีความคืบหน้าในการเจรจาตกลงทางการค้าตามและภาคเอกชนให้สามารถขยายขอบเขตการให้บริการในงานที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และส่งเสริมให้มีเครือข่ายธุรกิจ ระหว่างกลุ่มผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดการลดต้นทุนจากการใช้ทรัพยากรร่วมกันและการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดองค์ความรู้

การดำเนินงานที่ผ่านมา ได้พยายามส่งเสริมให้มีการลงทุนในธุรกิจประเภทนี้ โดยการออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ ป.9/2546 เรื่อง การกำหนดขอบข่ายธุรกิจสำหรับกิจการในหมวดที่ 7 กิจการบริการและสาธารณูปโภค โดยกำหนดขอบเขตธุรกิจในการที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ ถือเป็นมาตรการส่งเสริมการลงทุนของในธุรกิจให้บริการ โลจิสติกส์ โดยเฉพาะธุรกิจ SME ที่ไม่เน้นเทคโนโลยีขั้นสูงและโครงการขนาดใหญ่

กิจกรรมสนับสนุนในกระบวนการไหลของสินค้าตามแนวคิดของโลจิสติกส์ คือ กิจกรรมที่มีส่วนในกระบวนการกระจายสินค้า และเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้งานของกิจกรรมหลักดำเนินไปได้สะดวก ได้แก่ การจัดการด้านโกดัง การยกขน การบรรจุหีบห่อ การจัดซื้อจัดหา การจัดการผลิตภัณฑ์ การจัดการด้าน ข้อมูลหลักการง่าย ๆ ของโลจิสติกส์ในระบบของการขนส่งคือไปให้ถึงที่หมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา ในปัจจุบันด้านการแข่งขันของการค้า ราคาสินค้าจะอยู่ในภาคของอุตสาหกรรมและภาคเกษตร ซึ่งมีราคากำหนดอยู่ในระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวที่ควบคุมได้ยากในเรื่องของการกำหนดเวลา ในส่วนของต้นทุนทั้งภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ในขั้นหนึ่งของการค้าขาย มีส่วนหนึ่งที่สำคัญก็คือ ถ้าค่าขนส่งราคาถูกลงก็จะช่วยลดภาระต้นทุนของสินค้าได้ ยกตัวอย่างเช่น สินค้าที่เข้ามาทางท่าเรือจะทำอย่างไรให้ไปสู่โรงงานได้เร็ว เพราะหากขนส่งมาจากท่าเรือช้า ภาระต่าง ๆ จะเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นทำอย่างไรจึงจะไปถึงได้เร็ว ซึ่งก็คือต้องมีเส้นทางที่เหมาะสมและประหยัด ระบบถนนถือว่าเป็นระบบที่ประหยัดที่สุด โดยรวมแล้ว 95 % ของการขนส่งทั่วโลก เป็นการขนส่งทางน้ำ เพราะขนส่งได้มาก รongลงมา ก็คือ ระบบราง และระบบถนน ก็มีการศึกษายกตัวอย่างง่าย ๆ ก็คือ ใช้น้ำมัน 1 ลิตร ระยะทาง 1 กม. ถ้าขนส่งทางน้ำจะขนส่งสินค้าหรือของ ประมาณ 217 ตัน แต่ถ้าขนส่งในระบบรางโดยใช้น้ำมัน 1 ลิตร ระยะทาง 1 กม. จะขนได้ 85 ตัน แต่ถ้าทางถนนเหลือ 25 ตัน ทั้งนี้เป็นข้อเปรียบเทียบให้เห็นว่า ในภาคขนส่ง ระบบน้ำกับระบบรางก็จะถูกที่สุดค่าขนส่งเป็นส่วนหนึ่ง ในเรื่องของระบบโลจิสติกส์ มีกรรมวิธีกระบวนการระหว่างต้นทางถึงปลายทางเรือที่ขนส่งสินค้าเข้ามาทางท่าเรือ ซึ่งก็มีกรรมวิธีในเรื่องของภาษีของการตรวจสินค้า และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นในเรื่องของสารเคมี ถ้ากระบวนการในส่วนนี้ชำระจะเกิดขึ้น สินค้าที่จะไปส่งปลายทางก็จะช้าลงนั่นคือภาระเรื่องของต้นทุนจะสูงขึ้น ดังนั้นระบบทั้งหมดก็เป็นเรื่องของการให้บริการในภาคการขนส่ง กระทรวงคมนาคมในฐานะเป็นผู้รับสนองนโยบายจากรัฐบาล ก็ได้มีการวางแผนนำระบบโลจิสติกส์มาพัฒนาระบบขนส่ง ใช้ท่าเรือเป็นหลักประสานกันมีการจัดตั้งโครงข่ายถนน 4 เลน ทั่วประเทศ และโครงข่ายถนนเชื่อมในระหว่างตำบลไปหมู่บ้าน และสิ่งที่ต้องเร่งพัฒนาคือ ด้านของระบบถนน ระบบราง และระบบน้ำ จากภาคเหนือของประเทศก็จะมีแม่น้ำโขงที่เป็นแม่น้ำระหว่างประเทศจีน พม่า ลาว และไทย โดยมีข้อตกลง 4 ฝ่าย ในสี่ประเทศนี้สำหรับการเดินเรือในแม่น้ำโขงมีการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ท่าเรือเชียงแสนเป็นจุดหนึ่งในการขนส่งสินค้าที่สำคัญจากจีน หรือว่าส่งสินค้าที่จะไปประเทศจีนรวมถึงสินค้าอื่นจากต่างประเทศผ่านท่าเรือเชียงแสนไปจีนตอนใต้ โดยเฉพาะรถยนต์มือสองจากต่างประเทศรวมทั้งญี่ปุ่นจะขนส่งผ่านประเทศไทย จากท่าเรือคลองเตยหรือท่าเรือแหลมฉบังไปท่าเรือเชียงแสน แล้วก็บรรทุกเรือขนาดประมาณ 150 ตัน ไปประเทศจีนเป็นลักษณะการขนส่งสินค้าประเภทหนึ่งของประเทศที่อยู่ติดชายแดนหรือมีสินค้าที่ชายแดนอยู่แต่ไม่ใช่สินค้าที่ใหญ่หรือมีการขนส่งจำนวนมากเหมือนกับท่าเรือกรุงเทพหรือท่าเรือแหลมฉบัง อีกประการหนึ่งคือต้องมีการพัฒนาท่าเรือคลองเตย หรือท่าเรือแหลมฉบัง

ให้จัดอยู่ในระดับโลก ที่จะให้บริการและที่สำคัญต้องมีการเชื่อมโยงไปสู่ประเทศทางภาคใต้ ขณะนี้การพัฒนาที่จะเพิ่มขึ้นมาในการขนส่งสินค้า กลับมาใช้ถนนเชื่อมโยงไปสู่ฝั่งตะวันตก จากภาคเหนือลงมาภาคกลาง แต่ด้านฝั่งตะวันตกของประเทศไทย ไม่มีท่าเรือน้ำลึก มีแต่ท่าเรือที่จังหวัดระนอง ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาปรับปรุงท่าเรือแห่งนี้ขึ้นมาใหม่ โดยสามารถรองรับเรือได้เท่ากับขนาดที่ทำเรือคลองเตย ประมาณ 12,000 ตัน เนื่องจากมีความต้องการในการขนส่งสินค้า ที่จะออกไปสู่ทางด้านประเทศอินเดีย ประเทศศรีลังกา ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย ทางด้านฝั่งตะวันตก เนื่องจากมีผู้ประกอบการสินค้าหลายรายได้เสนอว่า ถ้าหากสามารถขนส่งสินค้าที่ทำเรือระนองได้ จะประหยัดเวลาการขนส่งได้ 7 วัน จากเดิมจะขนส่งจากจังหวัดระนอง หรือจังหวัดชุมพรไปที่ประเทศ สิงคโปร์ ต้องไปที่ท่าเรือแหลมฉบัง แล้วเดินทางไปสิงคโปร์ 14 วัน แต่ถ้าสามารถออกจากท่าเรือระนองได้ใช้เวลาเพียงแค่ 7 วัน เวลาที่สินค้าจะถึงปลายทางได้รวดเร็วขึ้น ในขณะที่ท่าเรือระนองกำลังทำการปรับปรุงในปี 2549 จะแล้วเสร็จ จะสามารถเชื่อมโยงเส้นทางได้จากภาคเหนือ จากประเทศจีนลงมาถึงภาคกลางและภาคใต้ถึงฝั่งอันดามัน กรมการขนส่งทางน้ำกำลังวางแผนทำการศึกษาสร้างท่าเรือที่จังหวัดชุมพร เพราะภูมิศาสตร์อยู่ทางชายฝั่งอ่าวไทย เมื่อสร้างท่าเรือ 2 ฝั่งได้แล้ว จะต้องมีการเข้าไปเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือทั้งสองแห่งกับอีกจุดหนึ่ง ก็คือ ท่าเรือที่สตูล ขณะนั้นนโยบายรัฐบาลได้สร้างท่าเรือน้ำลึกทางชายฝั่งอันดามันที่เป็นท่าเรือสำคัญเทียบเท่ากับเรือที่จะสามารถเข้าไปได้คือ เรือขนาดที่เข้าท่าเรือแหลมฉบังได้ 50,000 ตัน เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะมีถนนระบบราง เข้าไปในปี 2549 ด้านกระทรวงคมนาคมจะตั้งงบประมาณในการก่อสร้างช่วงแรก 5,500 ล้านบาท ในเวลาการก่อสร้าง 3 ปี จะมีทางรถไฟเชื่อมทางถนน ทางราง ทางน้ำ ในการขนส่งสินค้าที่จะเข้าไปสู่ทางยุโรปและประเทศอินเดีย โดยไม่ต้องผ่านประเทศสิงคโปร์ ถ้าเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศมาเลเซีย ก็จะมีท่าเรือทางฝั่งตะวันตกที่สำคัญ 3 ท่าเรือ ขณะนี้ช่องแคบมะละกา มีปัญหาของเรื่องความคับแคบและความไม่ปลอดภัย ภาคขนส่งที่สำคัญคือ ทางน้ำภายในประเทศ ขณะนี้กำลังศึกษาข้อมูลที่จะพัฒนาท่าเรือใหม่ให้มีมาตรฐาน แล้วก็จะมีการสร้างท่าเรือซึ่งมีคลังสินค้ารองรับ โดยใช้สถานที่ของการรถไฟ ซึ่งเป็นภาระขนส่งภายในประเทศ ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นภาพรวมในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงในระบบน้ำ ระบบราง ระบบถนน รวมทั้งท่าเรือทั้งภายในประเทศระหว่างประเทศและชายฝั่ง และการขนส่งก็จะมีระบบรองรับที่ตามมาก็คือ ระบบราง เพราะเป็นการขนส่งที่ประหยัด รัฐบาลจะเข้ามาดูแลโครงสร้างพื้นฐานในเรื่องการแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ เพื่อการเสริมสร้างระบบโลจิสติกส์ของประเทศ จะเป็นการเปิดเรื่องของเส้นทาง จะเห็นว่า ในปัจจุบันและในอดีตที่ผ่านมา ถ้าไม่มีโครงข่ายระบบการขนส่งก็จะไม่สะดวกเป็นสิ่งที่นโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาให้ตรงจุดเป็นกรอบเวลาของแผน 4 ปี ส่วนโครงการที่ตามมาคือถนนการปรับปรุงขยายถนน เพื่อให้รองรับการขนส่งสินค้าโดยเฉพาะตู้คอนเทนเนอร์ จึงต้องมีการขยายถนนที่กว้างเพียงพอ มีความลาดชันที่รองรับได้ และในเรื่องระบบราง ทางรถไฟ กำลัง

ศึกษาว่าจะทำการเชื่อมโยงอย่างไรให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่เป็นผู้นำในด้านโลจิสติกส์ในภูมิภาค เพื่อเป็นการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคง

ในส่วนของพลังงาน คนไทยหันมาใช้บริการระบบรางกับทางน้ำมากขึ้น ลดการใช้รถยนต์ ลงการใช้พลังงานก็ลดลงตามไปด้วย เพราะในต่างประเทศ เช่น อังกฤษ อเมริกา ออสเตรเลีย ระบบรางกับระบบน้ำมีความสำคัญมาก ส่วนในประเทศไทย โดยภาพรวมนั้นใช้ถนน 88 % ระบบรางประมาณ 2 % ระบบน้ำ 10 % ถ้าอีก 4 ปี ข้างหน้า อาจจะเห็นภาพที่เปลี่ยนไปของระบบการขนส่ง อาจใช้ระบบการขนส่งทางน้ำ ระบบรางมากขึ้นสามารถลดต้นทุนในการผลิต ผู้บริโภคจะได้ใช้สินค้าในราคาที่ถูกลง ซึ่งถือเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลไทย

ข้อตกลงเพิ่มประสิทธิภาพของขนส่งสินค้า และข้อตกลง การนำส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ค่วนถึงมือผู้รับส่วนยุทธศาสตร์ทางอากาศนั้น มี 3 ยุทธศาสตร์หลัก คือ

Global Destination Network โดยขยายเครือข่ายเส้นทางบินครอบคลุมทั่วโลก เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของสินค้า ในกลุ่มประเทศจีเอ็มเอส และเอเชียใต้

พัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติให้เป็นประตูระดับโลกโดยให้สนามบินสุวรรณภูมิเป็นประตูสู่ระดับโลก โดยให้สนามบินเชียงใหม่และภูเก็ตเป็นประตูสู่ภูมิภาคเป็นศูนย์กลางของโลจิสติกส์ของโลกด้านอาหาร ผัก ผลไม้สด ดอกไม้ แฟชั่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อะไหล่รถยนต์ และเครื่องประดับ

การแข่งขันในตลาดโลกนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ความรวดเร็ว และต้นทุนที่ถูกลงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ เพราะประเทศไทยมีต้นทุนการขนส่งสินค้าสูงถึง 25-30 % จึงต้องเร่งแก้ปัญหา นอกเหนือจากการร่วมมือกับกระทรวงการคลัง เพื่อวางแผนในการกำหนดแผนพัฒนา โลจิสติกส์ระดับประเทศแล้ว ส่วนของกระทรวงคมนาคม จะควรมีศูนย์กระจายสินค้าคลังสินค้าที่รวบรวมสินค้าแล้วว่าจะส่งไปถึงปลายทางได้อย่างไร แต่เดิมเคยคิดว่าจะให้มีคลังสินค้า 4 มุมเมือง แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ขณะนี้กำลังดูรูปแบบที่เหมาะสมแล้วจะนำมาผสมผสานกับการขนส่งในหลายรูปแบบ ทั้งทางรถยนต์ รถไฟ เรือ มาเชื่อมโยงกัน เพื่อให้สินค้าขนส่งได้เร็วที่สุดในราคาถูกที่สุด

หากเป็นการขนส่งทางอากาศต้องเป็นสินค้าที่มีราคาแพง บรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ต้องการความเร็วหรือเป็นสินค้าเทกอง โดยเฉพาะสินค้าเกษตรต่าง ๆ ก็ต้องขนส่งทางเรือ การบริหารจัดการเพื่อความรวดเร็วขึ้นสำคัญ แต่ว่าการขนส่งให้ต้นทุนถูกก็สำคัญเช่นกันแล้วแต่สินค้าแบบไหน แต่ต้องมีการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง เพราะโลจิสติกส์ คือการควบคุมทุกอย่าง ซึ่งมีข้อมูลแล้วว่าสินค้าแต่ละประเภทจะขนส่งทางไหนบ้างจึงจะคุ้มค่าที่สุด

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ไว้ทั้งทางภาคพื้นและทางอากาศโดยในทางภาคพื้นนั้น มี 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ

1. พัฒนาขยายขีดความสามารถของสถานะบรรจุและแยกสินค้ากล่อง (ไอซีดี) ให้มากขึ้น ขณะที่การขนส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ ต้องตั้งสถานีบรรจุและขนถ่ายผู้สินค้า เพื่อการนำเข้าและส่งออก ก็ต้องปรับปรุงท่าเทียบเรือให้รองรับเรือ Roll on-Roll off ระหว่างประเทศได้ควบคู่ไปกับพัฒนาท่าเทียบเรือภูมิภาคให้เข้มแข็งมากขึ้น

2. พัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า โดยตั้งฮับประจำภาค เพื่อประสานระบบขนส่งให้สมบูรณ์โดยมีโครงการที่จะพัฒนาย่านคอนเทนเนอร์ในภูมิภาคไปยังปลายทาง

3. พัฒนาวิธีการขนส่งไปสู่ระบบรางทางน้ำและทางท่อ เพื่อให้การขนส่งมีปริมาณมากขึ้น แต่สามารถลดต้นทุนการขนส่ง และประหยัดพลังงาน พัฒนาระบบรางน้ำ และท่อให้เกิดความเชื่อมโยงกันแล้ว ต้องเร่งก่อสร้างทางคู่ในช่วงชุมทางเส้นทางขนส่งสินค้าให้มากขึ้นด้าน ต้องส่งเสริมใช้เรือ Roll on-Roll off

4. พัฒนาระบบเกี่ยวข้องกับการจัดการด้านโลจิสติกส์ สำหรับระบบการขนส่งทางภาคพื้น เพื่อให้บริการแบบ Door - to - Door ปรับปรุงกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีขั้นตอนมากมาย ให้น้อยลงนำระบบไอทีเข้ามาใช้มากขึ้น

การสนับสนุนให้หันมาใช้ระบบขนส่งมวลชนให้มากขึ้น สำหรับการขนส่งคนโดยเฉพาะระบบรางมีเพียง 42 กม. เท่านั้น โดยการก่อสร้างการขนส่งด้วยระบบรางให้ครบ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในประเทศไทยจะก้าวหน้าปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวแปรของต้นทุนในการขนส่งระบบการจัดเก็บ และคลังสินค้าที่กลายเป็นอุปสรรค

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประมวลการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ จากการศึกษาวิเคราะห์ระดับการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ของประเทศต่าง ๆ ได้รวม 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. Physical Distribution เป็นการให้ความสำคัญเฉพาะด้านของการขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค โดยอาจครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การขนส่ง การเก็บสินค้า การจัดการวัสดุ และการบรรจุหีบห่อเพื่อป้องกันการสูญเสียระหว่างการขนส่ง การพัฒนาระดับนี้ยังไม่มุ่งเน้นการลดต้นทุนในส่วนที่เป็นสินค้าคงคลังที่เป็นวัตถุดิบและสินค้าระหว่างผลิต

2. Internally Integrated Logistics เป็นการพัฒนาที่รวมกิจกรรมโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นก่อนกระบวนการผลิตของธุรกิจการค้า มีการเชื่อมโยงการจัดการภายในบริษัทตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบจนถึงการจัดส่งถึงผู้บริโภค โดยมีจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนจากการลดสินค้าคงคลังเป็นเพิ่มความดีในการระบายสินค้า การพัฒนาในขั้นตอนนี้จะมีการใช้กิจกรรมที่มีระบบสารสนเทศและSoftware อย่างมีประสิทธิภาพ

3. Externally Integrated Logistics เป็นการพัฒนาที่มีการเชื่อมโยงในรูปแบบ (Mode) การขนส่งทุกรูปแบบ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมีจุดขนถ่ายสินค้าที่มีมาตรฐาน มีระบบ IT ที่

สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบริษัท นอกจากนี้ยังมีการใช้ผู้ชำนาญการด้าน โลจิสติกส์ที่เป็นผู้ให้บริการโลจิสติกส์เฉพาะด้าน เช่น Third Party Logistics Provider เป็นต้น

4. Global Logistics Management เป็นการพัฒนาที่เกิดจากการตื่นตัวของบริษัทข้ามชาติที่กำลังเผชิญกับปัญหาการค้าโลดลงในประเทศที่ตนตั้งอยู่ ดังนั้นจึงเริ่มหาแหล่งจัดซื้อที่ถูกต้องในต่างประเทศ ลักษณะของการพัฒนาในขั้นตอนนี้คือ การจัดซื้อวัตถุดิบและจัดส่งสินค้าจะครอบคลุมแหล่งวัตถุดิบทั่วโลก ด้านการขนส่ง การเชื่อมต่อการขนส่งระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการท่าเรือ ขั้นตอนการส่งสินค้าชายแดน การให้ความสำคัญกับผลกระทบของการขนส่งต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านการขนส่ง ด้าน IT มีการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายภายในและระหว่างประเทศและมีการพึ่งพาผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ในส่วนของประเทศไทย ระดับการพัฒนาโลจิสติกส์ยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น คืออยู่ในขั้นตอนระหว่างการพัฒนาจากช่วง Physical Distribution เข้าสู่ช่วง Internally Integrated Logistics

2.3 เครื่องหมายมาตรฐานคุณภาพอาหารเนื้อสัตว์แปรรูปฮาลาล

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับอาหารฮาลาล

ฮาลาล (อาหรับ:) (บ้างสะกดว่า ฮะลาล หรือ หะลาล) เป็นศัพท์นิติศาสตร์อิสลามจากภาษาอาหรับ หมายความว่า กฎบัญญัติอนุมัติให้มุสลิม (มุสลิมที่อยู่ในศาสนานิติภาวะ) กระทำได้อันได้แก่ การนึกคิด วาจา และการกระทำที่ศาสนาได้อนุมัติให้ เช่น การรับประทานเนื้อปศุสัตว์ที่ได้รับการเชือดอย่างถูกต้อง การค้าขายโดยสุจริตวิธี การสมรสกับสตรีตามกฎหมายที่ได้ระบุไว้ เป็นต้น ในเมืองไทย คำว่า "ฮาลาล" เป็นที่รู้จักในความหมาย อาหารหรือสิ่งเจือปนที่ไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม อาหารสำเร็จรูปประเภทนี้จะมีตราฮาลาล

มุสลิม หมายถึง ผู้ที่ยอมรับนับถือศาสนาอิสลามต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติ คำสั่งห้าม/ใช้ตามคัมภีร์อัล-กุรอาน ซึ่งเป็นวะยูห์จากพระเจ้า และคำสั่งสอนของท่านนบีมุฮัมมัด (คือลลอลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม)ผู้เป็นศาสนทูต คนสุดท้ายของอิสลาม ตัวอย่างของบทบัญญัติในอิสลาม มีดังนี้

มนุษย์เอ๋ยจงบริโภคสิ่งที่ยอนุมัติและที่ดีจากที่มีอยู่ในแผ่นดิน และอย่าปฏิบัติตามรอยเท้าของมาร แท้จริง มันเป็นศัตรูที่เปิดเผยสำหรับเจ้า ' จากอัลกุรอาน อัลบะเกาะเราะฮ บทที่ 2 : โองการที่168

' พระองค์ทรงห้ามพวกเจ้านั้นเพียงแต่สัตว์ที่ตายเอง และเลือด และเนื้อสุกรและสัตว์ที่ถูกกล่าวนามอื่นนอกจากอัลลอฮฺ(เมื่อถูกเชือด) แต่ผู้ใดได้รับความคับขันโดย และมิใช่เจตนาขจัดขึ้น

และมีใช้เป็นผู้ละเมิดขอบเขตแล้วไซ้ ก็ไม่มีบาปใด ๆ แก่เขา แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอภัยโทษผู้ทรงเมตตาเสมอ' (จากอัลกุรอาน อัลบะเกาะเราะฮ์ บทที่ 2 : โองการ173)

' แท้จริง พระองค์เพียงแต่ทรงห้ามสุเจ้า (มิให้บริโภคน) สัตว์ที่ตายเอง และเลือดและเนื้อของสุกร และที่ถูกเปล่งนามอื่นนอกจากอัลลอฮ์ (เมื่อเชือด) แต่ผู้ใดก็ตามที่อยู่ในภาวะคับขันไม่เจตนาคือคิง และมีใช้ละเมิด ฉะนั้นแท้จริง อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงให้อภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ' จากอัลกุรอาน อันนะหูล บทที่ 16 : โองการ115คำว่าอนุมัตินั้น ภาษาอาหรับเรียกว่า 'ฮาลาล' ไม่เฉพาะกับสิ่งที่เรารับประทานเท่านั้นยังหมายถึงความถึง วิธีการได้มาซึ่งเงิน และสิ่งอื่น ๆ ที่ต้องห้าม สิ่งใดที่ห้าม การทุจริตคโกงลวงเป็นสิ่งที่ไม่อนุมัตินั้น เรียกว่า 'ฮารอม' ด้วยเช่นกัน ดังนั้น สิ่งรับประทานเข้าไปล้วนส่งผลต่อเลือดเนื้อของมนุษย์ หากรับประทานสิ่งไม่ดีสิ่งเหล่านี้ก็จะถูกดูดซึมหมุนเวียนเข้าสู่ร่างกาย หัวใจและสมอง เลือดเนื้อในร่างกายก็จะเป็นสิ่งที่ไม่ดีตามไปด้วย ทำให้มีผลกระทบต่อธรรมชาติจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะมีผลต่อการทำอิความดีงาม (อิบาดะฮ์) และการขอพร (ดุอา) จากพระองค์อัลลอฮ์ ชุบพะฮานะฮ์ฮะวะตะ อาลา ด้วย หากบริโภคนสิ่งต้องห้าม ก็จะกลายเป็นเชื้อเพลิงของไฟนรก

ตราฮาลาลของประเทศไทย

ตราฮาลาล คือ ตราที่ติดบนสลากผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อบ่งบอกว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นที่ฮาลาล (อนุมัติน) สำหรับมุสลิมใช้บริโภค โดยจะมีคำว่า "ฮาลาล" (อาหรับ: ٥٥) เป็นภาษาอาหรับประทับอยู่ ผู้ออกตราฮาลาลในประเทศไทยคือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

อาหารฮาลาล คือ อาหารที่ไม่มีสิ่งต้องห้ามเจือปน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อสัตว์นั้นจะต้องเป็นเนื้อฮาลาล และไม่เจือปนสิ่งฮะรอม (Haram) หรือสิ่งต้องห้ามบริโภค เช่น เหล้า หรือ ไก่มันหมู เป็นต้น เนื้อสัตว์ หรือ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ฮาลาล จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสัตว์นั้นผ่านการเชือดที่ถูกต้องตามแนวทางอิสลาม

(Verbeke., 2005) กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้ชื่อว่า "ฮาลาล" นั้นเป็นการกล่าวอ้างอิงไปถึงความสะอาดตามธรรมชาติของอาหาร รวมไปถึงกระบวนการของการผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำมาจากเนื้อสัตว์หรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นส่วนผสมในอาหารในทุก ๆ รายละเอียดต่าง ๆ การสื่อสารความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ฮาลาลและการคาดหวังของผู้บริโภคในเรื่องของคุณภาพของความปลอดภัย และความเชื่อถือไว้วางใจของ เครื่องหมายรับรองฮาลาล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นการ

อธิบายถึงตราสินค้าของผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ฮาลาลซึ่ง เนื้อฮาลาลเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชาวมุสลิมผู้ที่มีความศรัทธาเคร่งครัดในหลักการของศาสนาอิสลาม

ฮาลาลเป็นคำภาษาอาหรับสำหรับ "ถูกต้องตามกฎหมาย" หรือ "ได้รับอนุญาต" มันถูกใช้ในวงกว้างมากขึ้นในบริบทของกฎหมายอิสลาม แต่ตอนนี้มีความเกี่ยวข้องบ่อยครั้งมากขึ้นกับวิธีการผลิตเนื้อสัตว์ คำตรงข้ามกับคำว่า "ฮาราม" หมายความว่า "ต้องห้าม" และถูกนำมาใช้กับเรื่องอาหารที่ครอบคลุมไปถึงเนื้อสุกร รวมทั้งเลือดสัตว์ เช่นเดียวกับเนื้อของสัตว์ที่มีเขี้ยวเล็บ และสัตว์เลื้อยคลาน

วิธีการผลิตเนื้อสัตว์ฮาลาล สำหรับชาวมุสลิมคือการที่สัตว์จะต้องมีความสุขก่อนที่จะถูกฆ่าตายด้วยมือของชาวมุสลิม วิธีการฆ่าที่นั่นจะต้องทำการเชือดด้วยการตัดคอของสัตว์ให้ตรงกับหลอดเลือดด้วยเครื่องมือที่มีความคม และห้ามนำเลือดของสัตว์ไปรับประทาน เพราะเลือดที่ออกจากสัตว์นั้นถือว่าไม่สะอาดและไม่อนุญาต ตามหลักของกฎหมายอิสลามนั้นไม่ได้รับอนุญาตให้มีการทำร้ายหรือก่อให้เกิดความเจ็บปวดใด ๆ และจะต้องให้สัตว์อยู่ในพื้นที่ที่กว้างขวาง ให้ได้รับประทานอาหารที่ดีและมีอากาศบริสุทธิ์ นอกจากนี้ในบางแห่ง เช่นในบางประเทศในยุโรป มีการเชือดสัตว์โดยใช้ไฟฟ้าช็อตที่ล่าคอ ซึ่งนักวิชาการมุสลิมกล่าวว่า เป็นวิธีการที่ไม่อนุญาต เพราะต้องไม่ทำให้สัตว์เจ็บปวด

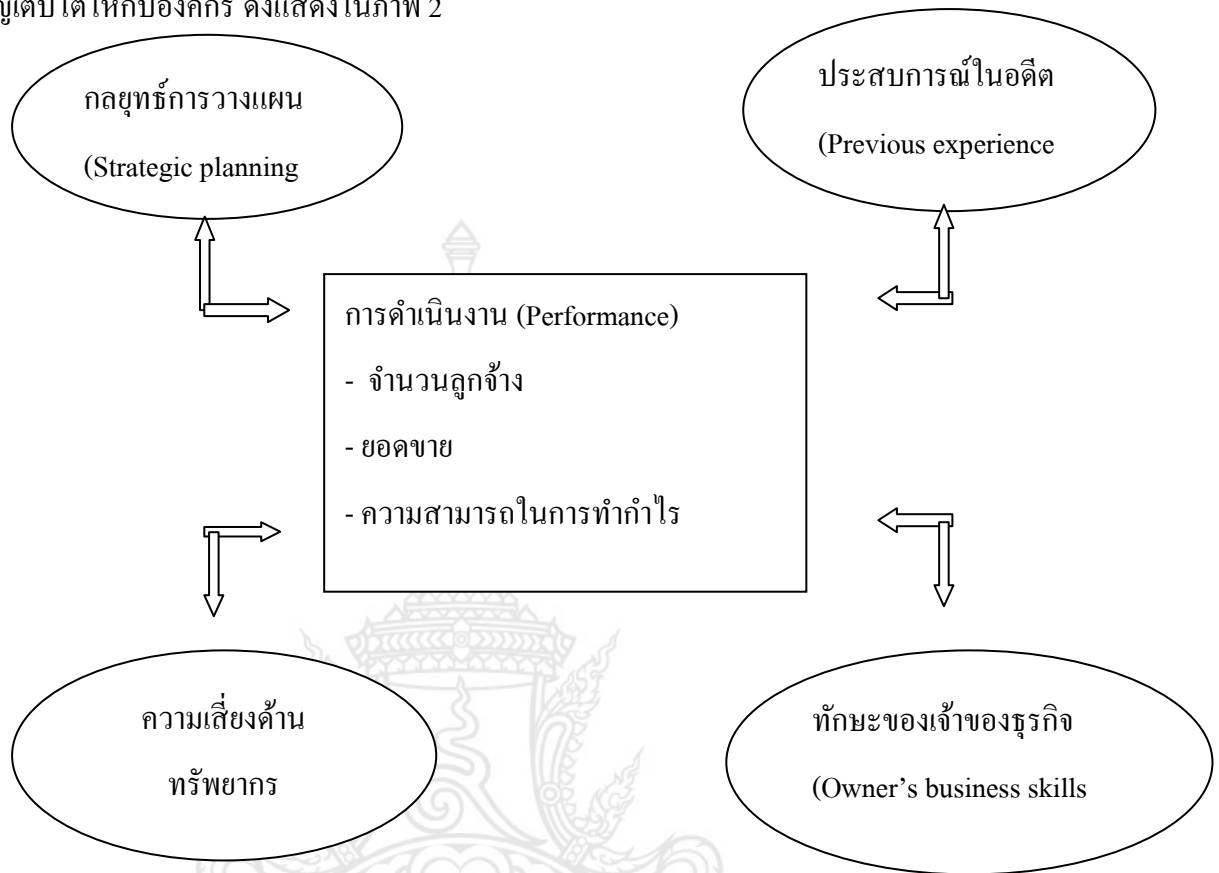
2.4 ทฤษฎีฐานทรัพยากร

ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource-base Theory)

ทฤษฎีพื้นฐานทรัพยากรเป็นการจัดการเชิงกลยุทธ์ล่าสุด ซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นการรวมเข้าด้วยกันของปัจจัยทางการบริหาร โดยนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการดำเนินงานของกิจการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังเป็นการผสมผสานของธุรกิจหลาย ๆ ฝ่ายที่จะสนับสนุน เพื่อนำมาสร้างเป็นความได้เปรียบในการแข่งขันทางการตลาด ซึ่งเป็นวิธีที่สำคัญของกิจการ

จากการศึกษาของ Conner and Prahalad (1996) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรในทฤษฎีทรัพยากรพื้นฐาน พบว่า การใช้ทรัพยากรที่เคลื่อนที่ได้ ได้แก่ ความรู้ด้านเทคโนโลยี การจ้างแรงงานที่มีทักษะ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ประสิทธิภาพของบุคลากร ประสิทธิภาพองค์กร การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การมีเงินทุน การบริหารเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับประสิทธิผลที่ดี ทำให้สามารถนำองค์กรไปสู่ความสามารถในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันกับธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการสร้างตราสินค้าที่มีความน่าเชื่อถือ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี ได้มาตรฐานสากล ได้รับการยอมรับจากลูกค้า และกลยุทธ์การวางแผน ความ

เสี่ยงด้านการนำทรัพยากรมาใช้ ประสบการณ์และทักษะของเจ้าของธุรกิจ มีผลต่อจำนวนลูกจ้าง การเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด ยอดขาย และความสามารถในการทำกำไรอันนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตให้กับองค์กร ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรในทฤษฎีทรัพยากรพื้นฐาน

ที่มา จาก Organization Science (p' 477), by K. R. Conner and C.K. Prahalad, 1996, INFORMS Publisher.

ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource Based Theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจ โดยแนวคิดของทฤษฎีจะทำการพิจารณากลับไปสู่แหล่งที่มาของความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันที่สำคัญ ซึ่งก็คือทรัพยากรขององค์กร โดยองค์กรควรจัดให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรที่จะมุ่งตอบสนองถึงความเปลี่ยนแปลงในตลาดการค้าและสภาพแวดล้อมทางการแข่งขันในตลาดการค้า รวมถึงมุ่งตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยแนวคิดนี้จะเป็นการวิเคราะห์ถึงจุดอ่อนและจุดแข็งขององค์กร เพื่อใช้สร้างโอกาสและต่อสู้กับอุปสรรคที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (Barney, 2002; Dhanaraj & Beamish, 2003)

ทฤษฎีฐานทรัพยากรได้ให้ความหมายทรัพยากรของธุรกิจไว้ว่า หมายถึง สินทรัพย์ทั้งหมดของธุรกิจที่มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานและใช้เป็นแหล่งของการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจ จะเห็นได้ว่าทฤษฎีฐานทรัพยากรมองว่าการที่ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่ง

นั้นเกิดจากปัจจัยภายในหรือทรัพยากรของธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งสามารถแบ่งปัจจัยดังกล่าวออกได้เป็น ทรัพยากรด้านการเงิน (financial resource) ทรัพยากรทางกายภาพ (physical resource) ทรัพยากรบุคคล (human resource) และความสามารถของธุรกิจซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยี (Barney, 2002; Dhanaraj & Beamish, 2003; Forsman, 2004) โดยทรัพยากรดังกล่าวของธุรกิจต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) มีคุณค่าต่อองค์กรธุรกิจ 2) มีความแตกต่างจากคู่แข่ง 3) ยากที่จะลอกเลียนแบบได้ และ 4) ไม่สามารถทดแทนด้วยสิ่งอื่นได้ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจนั้นมีความได้เปรียบในการแข่งขัน และความได้เปรียบในการแข่งขันนี้เป็นคุณค่าที่ธุรกิจสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในด้านของต้นทุน และการสร้างความแตกต่างในตัวสินค้า (Porter, 1985)

ทรัพยากรทางการเงิน

ทรัพยากรทางการเงิน (financial resource) เป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจ ปัญหาหลักของธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก คือการขาดแคลนเงินทุนซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำเนินกลยุทธ์ของธุรกิจ โดยความพร้อมของทรัพยากรทางการเงินนั้น สามารถวัดได้จากความเพียงพอของเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงาน สภาพคล่องและความสามารถในการกู้ยืมของธุรกิจ (Forsman, 2004)

การมีเงินทุนที่เพียงพอและเหมาะสม หรือมีความสามารถในการจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำและความมั่นคงของแหล่งเงินทุน จำทำให้องค์กรนั้น ๆ ไม่ต้องประสบปัญหาเรื่องของสภาพคล่องทางการเงิน และจะทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันเหนือกว่าคู่แข่งได้ เนื่องจากต้นทุนการได้มาซึ่งเงินทุนจะรวมเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย หากองค์กรใดมีต้นทุนของเงินทุนสูงจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตที่สูงตามไปด้วย

ทรัพยากรบุคคล

ทรัพยากรบุคคล (human resource) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เนื่องจากเป็นทรัพยากรที่มีชีวิต มีสติปัญญา ซึ่งสามารถที่จะนำทรัพยากรที่ไม่มีชีวิตมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรได้ จะเห็นได้ว่าการที่ธุรกิจจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว นั้น ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ซึ่งในองค์กรจะมีบุคลากรที่มาจากแหล่งต่าง ๆ มาอยู่ร่วมกัน ผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้และเทคนิคในการจัดการบุคคลให้ได้

การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันของประเทศนั้นหลาย ประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพราะเชื่อว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีค่าของธุรกิจ ซึ่งการมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจ ที่ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรจัดให้มีความสำคัญอันดับต้น ๆ ของการบริหารจัดการ (Kaleka, 2002; Lehner, Bierter, & Charles, 2004; Tolentino, 2003)

ทรัพยากรทางกายภาพ

ทรัพยากรทางกายภาพ (physical resource) เป็นทรัพยากรที่มีลักษณะทางกายภาพที่ธุรกิจมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์แก่ธุรกิจ เช่น เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ (Barney, 2002; Forsman, 2004) ในยุคที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสูง ทำให้ธุรกิจต่างมุ่งปรับตัวเองให้สามารถดำรงอยู่ในสภาวะการแข่งขันสูงได้ โดยมุ่งเน้นในเรื่องของการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยมีการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายเพื่อนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ของธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางกายภาพมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งการประกอบธุรกิจจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วงในการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกแก่พนักงานที่ทำหน้าที่นั้น ๆ โดยองค์กรธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมจะเน้นในเรื่องของเครื่องมือและเครื่องจักรที่ช่วยในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้า รวมถึงยังต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การผลิตสินค้ามีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาและทันต่อความต้องการของตลาดในอนาคต

การลงทุนในเทคโนโลยีหรือการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเป็นปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจมีการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิต สร้างนวัตกรรม และกระบวนการใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขัน (Alvarez, 2003; Craig, 1999; Stottinger & Hoizmuller, 2002; Wignaraga, 2002) นอกจากนี้ธุรกิจยังต้องการมีการแข่งขันด้านความเร็วเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาดการพัฒนาศักยภาพในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องโดยภาครัฐและเอกชนรวมทั้งกลุ่มของธุรกิจต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังที่จะให้การสนับสนุนทั้งด้านเงินทุน การพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร ในส่วนของธุรกิจเองจะต้องให้ความสำคัญกับการร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนา ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของเครือข่ายธุรกิจ (Bhattacharyya, 2001; foundation, 2002; Porter, 1998a)

จากทฤษฎีพื้นฐานทรัพยากร และแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว จึงควรนำแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานทรัพยากรมาเป็นกรอบในการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปว่าความรู้ด้านเทคโนโลยี การจ้างแรงงานที่มีทักษะ ประสิทธิภาพ การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ การมีเงินทุน การสร้างตราสินค้า การมีกลยุทธ์การวางแผน ความเสี่ยงด้านการนำทรัพยากรมาใช้ ประสิทธิภาพและทักษะของผู้บริหาร มีผลต่อยอดขาย และความสามารถในการสร้างกำไรของกลุ่มหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งประเด็นเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จทางการตลาดของกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารฮาลาล

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการรวมกลุ่มระหว่างประเทศ

แนวความคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับการที่แต่ละประเทศต้องการที่จะให้มีการรวมกลุ่มกันระหว่างประเทศที่มีพื้นที่ติดกัน หรือพื้นที่ใกล้เคียงในภูมิภาคเดียวกันนั้นเป็นผลมาจากแนวคิดที่เกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมของอังกฤษ ในช่วง ค.ศ. 1830 ทำให้ประเทศที่เป็นคู่ค้ากันและมีการ

แลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกันกลายเป็นแรงผลักดันให้เกิดลัทธิทุนนิยม หรือ Capitalism จากประเทศอังกฤษ โดยได้มีการขยายตัวไปยังประเทศต่าง ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก และหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่งได้เกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยครั้งใหญ่ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1929-1933 จากผลของสงครามโลกดังกล่าว ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการแข่งขันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น แต่ละประเทศต่างต้องการความได้เปรียบในการแข่งขัน ความได้เปรียบของดุลการค้า ทุกประเทศพยายามที่จะทำให้ประเทศของตนกลายเป็นประเทศที่เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเริ่มต้นของการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศคู่ค้า ทำให้สินค้าไม่สามารถเข้าไปยังประเทศคู่ค้าได้ และเริ่มมีการเก็บภาษีการค้าในอัตราที่สูงขึ้น ทำให้สินค้ามีราคาที่สูงขึ้น ส่งผลให้ประชาชนต้องซื้อสินค้าในราคาที่แพงตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันประชาชนขาดความสามารถในการซื้อสินค้ามาใช้เพื่อการบริโภค ทำให้สินค้าที่มีการผลิตออกมาเกิดการล้นตลาด ผู้ผลิตต้องประสบปัญหาการขาดทุน ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจซบเซา เป็นเหตุให้ประเทศต่าง ๆ เริ่มลดค่าเงินของตนเองลง เป็นเหตุให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำถึงจุดวิกฤต ทำให้ประเทศต่าง ๆ พิจารณาเห็นว่าการปิดกั้นระหว่างประเทศส่งผลเสียหายให้กับเศรษฐกิจในระดับกว้างในระยะยาว

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ขณะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีสถานะทางเศรษฐกิจดีที่สุดจึงได้จัดประชุมระหว่างประเทศที่เมือง Bretton Woods มลรัฐนิวแฮมป์เชียร์ ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1944 ได้จัดตั้งองค์การระหว่างประเทศเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลเศรษฐกิจโลก คือ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund—IMF) ธนาคารเพื่อการบูรณะและพัฒนา (International Bank for Reconstruction—IBRD หรือ World Bank) และ General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) โดยเรียกสถาบันทั้ง 3 นี้ว่า Bretton Woods System (BWS) นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทิศทางของเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการค้าโลกก็ตกอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การเหล่านี้ (บัณฑิต หลิมสกุล, 2553, หน้า 18-19)

แนวคิดความร่วมมือในส่วนภูมิภาคของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

พัฒนาการและความสำคัญของแนวคิด

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้เริ่มก่อตั้งมาเมื่อปี ค.ศ. 1967 โดยเริ่มจากสมาชิกเริ่มแรกเพียง 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศไทย ต่อมาภายหลังได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศพม่า และประเทศเวียดนาม หรือที่เรียกชื่อว่า CLMV โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเดียวกัน และเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป โดยมุ่งเน้นความเจริญก้าวหน้าในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งได้มีการรวมกลุ่มกันในการทำความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศให้มากขึ้น โดยได้มีการกำหนดจัดให้เป็นเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เมื่อปี ค.ศ. 1992 และในอีกไม่กี่ปีต่อมา คือ ปี ค.ศ. 2003 กลุ่มประเทศในอาเซียนได้มีการ

กำหนดทิศทางที่ชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ด้วยการมีการร่วมมือเพื่อก้าวไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community—AEC) ภายในปี ค.ศ. 2015 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กลายเป็น 1 ใน 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน (ASEAN community) อีก 2 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN security community) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community) และได้มีการจัดทำกฎบัตรอาเซียน (ASEAN charter) เพื่อการดำเนินงานไปสู่ประชาคมอาเซียน การเป็นประชาคมอาเซียน หรือ AEC นั้นเปรียบได้กับการที่ประชาชนในภูมิภาคนี้เปรียบเสมือนการเป็นครอบครัวเดียวกันของประเทศในกลุ่มสมาชิก ซึ่งปัจจุบันจำนวนประชากรของอาเซียนมีประมาณ 600 ล้านคน ซึ่งถือว่าเป็นเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ จึงควรร่วมมือกันเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้าและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน การยกเว้นภาษีพิธีการศุลกากร ด้านการขนส่ง การท่องเที่ยวในอาเซียน และการเคลื่อนย้ายของนักธุรกิจ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบวิชาชีพและแรงงานฝีมือ ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางปัญญาและทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเจริญมั่นคง มั่งคั่ง และในปี พ.ศ. 2563 จะมีการขยายตัวจากอาเซียนด้วยการเพิ่มเป็นอาเซียน +6 ซึ่งมีประเทศที่เข้าร่วมประกอบด้วย ประเทศจีน ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศอินเดีย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาริกา คำสุวรรณ (2554) การศึกษาของนโยบายส่งเสริมการส่งออกอาหารฮาลาลไทย และปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทยในกลุ่มผู้บริโภคมุสลิมตะวันออกกลาง บทความนี้สรุปว่างานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา นโยบายเบื้องต้นด้านการส่งเสริมการส่งออกอาหารฮาลาลไทย และการส่งเสริมภาพลักษณ์อุตสาหกรรมส่งออกอาหารฮาลาลไทยในตลาดตะวันออกกลาง รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทยในกลุ่มผู้บริโภคมุสลิมตะวันออกกลาง เก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก คัดเลือก 8 กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้เกี่ยวข้องทั้งสิ้น จำนวน 104 คน ได้แก่ หน่วยงานรัฐบาลไทย 9 คน นักวิชาการ 2 คน องค์กรศาสนา 3 คน องค์กรธุรกิจ 6 คน ผู้ประกอบการ 12 คน ผู้นำเข้าระดับประเทศ 8 คน ผู้บริโภคมุสลิมตะวันออกกลาง 31 คน และผู้บริโภคมุสลิมไทย 33 คน

ผลการศึกษาพบว่า (1) อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลไทยไม่ก้าวไกลเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับศักยภาพและความพร้อมด้านต่างๆ ที่ประเทศไทยมีอยู่ เนื่องจากนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลและแผนส่งเสริมภาพลักษณ์อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลไทยไม่มีความชัดเจนในการนำแผนยุทธศาสตร์ไปสู่แผนการปฏิบัติ ขาดการบูรณาการแผนงานโครงการของแต่ละหน่วยงานเข้าด้วยกัน ไม่มีการจัดทำแผนงานเฉพาะเรื่องอาหาร ฮาลาล แผนการตลาดที่ผ่านมาไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างภาพลักษณ์และการสื่อสารตราสินค้า ไม่มีมาตรฐานการจัดเก็บ

ข้อมูลธุรกิจฮาลาลที่เป็นระบบ (2) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทยใน ตะวันออกกลาง คือ ภาพลักษณ์ประเทศแหล่งกำเนิด การบริหารจัดการธุรกิจอาหารฮาลาลของ องค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง ภาพลักษณ์ของสินค้า และการตลาดและการสื่อสารเพื่อสร้าง ภาพลักษณ์

พระกานต์ วสุธรพิพัฒน์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการบริโภคอาหาร “ฮาลาล” ของผู้บริโภคคนไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปลงได้ดังนี้ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึง พฤติกรรมการบริโภคอาหาร “ฮาลาล” ของผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคชาวไทยต่างศาสนาที่เคย หรือบริโภคอาหารฮาลาลในร้านอาหาร มุสลิม ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ผลการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีพฤติกรรมการ บริโภคอาหารฮาลาล ของผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

1.1 เพศ อายุ และรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมความถี่ และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ฮาลาล ของผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

1.2 ศาสนาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความถี่ และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารฮาลาลของ ผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความถี่ในการบริโภคอาหารฮาลาลของ ผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 อาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความถี่ และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารฮาลาลของ ผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความถี่ในการบริโภคอาหารฮาลาล ของผู้บริโภคคนไทยในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในข้อบริโภคได้กลุ่มเดียว กลุ่มชนใดก็ สามารถทำได้ สะอาดกว่าทั่วไป ร่างกายไม่บริสุทธิ์ ถิ่นกำเนิดมาจากชาวยิว ประงไม่สุก ไม่ใช่มุสลิม ก็สามารถบริโภคได้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ แตกต่างกัน มีพฤติกรรมค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหาร ฮาลาลของผู้บริโภคคนไทยในเขต กรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ในข้อบริโภคได้กลุ่มเดียว สะอาดกว่าทั่วไป ร่างกายไม่บริสุทธิ์ ถิ่นกาเนิดมาจากชาวยิว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาธิตา คำสุวรรณ (2555) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทย ในกลุ่ม ผู้บริโภคมุสลิมตะวันออกกลาง บทคัดย่อ สรุปลงงานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลตลาดสินค้าอาหารฮาลาลของประเทศไทยโดยภาพรวมในตลาดตะวันออกกลางที่มี ศักยภาพการซื้อสูง และศึกษาภาพลักษณ์ในปัจจุบันของอาหารฮาลาลไทยที่จำหน่ายในตะวันออก

กลาง โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มนักวิชาการ หน่วยงานรัฐบาล องค์กรศาสนา องค์กรธุรกิจ ผู้ประกอบการ และผู้บริโภคมุสลิมในตะวันออกกลางรวมทั้งสิ้นจำนวน 82 คน ผลการวิจัยพบว่า ประเทศไทยมีศักยภาพและโอกาสอีกมากในการขยายตลาดส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง อาหารฮาลาลไทยได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพ มีเอกลักษณ์โดดเด่นเรื่องรสชาติ และการเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ อีกทั้งชาวตะวันออกกลางยังให้ความเชื่อมั่นในมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร การรับรองฮาลาล และเครื่องหมายฮาลาลจากประเทศไทย แต่จากการที่นักธุรกิจไทยไม่ให้ความสำคัญกับการทำตลาดเชิงรุก ขาดการสร้างตราสินค้าของตนเอง อาหารฮาลาลไทยจึงไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ยังพบว่าจากต้นทุนการผลิตที่สูง สินค้าอาหารฮาลาลไทยจึงมีราคาสูงกว่าประเทศคู่แข่งส่งผลให้การนำเข้าสินค้าอาหารฮาลาลไทยในตลาดตะวันออกกลางมีปริมาณน้อย

ตลาดอาหารฮาลาลปัจจุบันมีขนาดใหญ่เป็น 1 ใน 5 ของตลาดการค้าอาหารโลกสามารถสร้างรายได้จำนวนมากแก่ประเทศผู้ส่งออก โดยในปี ค.ศ. 2011 มูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลอาจสูงถึง 1.2 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ (ameinfo.com,2011) สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพสำหรับด้านอาหาร มีโอกาสเป็นศูนย์กลางธุรกิจอาหารฮาลาลโลกได้เนื่องจากประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านวัตถุดิบและค่าแรงงาน ปัจจุบันไทยเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่เป็นอันดับ 5 ของโลก (สำนักข่าวโลกมุสลิม, 2553) มีตลาดส่งออกหลัก คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป (อียู) และอาเซียน แต่จากวิกฤติเศรษฐกิจโลก และมาตรการกีดกันทางการค้าที่มากขึ้นส่งผลให้ประเทศไทยมียอดส่งออกในตลาดหลักลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสถานการณ์การแข่งขันในตลาดอาหารฮาลาลโลกมีความรุนแรงขึ้นไทยจึงจำเป็นต้องพึ่งพาและแสวงหาตลาดส่งออกอาหารอื่นที่มีศักยภาพทดแทน ซึ่งหนึ่งในตลาดส่งออกอาหารฮาลาลที่น่าสนใจของประเทศไทยก็คือตลาดตะวันออกกลางภูมิภาคตะวันออกกลางมีมุสลิมอาศัยอยู่หนาแน่น เป็นกลุ่มประเทศที่ร่ำรวยจากการค้าน้ำมันรายใหญ่ของโลก และได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคอื่น (ปีลัน พานิชศุกผล, 2552) ประชากรในตะวันออกกลางมีรายได้เฉลี่ยต่อคนสูงถึง 2,000 เหรียญสหรัฐฯ ต่อปี แต่จากสภาพภูมิประเทศที่แห้งแล้ง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทรายจึงไม่เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม ปริมาณการผลิตอาหารภายในประเทศจึงไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าอาหารจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก หลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยต่างให้ความสนใจในการขยายตลาดส่งออกอาหารไปยังภูมิภาคตะวันออกกลางมากขึ้น แม้ว่าตะวันออกกลางจะไม่ใช่ตลาดใหม่ของผู้ส่งออกไทยแต่เป็นตลาดใหม่ตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงพาณิชย์เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลไม่ได้ส่งเสริมหรือให้ความสำคัญกับตลาดตะวันออกกลางอย่างจริงจัง สินค้าอาหารไทยจึงมีส่วนแบ่งในตลาดนี้น้อยมาก (กลุ่มประสานงานสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ, 2552) ขณะที่ประเทศผู้ครองตลาดอาหารฮาลาลรายใหญ่ในตะวันออกกลาง ซึ่งคือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา บราซิลออสเตรเลีย และ

นิวซีแลนด์มีการทำตลาดเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง สร้างภาพลักษณ์ให้กับตนเองโดยการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้า การรับรองฮาลาลให้กับสินค้ารวมถึงมีการประชาสัมพันธ์และสร้างตราสินค้าที่แข็งแกร่งเพื่อจุดเด่นของสินค้าที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศคู่ค้า ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจำเป็นต้องยกระดับการแข่งขันในอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของประเทศ โดยผลิตอาหารให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีการควบคุมคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานความปลอดภัยสากล พร้อมทั้งสร้างภาพลักษณ์ให้กับสินค้าฮาลาลไทยเพื่อที่จะได้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ได้ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ต้องการศึกษาข้อมูลตลาดสินค้าอาหารฮาลาลของประเทศไทยในตลาดตะวันออกกลางที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาประเภทของอาหารไทยที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นซึ่งควรให้การส่งเสริมเพื่อสร้างภาพลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวสินค้า อีกทั้งยังต้องการศึกษาถึงภาพลักษณ์ปัจจุบันของอาหารฮาลาลไทยที่จำหน่ายในตะวันออกกลางจากมุมมองของผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมส่งออกอาหารฮาลาลไทยในตะวันออกกลางเพื่อจะได้ทราบถึงภาพลักษณ์ที่แท้จริงของสินค้าอาหารฮาลาลไทยในตลาดตะวันออกกลางเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมภาพลักษณ์เชิงบวก รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และที่สำคัญการศึกษานี้จะใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องฮาลาลของผู้วิจัยต่อไปในอนาคต

บทสรุปภาพลักษณ์ที่ผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางมีต่อสินค้าอาหารฮาลาลไทยจากผลการศึกษสามารถจำแนกภาพลักษณ์ของสินค้าอาหารฮาลาลไทยในด้านต่าง ๆ คือ 1) ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้า 2) ภาพลักษณ์ด้านชื่อเสียงและการเป็นที่รู้จัก 3) ภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยในอาหาร และ 4) ภาพลักษณ์ด้านความเชื่อมั่นในการรับรองฮาลาลและเครื่องหมายฮาลาลจากประเทศไทย 1. ภาพลักษณ์ที่มีต่อตัวสินค้าสินค้าอาหารฮาลาลไทยที่ส่งไปจำหน่ายในตะวันออกกลางโดยภาพรวมมีภาพลักษณ์ดีเป็นที่ยอมรับในเรื่องคุณภาพมีเอกลักษณ์โดดเด่นเรื่องรสชาติ และเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ

นอกจากนี้กลุ่มอาหารฮาลาลที่ได้รับการกล่าวถึง และเป็นที่ชื่นชอบของ ผู้นำเข้าและผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางมากที่สุด คือปลาทูน่ากระป๋อง ผลไม้ไทย ได้แก่ มะม่วง มังคุด แดงโมสั้ม กัลยวงเงาะ สับปะรด และมะพร้าว) ผลไม้กระป๋อง น้ำผลไม้ และอาหารทะเล ได้แก่ ปู ปลา และกุ้ง อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคมุสลิมในตะวันออกกลางมีความต้องการและรสนิยมในการบริโภคสินค้าแตกต่างกัน ดังนั้น การขยายตลาดอาหารในแต่ละประเทศจึงต้องมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อทราบถึงความต้องการในการบริโภคที่แท้จริงของผู้บริโภคในแต่ละประเทศชาวตะวันออกกลางกล่าวว่า เครื่องเทศ เครื่องแกงสำเร็จรูปที่นำไปใช้ประกอบอาหาร รวมทั้งอาหารสำเร็จรูป อาทิ แกงแพนง แกงเขียวหวาน และแกงเผ็ด มีส่วนผสมของสมุนไพร เป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีไขมันต่ำทานแล้วไม่อ้วนซึ่งดีกว่าอาหารจากยุโรป อเมริกา และอาหารของอาหรับที่มีไขมันสูงทำให้อ้วนง่าย จากผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของชาวตะวันออกกลางในปัจจุบัน

ไม่ได้ให้ความสำคัญเพียงรสชาติเท่านั้นแต่ยังให้ความสำคัญกับอาหารที่มีประโยชน์เชิงสุขภาพอีกด้วย ซึ่งหากผู้ผลิตมีการปรับรสชาติให้สอดคล้องกับรสนิยมการบริโภคในแต่ละประเทศและรักษาเอกลักษณ์ของอาหารเชิงสุขภาพไว้ อาหารไทยก็จะได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณการบริโภคและมูลค่าของสินค้าต่อหน่วยเป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อสอบถามถึงตราสินค้าอาหารไทยที่เป็นที่รู้จักหรือได้รับความนิยม ผู้บริโภคชาวตะวันตกออกกลางเกือบทั้งหมดกลับไม่สามารถเอ่ยชื่อสินค้าไทยได้ มีเพียงน้ำผลไม้มาลีเท่านั้นที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่จำได้ว่าเป็นสินค้าจากประเทศไทย ดังนั้น การสร้างการจดจำชื่อตราสินค้า และการระลึกได้จึงเป็นเรื่องที่กรมส่งเสริมการส่งออก และผู้ส่งออกไทยควรให้ความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการจดจำชื่อตราสินค้าจะมีผลต่อการซื้อสินค้าและการซื้อซ้ำ เมื่อผู้บริโภคชาวตะวันตกออกกลางจดจำชื่อสินค้าไทยไม่ได้ นั่นแสดงให้เห็นว่าสินค้าไทยจะมีโอกาสถูกซื้อและถูกซื้อซ้ำน้อยลงสำหรับภาพลักษณ์ด้านราคาสินค้า ผลการวิจัยพบว่า ชาวตะวันตกออกกลางส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า สินค้าอาหารจากประเทศไทยมีราคาค่อนข้างแพง ซึ่งเป็นผลมาจากผู้ผลิตอาหารฮาลาลไทยไม่สามารถควบคุมต้นทุนการผลิตและราคาของวัตถุดิบได้ นอกจากนี้แล้วระบบการจัดการโลจิสติกส์ของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นกลุ่มสินค้าที่มีราคาแพง จำพวกผลไม้สด และอาหารทะเล จึงนิยมบริโภคในกลุ่มผู้ที่มีรายได้ดีขณะที่ผู้บริโภคบางกลุ่มจะเลือกซื้อสินค้าที่มีราคาต่ำกว่าทดแทน เช่นเดียวกับผู้นำเข้าชาวตะวันตกออกกลางส่วนใหญ่ระบุตรงกันว่าปัญหาเรื่องราคาสินค้าแพงเป็นอุปสรรคสำคัญเป็นอันดับต้นต่อการตัดสินใจสั่งซื้อสินค้าจากประเทศไทย โดยผู้นำเข้ามักจะเลือกนำเข้าสินค้าจากประเทศอื่นที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันแต่จำหน่ายในราคาต่ำกว่าแม้ว่าประเทศตะวันตกออกกลางจะเป็นกลุ่มประเทศที่มีอำนาจในการซื้อและขึ้นช้อบอาหารฮาลาลจากประเทศไทยเรื่องคุณภาพและรสชาติเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าประเทศเหล่านี้จะไม่ให้ความสำคัญเรื่องราคาสินค้า กลุ่มผู้นำเข้าจากตะวันตกออกกลางจะมีความอ่อนไหวด้านราคาค่อนข้างมาก เนื่องจากการแข่งขันสินค้าประเภทอาหารในตลาดตะวันตกออกกลางมีสูง ดังนั้น การตั้งราคาสินค้าเพื่อจำหน่ายในตลาดตะวันตกออกกลางจึงต้องพิจารณาราคาตลาดเป็นเกณฑ์ส่วนรัฐบาลควรให้ความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลอย่างครบวงจรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยต้องเร่งผลักดันให้มีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ฮาลาลที่ได้มาตรฐานควบคู่กัน ไป เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้า ที่สำคัญควรชูภาพลักษณ์ที่เป็นจุดแข็งสินค้าไทยคือเรื่องคุณภาพ รสชาติ และเอกลักษณ์ความเป็นไทยซึ่งจะเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

สำหรับภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทยด้านชื่อเสียงและการเป็นที่รู้จักผลการศึกษาพบว่า สินค้าอาหารฮาลาลไทยยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และไม่พบเห็นมากนักในสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าที่เป็นที่นิยมในตลาดตะวันตกออกกลาง คือห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกาตาร์ บาห์เรน อิหร่าน และเยเมน แทบจะไม่พบสินค้าอาหารไทยวางจำหน่ายเลย ขณะที่สินค้าไทยประเภทเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และเฟอร์นิเจอร์กลับมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่าง

แพร่หลาย สาเหตุสำคัญที่สินค้าอาหารไทยไม่แพร่หลายในตลาดนี้เนื่องจาก(1)นักธุรกิจไทยไม่สนใจจะขยายตลาดสินค้าในตะวันออกกลาง เนื่องจากมองว่าปริมาณในการสั่งซื้อน้อยไม่คุ้มกับค่าการตลาดและการขนส่ง(2)นักธุรกิจไทยและหน่วยงานภาครัฐไม่มีความคุ้นเคยกับการทำตลาดในตะวันออกกลาง ขาดข้อมูลเชิงลึกทางการค้า และไม่เข้าใจวัฒนธรรมอิสลามจึงไม่สามารถเข้าถึงผู้นำเข้าที่แท้จริงได้(3) นักธุรกิจ/ผู้ประกอบการไม่ได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างจริงจังจากรัฐบาลในการลดต้นทุนการผลิต ลดอัตราภาษี และค่าขนส่ง เป็นผลให้สินค้าไทยมีต้นทุนการผลิตสูง ประกอบกับถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาขาย สินค้าจึงมีราคาแพงไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับหลายประเทศ (4) ขาดการทำตลาดเชิงรุก เพราะผู้ส่งออกไทยมักไม่เข้าไปทำตลาดเอง ส่วนใหญ่เป็นการรอคำสั่งซื้อ(Order) จากผู้นำเข้า อีกทั้งผู้ประกอบการไทยจำนวนมากขาดการสร้างตราสินค้าเป็นของตนเอง มีการผลิตหรือส่งออกสินค้าโดยใช้ตราสินค้าของประเทศผู้ตั้งผลิตหรือประเทศผู้นำเข้า หรือที่เรียกว่าการผลิตสินค้าแบบ OEM(Original Equipment Manufacturer) (5) ขาดการประชาสัมพันธ์สินค้าและการส่งเสริมการขายที่ดีคือ ขาดการประชาสัมพันธ์สินค้าทั้งในระดับผู้นำเข้า และขาดการประชาสัมพันธ์สินค้ากับผู้บริโภคในระดับครัวเรือน เนื่องจากรัฐบาลและผู้ส่งออกต่างมองว่าไม่จำเป็น แต่ในขณะที่ประเทศซึ่งครองตลาดอาหารฮาลาลในตะวันออกกลาง อย่างเช่นสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และบราซิล มีการทำตลาดในเชิงรุกมาช้านาน และทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ที่ได้รับความนิยมในตะวันออกกลางอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สินค้าอาหารฮาลาลของประเทศเหล่านี้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายผู้บริโภคเข้าใจที่จะบริโภค และมีความซื่อสัตย์ต่อตราสินค้าอย่างไรก็ดีหากพิจารณาจากสถิติการส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลไทยของกรมส่งเสริมการส่งออกที่ผ่านมากลับพบว่า ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่เป็นอันดับต้นๆ ของโลก ในปี2553 ไทยมีการส่งออกอาหารฮาลาลเป็นอันดับ 5 ของโลก มีมูลค่าการส่งออกกว่า 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (สำนักข่าวไทยมุสลิม, 2553) จากข้อมูลดังกล่าวจึงทำให้เชื่อว่าที่จริงประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกสินค้าประเภทนี้ไปยังตะวันออกกลาง ซึ่งหากไทยมุ่งมั่นทำตลาดในตะวันออกกลางอย่างจริงจังก็จะมีส่วนแบ่งในตลาดนี้มากขึ้น สินค้าก็จะเป็นที่รู้จักแพร่หลายเหมือนกับสินค้าไทยหลายประเภทที่สามารถครองตลาดโลกและตลาดตะวันออกกลางได้ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยในอาหารสินค้าอาหารฮาลาลไทยได้รับความเชื่อมั่นจากกลุ่มผู้ประกอบการไทย ผู้นำเข้าสินค้าในตะวันออกกลาง และกลุ่มผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางในเรื่องมาตรฐานสินค้าและความปลอดภัย ผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางจะมอบความไว้วางใจแก่หน่วยงานตรวจสอบภายในประเทศ และผู้นำเข้าในแต่ละประเทศว่าได้ตรวจสอบคัดสรรอาหารที่ปลอดภัยก่อนนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศ และจากประสบการณ์การบริโภค ผู้บริโภคส่วนใหญ่กล่าวว่า ไม่พบปัญหาจากการบริโภคสินค้าไทย ภาพลักษณ์สินค้าอาหารฮาลาลไทยคู่สะอาดใช้ภาชนะบรรจุอาหารที่ปลอดภัยสินค้าไทยมีระดับความปลอดภัยมากกว่าสินค้า

อาหารจากประเทศจีน อินเดีย และอีกหลายประเทศ อย่างไรก็ตามผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางให้ความสำคัญที่อาหารที่ผลิตจากจากยุโรปและอเมริกามีมาตรฐานด้านความปลอดภัยมากกว่า ขณะที่ผู้นำเข้าจะมั่นใจกับสินค้าไทยที่ผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการนำเข้าสินค้าอาหารและกฎเกณฑ์สากลที่แต่ละประเทศกำหนดไว้ เช่น มาตรฐานความปลอดภัยและปลอดภัย GMP HACCP และ CODEX มาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9001:2000 การสร้างความพึงพอใจของลูกค้าและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร สำหรับสินค้าประเภทผักสดและผลไม้สดของผู้ส่งออกไทยบางรายเป็นกลุ่มสินค้าที่รัฐบาลและผู้ประกอบการควรเร่งดำเนินการแก้ไขเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพราะพบว่าผักและผลไม้สดมีปริมาณสารเคมีตกค้างเกินมาตรฐาน

ความปลอดภัยที่บางประเทศกำหนดไว้หากวิเคราะห์แนวโน้มการบริโภคอาหารของผู้บริโภคในปัจจุบันจะพบว่า ประเทศผู้นำเข้า และผู้บริโภคจะให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยในอาหารมากขึ้น ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลส่งออกของไทยจำเป็นต้องเร่งดำเนินการสร้างระบบตรวจสอบรับรองคุณภาพอาหารที่เข้มแข็ง โดยผลิตอาหารให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและมาตรฐานฮาลาลซึ่งแต่ละประเทศมีกฎเกณฑ์การนำเข้าอาหารแตกต่างกัน ในการควบคุมการผลิตอาหารจึงควรเน้นการป้องกันมิให้อาหารมีการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อการบริโภค เช่น การปนเปื้อนจุลินทรีย์และเคมีต่างๆ รวมทั้งควบคุมการปนเปื้อนตามมาตรฐานฮาลาลได้แก่มุ่งเน้นเรื่องการควบคุมวัตถุดิบ กระบวนการผลิตและการชำระล้างวัตถุดิบ สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นให้กับอาหารฮาลาลไทยสามารถก้าวไปแข่งขันในตลาดตะวันออกกลางและตลาดโลกได้

ภาพลักษณ์ด้านความเชื่อมั่นในการรับรองฮาลาลและเครื่องหมายฮาลาลไทย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้นำเข้าและผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางเห็นว่าแม้ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศมุสลิมก็ไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการรับรองฮาลาลและเครื่องหมายฮาลาลของประเทศไทย ทั้งนี้กลุ่มผู้นำเข้าอาหารและผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางจะให้ความสำคัญว่าเป็นสินค้าฮาลาลหากสินค้านั้นได้ผ่านการรับรองฮาลาลอย่างถูกต้องจากองค์กรศาสนาซึ่งคือคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการกลางอิสลาม แห่งประเทศไทยในการออกใบรับรองฮาลาลและอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายฮาลาลนั้นองค์กรศาสนาทั่วโลกจะปฏิบัติภายใต้หลักการเดียวกันของศาสนาอิสลาม ดังนั้น ผู้บริโภคมุสลิมจึงมอบความไว้วางใจกับผู้ตรวจสอบและหากอาหารนั้นไม่ฮาลาลจริงแต่กลับมีเครื่องหมายฮาลาลปรากฏอยู่บนฉลากตามหลักการของอิสลามถือว่าความผิดทางศาสนาจะไม่ตกอยู่กับผู้บริโภคแต่จะตกอยู่กับผู้ตรวจสอบผู้รับผิดชอบในการนำเข้าสินค้า รวมทั้งผู้จัดจำหน่าย และผู้ผลิตผลการศึกษาในงานวิจัยเรื่องนี้แตกต่างจากผลวิจัยของสุภาภรณ์ (2551) ที่ระบุว่า “ประเทศไทยมีข้อเสียเปรียบ คือ ไม่ใช่ประเทศมุสลิมทำให้ผู้บริโภคต่างประเทศไม่เชื่อมั่นในอาหารฮาลาลของประเทศไทย” อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากข้อเท็จจริงจะพบว่า ประเทศผู้ส่งออกอาหารฮาลาลรายใหญ่ของโลก ได้แก่ ประเทศ

สหรัฐอเมริกาบราซิล แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ประเทศเหล่านี้ไม่ใช่ประเทศมุสลิม และประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามเช่นกัน แต่สินค้าอาหารของประเทศเหล่านี้กลับได้รับการยอมรับจากกลุ่มผู้บริโภคมุสลิมว่าฮาลาล (รับประทานได้ตามถูกต้องตามหลักศาสนา) จึงกล่าวได้ว่า การที่ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศมุสลิมอาจมีข้อเสียเปรียบเรื่องความเชื่อมั่นในการผลิตและส่งออกอาหารฮาลาลเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมุสลิมผู้ส่งออกอาหารฮาลาล เช่น ประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย แต่สิ่งนี้ไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ด้านความเชื่อมั่นในการรับรองฮาลาลของไทย เครื่องหมายฮาลาลไทย และการบริโภคอาหารฮาลาลจากประเทศไทยสำหรับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อไก่เนื้อวัว หรือเนื้อสัตว์ประเภทอื่น แม้ว่าผู้ประกอบการไทยจะได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายฮาลาลแล้ว แต่ผู้นำเข้าจะส่งตัวแทนมาตรวจสอบกระบวนการผลิตในโรงงานซ้ำว่ามีการผลิต การจัดเก็บ และส่งออกตามกฎหมายที่ศาสนาได้กำหนดไว้หรือไม่โดยทั่วไปแล้วอาหารที่นำเข้ามาขายในตะวันออกกลางเกือบทั้งหมดคืออาหารฮาลาล ดังนั้น อาหารที่ศาสนาไม่อนุมัติให้รับประทาน (ฮารอม) หน่วยงานรัฐบาลที่มีหน้าที่ตรวจสอบก็จะไม่อนุญาตให้นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศ สินค้าอาหารฮารอมบางประเภท (อาหารที่ไม่ฮาลาล) อาทิ เนื้อสุกร และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ผู้นำเข้าจะต้องได้รับอนุญาตก่อนนำมาจำหน่าย ส่วนผู้ขายจะแยกพื้นที่ขายไม่ให้ปะปนกับอาหารฮาลาลโดยการกำหนดบริเวณพื้นที่ขนาดเล็ก มีป้ายแสดงให้เห็นเด่นชัดว่าเป็นมุมของอาหารฮารอมเพื่อจำหน่ายแก่ชาวต่างชาติที่นับถือศาสนาอื่นที่ผ่านมาแม้ว่าประเทศไทยมีระบบการติดตามตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่ได้การรับรองมาตรฐานฮาลาล แต่ยังคงขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและขาดการเอาใจใส่ต่อผลการตรวจสอบ ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเรื่องผู้นำเข้าจากตะวันออกกลางไม่ยอมรับสินค้าอาหารฮาลาลของผู้ประกอบการไทยบางราย โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาหารที่มีส่วนผสมของเนื้อสัตว์ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้ประกอบการองค์กรศาสนา และหน่วยงานภาครัฐ ควรจะบูรณาการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างเอกภาพและความร่วมมือในการรับรองฮาลาลตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการตรวจรับรองมาตรฐานฮาลาลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล มีกลไกในการติดตามตรวจสอบ(ตรวจซ้ำ) มีการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อเอาผิดกับผู้ประกอบการที่ละเลยต่อกฎระเบียบการผลิตอาหารฮาลาล รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มียุทธศาสตร์ความรู้ในการตรวจสอบจนกระทั่งมีความสามารถในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับอาหารไทยที่กล่าวว่า โดยรวมมีภาพลักษณ์ดีชาวตะวันออกกลางชื่นชมว่าอาหารฮาลาลส่งออกของไทยเป็นสินค้าคุณภาพมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านรสชาติ เป็นอาหารเพื่อสุขภาพ ชาวตะวันออกกลางให้ความเชื่อมั่นในการรับรองฮาลาลและเชื่อมั่นในเครื่องหมายฮาลาลของไทย แต่ปัญหาสำคัญที่ทำให้ไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารฮาลาลในตะวันออกกลางน้อยมากนั้นเป็นเพราะประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการรุกตลาดในภูมิภาค

นี้อย่างจริงจัง สินค้าอาหารฮาลาลไทยมีราคาค่อนข้างแพง ซึ่งเกิดจากการบริหารต้นทุนการผลิต และระบบโลจิสติกส์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในตลาดราคาได้ นอกจากนี้ จาก การขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้า และการส่งเสริมการขายที่ดีกระจายสินค้าผ่านช่อง ทางการจำหน่ายที่เข้าถึงผู้บริโภคไม่ทั่วถึงอีกทั้งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดการสร้างตราสินค้า เป็นของตนเอง ใช้ตราสินค้าของประเทศผู้ผลิตหรือประเทศผู้นำเข้า ผลิตและส่งออกสินค้าใน ลักษณะ OEM เป็นผลให้สินค้าอาหารฮาลาลไทยไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และมีมูลค่าไม่สูง พอที่จะขายในตลาดบนในการขยายตลาดส่งออกอาหารฮาลาลไทยในตะวันออกกลางจำเป็นต้อง ปรับปรุงพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน โดยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการและองค์กรศาสนา ที่ต้องช่วยกันขับเคลื่อนให้อุตสาหกรรมส่งออกอาหารฮาลาลไทย มีขีดความสามารถที่จะแข่งขันในตลาดโลกได้ สิ่งสำคัญยิ่งในการชิงส่วนแบ่งตลาดอาหารฮาลาล จากประเทศคู่แข่ง คือ ต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในสภาพตลาดของแต่ละประเทศ เข้าใจความต้องการของผู้บริโภคชาวตะวันออกกลางแต่ละประเทศว่ามีรสนิยมและลักษณะพฤติกรรม การบริโภคอย่างไร การผลิตอาหารและส่งออกสินค้าจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสากลได้แก่ มาตรฐาน GMP HACCP และ CODEX มาตรฐานการนำเข้าอาหารของแต่ละประเทศ รวมทั้ง มาตรฐานฮาลาลตามหลักการของอิสลามเพราะเหล่านี้มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งออกสินค้าและ สร้างความไว้วางใจในการบริโภค

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยดังกล่าวนี้ ได้ รวบรวมจากผลการวิเคราะห์เอกสาร และผลการวิจัย ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 82 คน ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. การสร้างภาพลักษณ์ให้สินค้าอาหารฮาลาลไทยควรศึกษาตลาดอาหารฮาลาลในเชิงลึก เพื่อทราบถึงสินค้าที่เป็นที่ต้องการของผู้ซื้อในตลาดตะวันออกกลางแต่ละประเทศอย่างแท้จริง และ ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์สินค้าอาหารฮาลาลในตลาดตะวันออกกลางมากขึ้น โดยชู ประเด็นเรื่องคุณภาพและมาตรฐานอาหารให้เป็นที่ยอมรับ เน้นย้ำเรื่องภาพลักษณ์ของอาหารไทยว่า มีเอกลักษณ์เด่นเรื่องรสชาติและการเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้งควรกำหนดกลุ่มสินค้าที่จะ ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน

2. ควรเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลไทยเพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับ สินค้า เพิ่มช่องทางการจำหน่าย และสามารถขยายสินค้าสู่ตลาดบน โดยการวิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์ผลิตและส่งออกสินค้าอาหารเมนูใหม่ๆ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้น่าดึงดูดใจ ดูสวยงามมี ความทันสมัย และควรแปรรูปสินค้าที่มีมูลค่าน้อยและมีช่วงเวลาในการจัดเก็บระยะสั้น ได้แก่ ผัก ผลไม้ และอาหารทะเล เพราะสินค้าเมื่อผ่านการแปรรูปแล้วจะมีมูลค่าสูงกว่าสินค้าที่ไม่ผ่านการ แปรรูป อีกทั้งจะมีอายุการเก็บและการบริโภคยาวนานขึ้น

3. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างตราสินค้าของตนเองแทนการส่งออกโดยใช้ตราสินค้า ของผู้นำเข้าหรือผู้ผลิต (OEM) ทั้งนี้เพื่อให้สินค้าอาหารฮาลาลไทยเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เพราะที่

ผ่านมาผู้ประกอบการอาหารฮาลาลไทยส่วนใหญ่จะส่งออกวัตถุดิบ และรับจ้างผลิตอาหารแปรรูป เพื่อส่งออกไปต่างประเทศ เช่น ส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย รวมทั้งส่งออกไปยังกลุ่มประเทศยุโรป ซึ่งประเทศเหล่านี้จะนำสินค้าไทยไปติดตรา (Brand) ของตนเองแล้วส่งขายต่อไป สินค้าเหล่านี้จะมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นมาก ส่วนผู้บริโภคเองก็จะรับรู้และจดจำตราสินค้าของประเทศผู้นำเข้าเหล่านี้แทนประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศแหล่งกำเนิดสินค้า

4. สนับสนุนการพัฒนาาระบบบริหารจัดการการผลิตและขนส่งอาหารฮาลาลไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อช่วยลดต้นทุนสินค้าอันจะเป็นประโยชน์ต่อการแข่งขันด้านราคาของผู้ประกอบการไทยในตลาดตะวันออกกลาง

5. ในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคและผู้นำเข้า ควรแสดงเครื่องหมายฮาลาลไว้ที่บรรจุภัณฑ์หรือฉลากอาหารให้ชัดเจน โดยเฉพาะสินค้าประเภทเครื่องปรุงรส เนื้อสัตว์ (เนื้อไก่ และเนื้อวัว) รวมทั้งสินค้าที่อาจมีการปนเปื้อนสิ่งที่ไม่ฮาลาลห้ามบริโภค

6. ปัจจุบันระบบการตรวจสอบรับฮาลาลของไทยประสบปัญหาเรื่องความไม่มีเอกภาพ ไม่มีมาตรฐานดีพอการสร้างมาตรฐานการตรวจรับรองฮาลาลของไทยให้มีคุณภาพมากขึ้น ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรฐานเดียวกันมีแนวทางปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การรับรองสินค้าอาหารฮาลาลไทยมีภาพลักษณ์น่าเชื่อถือทั้งในประเทศและต่างประเทศ

7. ควรปรับปรุงกฎหมาย และระบบคุ้มครองผู้บริโภคมุสลิม เพื่อดำเนินการลงโทษอย่างจริงจังแก่ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายที่ได้รับการรับรองฮาลาลแล้วแต่ละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางศาสนาว่าด้วยเรื่องอาหารฮาลาล ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของอาหารฮาลาลไทยที่ส่งจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ

8. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเรื่องการส่งออกอาหารฮาลาล รสนิยมการบริโภค วัฒนธรรมการรับประทานในแบบฉบับของอิสลาม การทำตลาดกับชาวตะวันออกกลางรวมทั้งกฎเกณฑ์ทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับฮาลาล มากยิ่งขึ้นเนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ไม่เพียงพอกับความต้องการในการนำผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกอาหารฮาลาล

นอกจากนี้ มีงานวิจัยของประเทศมาเลเซีย เรื่องประเด็นความถูกต้องของฮาลาลในเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ ของ Khadijah Nakyinsige และคณะ (2012) ได้สรุปว่า ในปีที่ผ่านมาชาวมุสลิมมีความกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับเนื้อสัตว์ที่พวกเขารับประทานในประเด็นความถูกต้องของฮาลาลในเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์โดยคำนึงถึงรายละเอียดของสินค้าที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้บริโภคเพื่อให้ผู้บริโภคได้ข้อมูลที่ทำให้แน่ใจว่าการค้านั้นมีความเป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดอาหารฮาลาลที่กำลังเติบโตอยู่ทั่วโลก ผู้บริโภคมุสลิมมีความกังวลเกี่ยวกับจำนวนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น การนำเนื้อหมูมาทดแทนปลาสดในเลือดไม่ได้มีการประกาศใช้ในกฎหมาย เครื่องใน หรือ ถ้าใส่หมูและวิธีการที่

ไม่ฮาลาลของเทคนิคการเชือดสัตว์ เทคนิคการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมและเฉพาะเจาะจง จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อจัดการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิคที่เหมาะสมที่สุดเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มักจะถูกกำหนดโดยธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่างเอง กระดาษนี้กำหนดเพื่อระบุสิ่งที่ทำให้เนื้อฮาลาล โดย เน้นประเด็นความถูกต้องฮาลาลที่เกิดขึ้นในเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ และให้ภาพรวมของวิธีการวิเคราะห์ที่เป็นไปได้สำหรับการตรวจสอบฮาลาลจากเนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ ขณะนี้ทุกประเทศล้วนมีความกังวลที่เฉพาะเจาะจงและความปรารถนาที่จะกำหนดลำดับความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการกำหนดเป้าหมายและ ประเด็นความถูกต้องในการติดฉลากและกฎระเบียบและส่วนประกอบ อย่างไรก็ตามการบริโภคอาหารของมุสลิม นั้นจะเป็นไปตามกฎหมายอิสลามเป็นเหมือนกันทั่วโลก และจะต้องมาจากพระคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งมีความเหมือนกันในทุกประเทศในโลก สถานะของฮาลาลของเนื้อเป็นคุณลักษณะที่มาจากความเชื่อที่ว่าไม่สามารถมีการตรวจสอบโดยผู้บริโภครวม แต่เมื่อการบริโภคเนื้อสัตว์ของลูกค้า ห่วงโซ่เนื้อฮาลาลเริ่มต้นจากฟาร์มไปยังผู้ผลิต โลกของ ฮาลาลโลกถือกำเนิดตั้งแต่สายพันธุ์ไปสู่ระบบการผลิตทุกขั้นตอนเริ่มจากการเชือดและวิธีการปรุงเนื้อสัตว์ทุกกระบวนการลักษณะทั้งหมดนี้จะไม่สามารถมองเห็นและไม่สามารถตรวจสอบโดยผู้บริโภครวมในระหว่างขั้นตอนก่อนการซื้อและระหว่างกระบวนการผลิต ดังนั้นเจ้าหน้าที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในการรับรองฮาลาลต้องควบคุมกระบวนการด้วยความรวดเร็วและเชื่อถือได้และต้องคำนึงถึงเทคนิคการวิเคราะห์ที่สร้างความมั่นใจในกระบวนการที่มีความเป็นมิตรการตรวจสอบเนื้อสัตว์ฮาลาล สิ่งเหล่านี้จะไม่เพียงการปกป้องผู้บริโภคมุสลิมชนเท่านั้น แต่จะส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมในการค้า

นอกจากนี้ มีงานวิจัยของ Yunusa, Rashid, Ariffina & Rashida (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องความตั้งใจซื้อสินค้าของมุสลิมที่มีต่อผู้ผลิตอาหารฮาลาลที่ไม่ใช่มุสลิม (Muslim's Purchase Intention towards Non Muslim's Halal Packaged Food Manufacturer) ผลการศึกษาพบว่าผู้ผลิตอาหารฮาลาลบรรจุผลิตภัณฑ์ฮาลาลได้รับความสนใจเป็นพิเศษทั่วโลก โดยมีข้อสรุปว่าเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพในระดับสูงมากที่สุด และผลการสำรวจพบว่า ประชากรมุสลิมทั่วโลกที่มีประมาณ 1.6 พันล้านคน ได้เป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพสูงและทำให้ตลาดอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลเป็นตลาดที่มีการเติบโตสูงที่สุดในปัจจุบัน ในขณะที่ในการศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การซื้อสินค้าฮาลาลของมุสลิมที่ไม่ได้ผลิตโดยมุสลิม แต่อย่างไรก็ตามผลงานของพวกเขายังไม่สามารถสรุปข้อสมมติฐานที่ได้รับการทดสอบโดยใช้ความสัมพันธ์เพียร์สัน ได้เปิดเผยว่าความตระหนักในความสำคัญของอาหารฮาลาล และส่วนผสมที่ปรุงในอาหารที่ต้องฮาลาลนั้นมีอิทธิพลมากต่อความตั้งใจของมุสลิมที่จะซื้ออาหารที่บรรจุที่มีการผลิตโดยผู้ผลิตที่ไม่ใช่มุสลิม ความตระหนักในฮาลาล

แบรนต์อิสลามและส่วนผสมผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นปัจจัยที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในการวัดความตั้งใจของผู้บริโภคซึ่งคาดว่าผลการศึกษาจะช่วยให้ผู้ผลิตที่ไม่ใช่มุสลิมได้รับการรับรองฮาลาลในการพัฒนากลยุทธ์ที่สามารถเอาชนะความตั้งใจของผู้บริโภคมุสลิม

งานวิจัยของ Khadijah Nakyinsign, Yaakob Bin Che Man and Awis Qurni Sazili (2012) ได้สรุปว่าในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาชาวมุสลิมมีมุสลิมจำนวนมากมีความกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับการบริโภคเนื้อสัตว์ ซึ่งจากข้อมูล รายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นต้องมีรายละเอียดของเครื่องปรุงรสอย่างครบถ้วนเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้บริโภคในการตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลและเพื่อให้แน่ใจว่าจะได้รับความเป็นธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดอาหารฮาลาลที่เติบโตขึ้นมาจากทั่วโลก ผู้บริโภคมุสลิมต่างมีความกังวลเกี่ยว ส่วนประสมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น การปนเปื้อนของเนื้อหมู การปนเปื้อนของเลือดสัตว์ ลำไส้ของหมู และวิธีการที่ไม่ฮาลาลทุกประการ เทคนิคการวิเคราะห์ต่าง ๆ เป็นไปตามหลักการของการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างของมุสลิมจำนวนมาก พบว่า การผลิตอาหารประเภทเนื้อสัตว์นั้นจะต้องมีการระบุประเด็นของความสะอาดตามหลักการฮาลาลอย่างเคร่งครัด เน้นประเด็นความถูกต้องฮาลาลที่เกิดขึ้นในผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์และต้องมีการตรวจสอบฮาลาลผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์อย่างถูกต้องตามหลักการอย่างแท้จริง

จากแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาสู่การกำหนดกรอบแนวความคิดในการศึกษาครั้งนี้เพื่อนำไปสู่ปัจจัยที่มีอิทธิพลการกำหนดมาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สรุปรวมสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านทรัพยากร

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านความร่วมมือของโซ่อุตสาหกรรมอาหาร

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านการสร้างความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านทรัพยากร

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านความร่วมมือของโซ่อุตสาหกรรมอาหาร

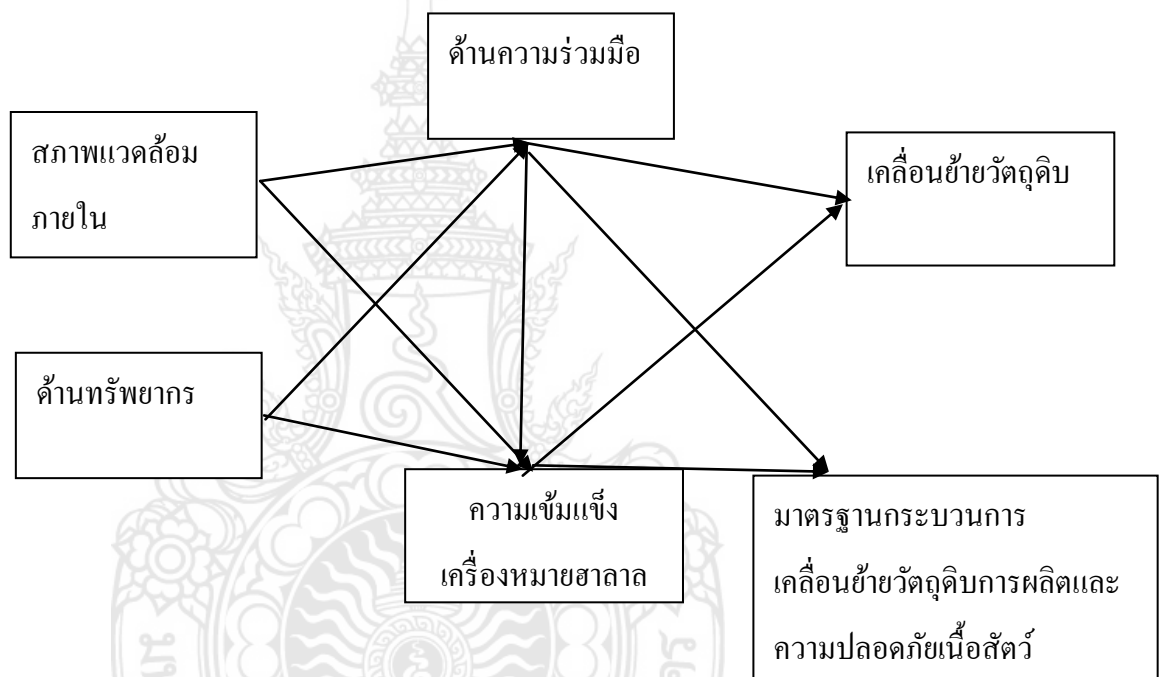
สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านทรัพยากร มีอิทธิพลทางตรงต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียน

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านความร่วมมือของห่วงโซ่อุตสาหกรรมอาหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียน

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางตรงต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียน

ภาพ 3 กรอบแนวคิดตามทฤษฎี

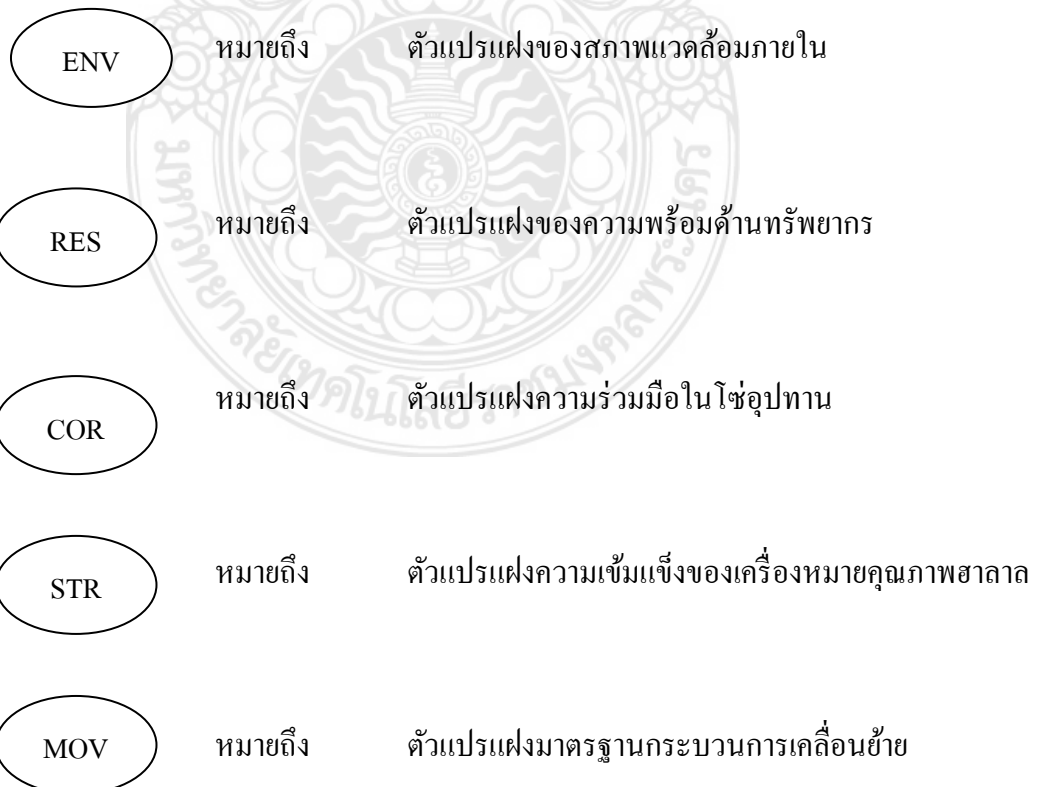
จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยพัฒนากลอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในรูปแบบโมเดลิสเรล หรือโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (LISREL or Linear Structural Relationship Model) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variables) โดยนำเสนอโมเดลอิสเรลแสดงอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน โดยสัญลักษณ์ที่ใช้ในภาพ มีความหมายดังนี้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคอกษรย่อ ชื่อตัวแปร ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2.1 ชื่อตัวแปรและอักษรย่อของตัวแปร

ชื่อตัวแปรภาษาไทย	อักษรย่อ
สภาพแวดล้อมภายใน	ENV
ด้านทรัพยากร	RES
ความร่วมมือในโซ่อุปทาน	COR
ความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล	STR
กระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	MOV
มาตรฐานความปลอดภัย	SAF

จากกรอบแนวความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยพัฒนากรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยครั้งนี้ในรูปแบบโมเดลลิสเรล หรือโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างเชิงเส้น (LISREL—Linear Structural Relationship Model) แบบมีตัวแปรแฝง (Latent Variables) โดยนำเสนอโมเดลลิสเรลแสดงโมเดลเชิงเส้นของอิทธิพลสภาพแวดล้อมภายใน ด้านทรัพยากร ด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล ต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

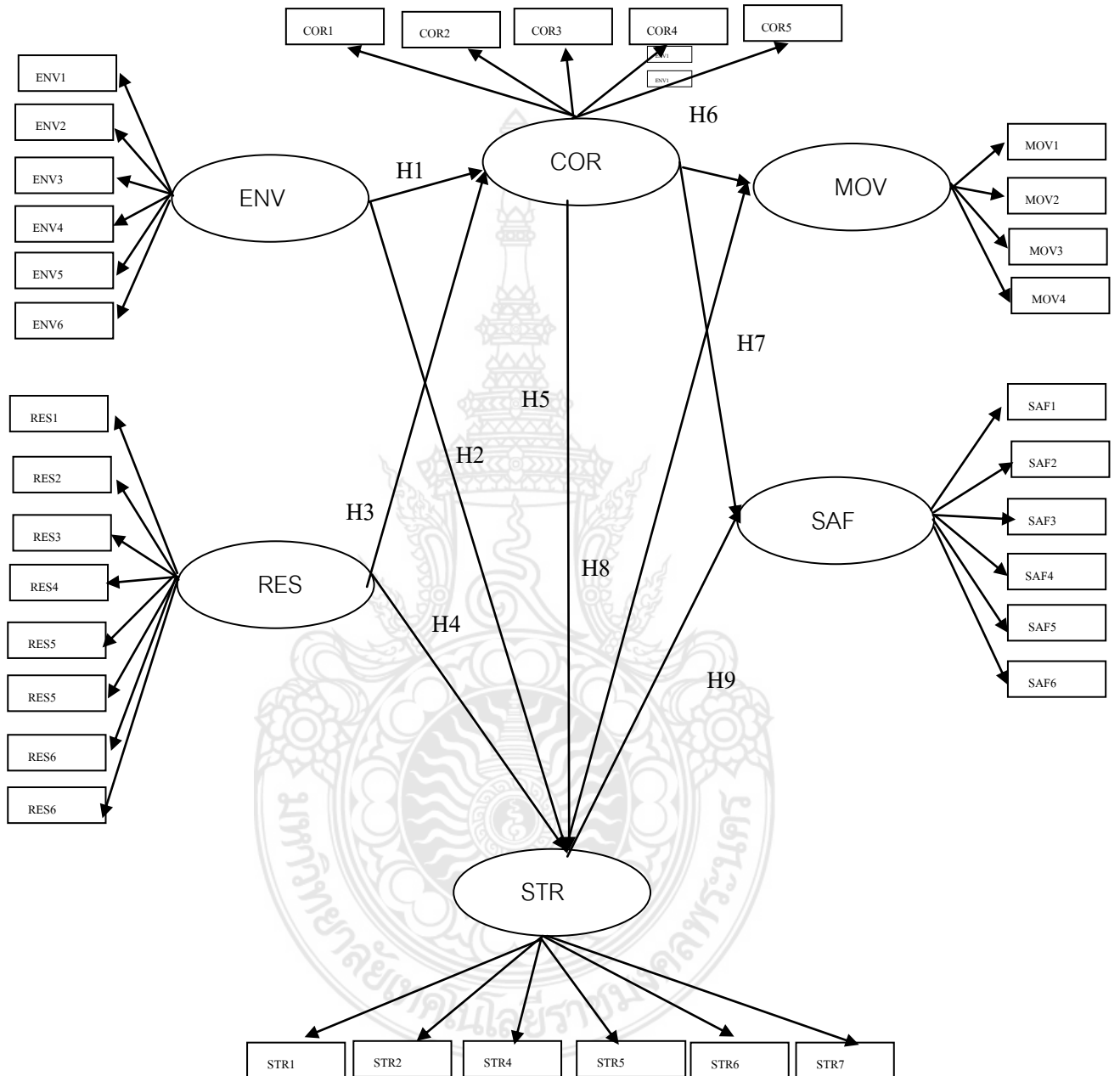

SAF	หมายถึง	ตัวแปรแฝงมาตรฐานความปลอดภัย
ENV1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การออกแบบกระบวนการผลิต
ENV2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ
ENV3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การควบคุมคุณภาพ
ENV4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การจัดการสินค้าคงเหลือ
ENV5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การควบคุมต้นทุนการผลิต
ENV6	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การวางแผนการผลิตรวม
RES1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
RES2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ พนักงานปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ
RES3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ สายการบังคับบัญชาที่มีความเคร่งครัด
RES4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การบริหารการเงินที่เพียงพอ
RES5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การบริหารต้นทุนวัตถุดิบมีคุณภาพ
RES6	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ สภาพคล่องในการบริหารการเงิน

COR1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การส่งปัจจัยการผลิตตรงเวลา
COR2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ วัตถุประสงค์ได้มาตรฐาน
COR3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ คำนึงถึงผลประโยชน์ของหุ้นส่วน
COR4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ ความร่วมมือของผู้ขายปัจจัยการผลิต
COR5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ ความไว้วางใจของกลุ่มอุตสาหกรรม
COR6	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การมีพันธมิตรธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรม
COR7	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ มีพันธมิตรด้านการขนส่ง
STR1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ ตรวจสอบมาตรฐานอาหารครบถ้วน
STR2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ มีผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพประจำโรงงาน
STR3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ ตรวจสอบติดตามคุณภาพจากภาครัฐ
STR4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ ตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอน
STR5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ มีความเข้มงวดด้านคุณภาพตลอดการผลิต
MOV1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ กระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบที่ปลอดภัย

MOV2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ อุปกรณ์เคลื่อนย้ายวัตถุดิบที่ปลอดภัย
MOV3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ มีมาตรฐานระดับสากล
MOV4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การให้ความสำคัญกับเครื่องหมายมาตรฐานด้านความปลอดภัย
SAF1	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูป
SAF2	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ โอกาสจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
SAF3	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ การดำเนินการตามมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนด
SAF4	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพฮาลาลอย่างต่อเนื่อง
SAF5	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ คุณภาพอาหารฮาลาลสร้างโอกาสของตลาดอาหารในอาเซียน
SAF6	หมายถึง	ตัวแปรสังเกตได้ เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลของไทยได้รับความเชื่อถือในระดับโลก
	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ถดถอยจากตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผล
	หมายถึง	ความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้

ภาพ 4 สมมติฐานโมเดลสมการ โครงสร้างที่สร้างสมมติฐานแสดงโมเดลอิทธิพลมาตรฐาน กระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สรุป

บทนี้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาล หลักการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งได้รวบรวมบทความที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงฮาลาล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศนำมาสรุปเป็นตัวแปรการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวความคิดที่มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกำหนดสมมติฐานการวิจัยนำมาสู่โมเดลอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ เป็นหลัก และเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสำรวจและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ประเภท ไก่ เป็ด โคเนื้อ แพะ แกะ และกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งเนื้อสัตว์เพื่อเข้าสู่การแปรรูปที่ได้เครื่องหมายรับรองคุณภาพฮาลาลของไทย ทุกกลุ่ม ทุกประเภทอาหารที่ดำเนินการในประเทศไทย ด้วยการรวบรวมข้อมูลสถิติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประเภทของงานวิจัย
- 3.2 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การทดสอบเครื่องมือ
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) และ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเลือกเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการแบบตัดขวาง (Cross Sectional Design) เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาเดียว

3.2 ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทย และผู้ประกอบการขนส่ง ดังนี้

1. ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาล และธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 9,439 แห่ง (กรมโรงงาน

อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

2. ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอุตสาหกรรมการขนส่งเนื้อสัตว์แปรรูปที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยในทุกภูมิภาค

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาลและธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 9,439 แห่ง (กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทย ในทุกภูมิภาคของประเทศไทยศึกษา ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 512 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้นตอน

2. ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอุตสาหกรรมการขนส่งเนื้อสัตว์แปรรูปที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยในทุกภูมิภาค ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายชั้นตอน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มาจากประชากร จะใช้วิธีการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 43) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และด้วยการสุ่มแบบหลายชั้นตอนและอาศัยหลักความน่าจะเป็น ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างที่ประชากรมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน (สุวิมล ติरणันท์, 2548, หน้า 166) เพื่อจะได้ตัวอย่างที่กระจาย และครอบคลุมกลุ่มประชากรให้มากที่สุด

นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โมเดลสมการ โครงสร้างด้วยโปรแกรมลิสเรล Hair, Black, Babin, Anderson and Tatham (2006, pp. 741-742) แนะนำว่าตัวอย่างควรมีขนาดตั้งแต่ 200 ตัวอย่างขึ้นไป สำหรับกรณีที่โมเดลไม่ซับซ้อนมาก ส่วน (Golob (2003, p. 9) แนะนำว่า การวิเคราะห์โมเดลลิสเรลด้วยวิธีประมาณค่าแบบ maximum likelihood ควรมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อยเป็น 15 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ในงานวิจัยนี้ มีตัวแปร มีตัวแปร 21 ตัวแปร ดังนั้นขนาดตัวอย่างของการวิจัยนี้ควรมีอย่างน้อยเท่ากับ 21×15 (315 ตัวอย่าง) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 520 ตัวอย่าง เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

สำหรับพื้นที่ในการวิจัย คือ กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาลจากสำนักงานคณะกรรมการอิสลามแห่งประเทศไทย หรือคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัด ในประเทศไทย เท่านั้น

วิธีการในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับผู้ช่วยนักวิจัยด้วยตนเองโดยคาดว่าจะเดินทางไปเก็บข้อมูลในช่วงปี 2558

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่มตัวแปร คือ (1) ตัวแปรอิสระ (independent variables) (2) ตัวแปรคั่นกลาง (mediator variables) และ (3) ตัวแปรตาม (dependent variables) โดยมีนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

ตัวแปรคั่นกลาง (mediator variables) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ปัจจัยทรัพยากร ปัจจัยความร่วมมือในโซ่อุตสาหกรรมอาหาร และ ปัจจัยการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายฮาลาล

ตัวแปรตาม (dependent variables) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการในการเก็บข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยหลายวิธี เป็นการวิจัยแบบผสม (mixed method) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือในการวิจัยจึงมี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ และเครื่องมือการวิจัยคุณภาพ ดังนี้

1. เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก แบบเจาะจงโดยใช้ใน 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน ด้วยข้อคำถามที่มีโครงสร้างเพื่อหาคำตอบเพื่อการยืนยันกรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการอาหารแปรรูปธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 10 คน หลังจากเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเรียบร้อยแล้วเพื่อนำมาสรุปร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณ

ขั้นตอนที่ 2 ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการผู้ประกอบการแปรรูปอาหาร จำนวน 12 คน ในขั้นตอนนี้ทำหลังจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อนำมาสรุปกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในภาพรวมการวิจัย

2. เครื่องมือเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม ผู้ประกอบการด้านการแปรรูปเนื้อสัตว์

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นในการพัฒนามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวม 6 ปัจจัย มีจำนวนข้อคำถามประมาณ 31 ข้อ

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ประกอบการด้านการผลิตอาหาร ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างจำนวน 10 ท่าน

สำหรับเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับผู้ช่วยนักวิจัยและทีมนักวิจัยทั้งหมดโดยเก็บข้อในช่วงปี 2558

แบบสอบถาม มีรายละเอียดในการให้คะแนน ดังนี้

1 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษา มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยในระดับน้อยที่สุด

2 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษา มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยในระดับน้อย

3 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษา มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยในระดับปานกลาง

4 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษา มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในระดับมาก

5 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการศึกษา มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในระดับมากที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
1.00-1.49	ระดับต่ำมาก
1.50-2.49	ระดับต่ำ
2.50-3.49	ระดับปานกลาง
3.50-4.49	ระดับมาก
4.50-5.00	ระดับมากที่สุด

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ 1) การตรวจสอบความตรง (validity) ประกอบด้วย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และ 2) การตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ขั้นตอนในการตรวจสอบเครื่องมือเชิงปริมาณมีดังนี้

1. การตรวจสอบความตรง (Validity)

การตรวจสอบความตรงเพื่อให้เกิดความแม่นยำของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดหรือสิ่งที่เครื่องมือควรจะวัด และคะแนนที่ได้จากเครื่องมือที่มีความตรงสูงสามารถบอกให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริง และการพยากรณ์ได้ถูกต้องแม่นยำ แบบสอบถามจึงต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องในด้านภาษาเชิงเนื้อหา (สุวิมล ติรกานันท์, 2548)

2. ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ในการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือสำหรับการวัดการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยใช้ทั้งแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหารเนื้อสัตว์แปรรูปในการสร้างแบบสอบถาม รวมทั้งได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การคำนวณหาความตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 (จิตรา บัวสุวรรณ, 2553) ทำการประเมินให้คะแนนความเหมาะสมของเนื้อหา ก่อน ซึ่งข้อคำถามใดมีค่าเฉลี่ยออกมาต่ำกว่า 0.50 หรือค่าเป็นลบ ได้ทำการตัดข้อคำถามนั้นออกไป (สุวิมล ติรกานันท์, 2548) โดยผู้เชี่ยวชาญต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนด
ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนด
ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนด
หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่า IOC ตามสมการ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผลจากการทำ IOC นี้ ไม่มีการปรับลดข้อคำถาม ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ยังได้ให้ทัศนะและข้อเสนอแนะในการปรับและแก้ไขคำพูดในบางคำถาม เพื่อสื่อความหมายที่ตรงกับความหมายในนิยามศัพท์ปฏิบัติการ และนิยามเชิงทฤษฎี

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เป็นวิธีที่ถูกใช้ในการวัดค่าความเที่ยงอย่างกว้างขวางมากที่สุดวิธีหนึ่ง โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของมาตรวัด ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาควรมีค่าในระดับ .70 ขึ้นไป (Hair, et al., (2006) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item–Total Correlation) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป (Field, 2005) ในการตรวจสอบความเที่ยงผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงทั้งข้อมูลทดลองใช้ ($n = 60$) และ ($n = 510$) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การตรวจสอบความเที่ยงสำหรับข้อมูลทดลองใช้ (Pre-test) ($n = 60$) จากผลการวิเคราะห์ความเที่ยงผู้วิจัยไม่ได้ทำการตัดข้อคำถามใด ๆ ออกจากการวัดตัวแปร เนื่องจากผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแต่ละตัวแปรได้ค่าตามมาตรฐานที่กำหนดคือ มากกว่า 0.7 และค่า Corrected Item Total Correlation มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป

ตาราง 3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดสำหรับข้อมูลทดลองใช้ (Pre-test) (n=60)

มิติหรือตัวแปร	จำนวนตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item- Total Correlation	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
สภาพแวดล้อม ภายใน	6	ENV1	.766	.889
		ENV2	.845	
		ENV3	.830	
		ENV4	.768	
		ENV5	.745	
		ENV6	.639	
ด้านทรัพยากร	6	RES1	.708	.885
		RES2	.749	
		RES3	.741	
		RES4	.845	
		RES5	.778	
		RES6	.674	
ความร่วมมือใน โซ่อุปทาน	7	COR1	.554	.885
		COR2	.670	
		COR3	.841	
		COR4	.754	
		COR5	.745	
		COR6	.672	
		COR7	.731	
ความเข้มแข็ง ของเครื่องหมาย ฮาลาล	7	STR1	.708	.879
		STR2	.749	
		STR3	.741	
		STR4	.845	
		STR5	.778	
		STR6	.674	
		STR7	.745	

มิติหรือตัวแปร	จำนวนตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item- Total Correlation	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
การเคลื่อนย้าย วัตถุคิบ	4	MOV1	.714	.787
		MOV2	.687	
		MOV3	.767	
		MOV4	.557	
มาตรฐานความ ปลอดภัย	6	SAF1	.746	.887
		SAF2	.801	
		SAF3	.779	
		SAF4	.801	
		SAF5	.732	
		SAF6	.843	

ในการตรวจสอบความเที่ยงของข้อมูลที่เก็บจริง (n=510) จากผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของข้อมูลงานวิจัยในการเก็บข้อมูลจริง พบว่า มีข้อคำถามหลายข้อไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่า Corrected Item Total Correlation มีค่ามากกว่า 0.3 และตัวแปรทุกตัวมีค่าความเที่ยงมากกว่า 0.7 ผู้วิจัยจึงยังคงใช้ข้อคำถามโดยไม่ตัดออก

ตาราง 3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของมาตรวัดสำหรับข้อมูลที่เก็บจริง (n=510)

มิติหรือตัวแปร	จำนวน ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item- Total Correlation	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
สภาพแวดล้อมภายใน	6	ENV1	.866	.898
		ENV2	.871	
		ENV3	.845	
		ENV4	.840	
		ENV5	.840	
		ENV6	.740	
ด้านทรัพยากร	6	RES1	.768	.912
		RES2	.789	
		RES3	.841	
		RES4	.849	
		RES5	.878	
		RES6	.874	
ความร่วมมือในโซ่ อุปทาน	7	COR1	.740	.903
		COR2	.770	
		COR3	.848	
		COR4	.854	
		COR5	.845	
		COR6	.772	
		COR7	.831	
ความเข้มแข็งของ เครื่องหมายฮาลาล	7	STR1	.708	.912
		STR2	.749	
		STR3	.741	
		STR4	.845	
		STR5	.778	
		STR6	.674	
		STR7	.745	

ตาราง 3.2 (ต่อ)

มิติหรือตัวแปร	จำนวน ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	Corrected Item- Total Correlation	ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา
การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	4	MOV1	.876	.889
		MOV2	.787	
		MOV3	.867	
		MOV4	.757	
มาตรฐานความปลอดภัย	6	SAF1	.798	.921
		SAF2	.811	
		SAF3	.820	
		SAF4	.867	
		SAF5	.812	
		SAF6	.898	

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเที่ยงสำหรับผู้ประกอบการด้านการผลิตอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ฮาลาลในประเทศไทย เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการวิเคราะห์สถิติหาค่าองค์ประกอบเชิงยืนยัน และนำไปสู่การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

3.5 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการลงพื้นที่ร่วมกับทีมนักวิจัยที่เป็นคณาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ประกอบการด้านการผลิตอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ในเขตภาคใต้ตอนล่างซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการแปรรูปอาหารเนื้อสัตว์จำนวนมาก และได้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 510 ตัวอย่าง ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเป็นเวลาหลายเดือน

3.6 ระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย

ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพได้ดำเนินการก่อนในช่วงก่อนออกแบบเครื่องมือเพื่อยืนยันกรอบแนวความคิด และดำเนินการอีกครั้งหลังจากเก็บข้อมูลเชิงปริมาณแล้วเพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นสถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับข้อมูล

เชิงปริมาณ คือ การบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์สถิติพหุตัวแปร โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการตอบ วัตถุประสงค์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติค่าร้อยละ จำนวน

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการศึกษามาตรฐานกระบวนการ เคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อ รองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 การทดสอบโมเดลเชิงโครงสร้างของอิทธิพลของกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ การผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิด ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model)

ส่วนที่ 4 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการเพื่อให้ ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปสรุปผลการวิจัยร่วมกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ รวมทั้งเพื่อใช้ในการประกอบการสรุปข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

สรุป

บทนี้กล่าวถึงระเบียบวิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปสู่การ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยกล่าวถึง ประเภทของงานวิจัย ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยแบบผสม การเก็บข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ได้ร่วมทำงานกับผู้ช่วยนักวิจัยและนักศึกษา ในการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งการจัดส่งข้อมูลทางไปรษณีย์เพิ่มเติมบางส่วน

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่อิทธิพลต่อการกำหนดมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปฮาลาลในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยความพร้อมด้านทรัพยากร ปัจจัยความร่วมมือในห่วงโซ่อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ปัจจัยการสร้างความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล (2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารฮาลาลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยรายงานผลการวิจัยด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และใช้สถิติแบบพหุตัวแปร (Multivariate Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลต้องสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 6 ขั้นตอนดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของปัจจัยในการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษามาตรฐานกระบวนการการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4.5 ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์และการทดสอบสมมติฐานด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด 510 ชุด ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	182	35.68
หญิง	328	64.31
รวม	510	100.00
อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	98	19.21
31-40 ปี	102	20.00
41-50 ปี	145	28.43
51 ปีขึ้นไป	165	32.35
รวม	510	100.00
ขนาดของกิจการ (ผลประกอบการ)		
ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	145	28.43
6-10 ล้านบาท	103	20.19
11-20 ล้านบาท	121	23.72
มากกว่า 21 ล้านบาท	141	27.64
รวม	510	100.00
ทุนจดทะเบียน		
ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	142	27.84
6-10 ล้านบาท	215	41.15
11-20 ล้านบาท	78	15.29
มากกว่า 21 ล้านบาท	75	14.70
รวม	510	100.00

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบของกิจการ		
กิจการเจ้าของคนเดียว	157	37.78
ห้างหุ้นส่วน (จำกัด)	223	43.72
บริษัท จำกัด	130	25.49
อื่น ๆ	510	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 64 เป็นเพศหญิง มีจำนวน 328 คน รองลงมา เป็นเพศชายร้อยละ 35.68 มีจำนวน 182 คน

อายุ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.25 มีจำนวน 165 คน รองลงมา ร้อยละ 28.43 จำนวน 145 คน

ขนาดของกิจการ (ผลประกอบการ) ส่วนใหญ่มีผลประกอบการต่ำกว่า 5 ล้านบาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.43 รองลงมา ร้อยละ 27.64 จำนวน 141 ตัวอย่าง

ทุนจดทะเบียน ส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน ระหว่าง 5-10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.15 รองลงมา ร้อยละ 15.29 จำนวน 78 ตัวอย่าง

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ ส่วนใหญ่เป็นแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 43.72 จำนวน 223 ตัวอย่าง รองลงมา ร้อยละ 37.78 จำนวน 157 ตัวอย่าง

4.2 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติของข้อมูล

การตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อใช้เทคนิคการวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis) สำหรับโมเดลสมการโครงสร้าง ได้แก่ (1) การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงแบบปกติของข้อมูล (2) การตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย และ (3) การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2524, pp. 14-17)

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยพหุตัวแปรการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลกับข้อตกลงเบื้องต้นของสถิตินั้นถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นมาก เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวแปรหลายตัวนั้น หากตัวแปรไม่สอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้น โดยที่ผู้วิจัยไม่สามารถสังเกตได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, p. 14) ดังนั้นข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์พหุตัวแปรสำหรับสถิติวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง จำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลว่าเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

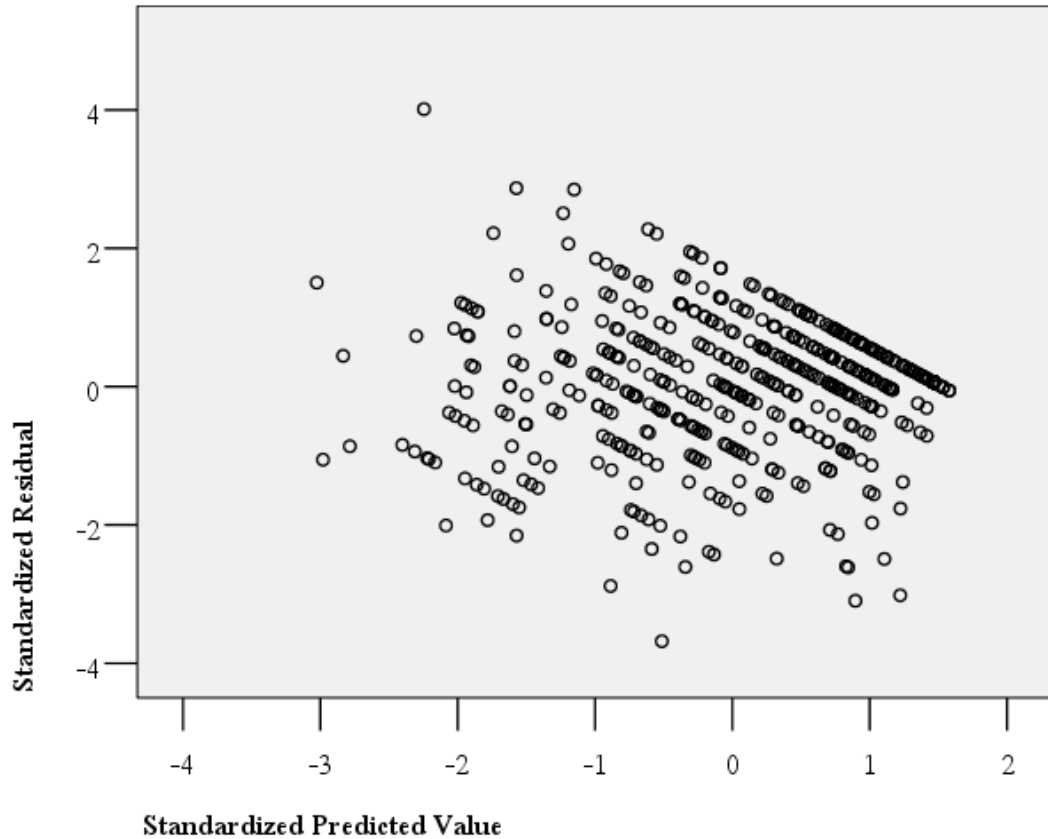
4.2.1 การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงแบบปกติของข้อมูล (Normality)

การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงแบบปกติของข้อมูลทำไว้เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการประมาณค่าตัวแปรหรือความแกร่งของตัวแปร (Robustness) ของการประมาณค่าสถิติวิเคราะห์ที่ใช้ในการทดสอบแบบ t และ F มีข้อตกลงเบื้องต้นว่าตัวแปรต้องมีการแจกแจงแบบปกติ (Hair, Black, Babin, Anderson & Tatham, 2010, p. 71; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 15) ควรทำการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงแบบปกติของข้อมูลสำหรับตัวแปรต่อเนื่อง (Metric) ทุกตัวที่อยู่ในการวิเคราะห์ (Hair, et al., 2010, p. 71)

การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงแบบปกติของข้อมูลทำได้โดยการตรวจสอบแผนภาพ Normal Q-Q plot ผลจากการวิเคราะห์แผนภาพ Normal Q-Q plot แต่ละตัวแปรพบว่า ได้เส้นตรงในแนวทแยง สรุปได้ว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีลักษณะการแจกแจงแบบโค้งปกติ (Hair et al; 2010, p. 71; Hair, et al; 2006, p. 81; นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 15)

4.2.2 การตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย (Homoscedasticity)

ความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย (Homoscedasticity) ใช้กับการวิเคราะห์การถดถอย ซึ่งตัวแปรต้น และตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่อง (Metric Variable) ส่วนความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Homogeneity of Variances) นั้นใช้กับการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่อง (Metric Variable) และตัวแปรต้นเป็นตัวแปรไม่ต่อเนื่อง (Non-metric Variable) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยตรวจสอบลักษณะความเป็นเอกพันธ์ของการกระจายเนื่องจากทั้งตัวแปรต้นและตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่อง โดยนิยามลักษณะความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย หมายถึง คุณสมบัติของตัวแปรตามที่มีการกระจายไม่ต่างกันทุกค่าของตัวแปรต้น (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, pp. 16-17) วิธีการตรวจสอบทำได้โดยการสร้างแผนภาพกระจายที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือ (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ (Standardized Predicted Value) ความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย (Pedhazur, 1997, pp. 36-37) พิจารณาจากค่า Standardized Residual หากมีการกระจายตัวแบบสุ่มโดยไม่มีการเพิ่มขึ้น หรือลดลงอย่างมีแบบแผนจึงจะสรุปได้ว่า มีความเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย (Hair, et al., 2010; Hair, et al; 2006, p.p. 251-252)

4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของโมเดลการวัด (Measurement Model) ของแต่ละตัวแปรแฝง (Latent Variable) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยทำการตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent Validity)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของตัวแปรแฝง (Latent Variable) ที่เกิดจากการวัดโดยตัวแปรโครงสร้าง (Construct Variable) โดยให้เป็นไปตามทฤษฎีการวัดที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นด้วยการเทียบเคียงกับ ทฤษฎีและผลงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ ความตรงเชิงโครงสร้างทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการวัดค่าของตัวแปรที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง สามารถแทนค่าจริงที่มีอยู่ในประชากรได้ (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006, p. 776) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างสามารถทำได้โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยทำการตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ด้วยการวิเคราะห์จากโปรแกรมทางสังคมศาสตร์ โปรแกรมลิ สเรล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของอิทธิพลของตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ตัวแปรทรัพยากรภายในองค์กร ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่เป็นตัวแปรแฝงที่มีลักษณะในรูปนามธรรม ไม่สามารถวัดได้โดยตรงจากตัวแปรดังกล่าว ซึ่งตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วยสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (EAV) ตัวแปรทรัพยากรภายในองค์กร (RES) ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) ความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) และมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย (SAF) จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 ข้อ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 510 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันแสดงในรูปโมเดลการวัด (Measurement Model) ประกอบด้วยโมเดลการวัดตัวแปรประกอบด้วยสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (EAV) ตัวแปรทรัพยากรภายในองค์กร (RES) ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) ความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) และมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย (SAF) ดังแสดงในภาพ 4.20 และตาราง 4.2 ถึงตาราง 4.15 สำหรับผลการตรวจสอบความตรงแบบรวบศูนย์ (Convergent Validity) ซึ่งตรวจสอบค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) และค่า Average Variance Extracted ดังแสดงในตาราง 4.17

การวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (ENV) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเรล ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จากข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ คือ EVA1, EVA 2, EVA3, EVA4, EVA5 และ EVA 6

การวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรด้านทรัพยากรภายในองค์กร (RES) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเรล ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จากข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ คือ RES1, RES 2, RES3, RES4, RES5 และ RES 6

การวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเรล ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จากข้อคำถามจำนวน 7ข้อ คือ COR1, COR 2, COR3, COR4, COR5, COR6 และ RES 7

การวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายคุณภาพสากล (STA) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเรล ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จากข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือ STA1, STA 2, STA3 และ STA 4

การวิเคราะห์โมเดลการวัดตัวแปรกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ด้วยโปรแกรมลิสเรล ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จากข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ คือ SAF1, SAF 2, SAF3, SAF4, SAF5 และ STA 6

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล มีข้อตกลงที่ยอมรับให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนที่มีความสัมพันธ์กันได้ ซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมา โดยเกณฑ์ในการพิจารณาว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ให้พิจารณาจากค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) ซึ่งหาได้จากสมการ χ^2 / df เกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 2.00 (ประจักษ์ เปี่ยมสมบูรณ์ & สมชาติ สว่างเนตร, 2535, p. 41; สุภมาศ อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ, & รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2548, p. 97) ค่าความน่าจะเป็น (p-value) ต้องไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) ต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, กรรณิการ์ สุขเกษม, โสภิต ฟ่องเสรี, & ถนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์, 2549, p. 208; สุภมาศ อังสุโชติ et al., 2548, p. 97) ค่าความสอดคล้องของดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (GFI) ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 ขึ้นไป (ประจักษ์ เปี่ยมสมบูรณ์ & สมชาติ สว่างเนตร, 2535, pp. 41-42; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ et al., 2549, p. 214)

ในการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของแต่ละตัวแปรสังเกตได้สามารถดูค่าได้จากหัวข้อ Completely Standardized Solution ใน Output ของไฟต์ในโปรแกรมลิสเรล โดยเกณฑ์ที่กำหนดคือต้องมีค่า ตั้งแต่ 0.5 ค่า Average Variance Extracted: AVE ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 และค่าความเที่ยงเชิง

โครงสร้างของแต่ละตัวแปรแฝง (Construct Reliability:CR) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.7 (Hari, et al., 2010, pp. 710; Hair, et al., 2006, pp. 777,779)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) ค่าองศาอิสระ (df) ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.126 ค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.081 ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ ค่าความสอดคล้องของดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.965 และค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.933

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) พบว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่า คือ แต่ละตัวแปรสังเกตได้ต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.5 ตัวแปรแฝงต้องมีค่า Average Variance Extracted: AVE ตั้งแต่ 0.5 และค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างของแต่ละตัวแปรแฝง (Construct Reliability: CR) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ผลการวิเคราะห์พบว่า ENV มีค่า AVE เท่ากับ 0.801 และ ค่า CR เท่ากับ 0.941, RES มีค่า AVE เท่ากับ 0.805 และค่า CR เท่ากับ 0.934, COR มีค่า AVE เท่ากับ 0.773 และค่า CR เท่ากับ 0.954, STA มีค่า AVE เท่ากับ 0.654 และค่า CR เท่ากับ 0.920, MOV มีค่า AVE เท่ากับ 0.776 และค่า CR เท่ากับ 0.943, SAF มีค่า AVE เท่ากับ 0.752 และค่า CR เท่ากับ 0.912

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัด (Measurement Model) ของตัวแปรแฝงทั้งหมด ได้แก่ ตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (EAV) ตัวแปรทรัพยากรภายในองค์กร (RES) ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) ความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) และมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย (SAF)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล ดูตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล

ตัวแปรสังเกตได้	น้ำหนักองค์ประกอบ		ค่าสัมประสิทธิ์	
	Loading	SE	t-value	ค่าความเที่ยง
ENV1	0.886	0.035	23.865	0.737
ENV2	0.917	0.032	26.577	0.841
ENV3	0.888	0.036	25.011	0.788
ENV4	0.856	0.034	24.768	0.766
ENV5	0.912	0.031	25.765	0.812
ENV6	0.886	0.034	27.012	0.832
RES1	0.827	0.031	23.305	0.683
RES2	0.904	0.033	24.959	0.816
RES3	0.919	0.029	27.181	0.843
RES4	0.916	0.030	26.792	0.837
RES5	0.903	0.028	27.191	0.841
RES6	0.858	0.034	23.864	0.737
COR1	0.742	0.034	19.116	0.548
COR2	0.872	0.037	23.258	0.759
COR3	0.805	0.033	21.810	0.647
COR4	0.879	0.031	24.694	0.773
COR5	0.782	0.034	20.720	0.612
COR6	0.895	0.031	25.853	0.798
COR7	0.912	0.033	26.574	0.830
STR1	0.908	0.033	26.222	0.823
STR2	0.789	0.032	24.953	0.766
STR3	0.907	0.033	26.222	0.824

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้	น้ำหนักองค์ประกอบ		ค่าสัมประสิทธิ์	
	Loading	SE	t-value	ค่าความเที่ยง
STR4	0.915	0.029	26.792	0.837
STR5	0.883	0.031	24.982	0.780
STR6	0.903	0.029	26.338	0.815
STR7	0.886	0.030	25.605	0.788
MOV1	0.895	0.030	25.853	0.799
MOV2	0.912	0.033	26.574	0.829
MOV3	0.906	0.032	26.221	0.821
MOV4	0.809	0.036	22.314	0.655
SAF1	0.874	0.032	24.793	0.765
SAF2	0.881	0.034	25.226	0.776
SAF3	0.869	0.033	24.732	0.756
SAF4	0.835	0.039	22.963	0.696
SAF5	0.782	0.042	20.733	0.613
SAF6	0.864	0.033	24.241	0.746

จากตาราง 4.2 โมเดลการวัดตัวแปรสภาพแวดล้อมภายใน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่ามากกว่า 0.05 โดย ENV 2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.917 รองลงมา คือ ENV 5 มีค่าน้ำหนัก 0.912 และน้อยที่สุด ENV 4 มีค่าเท่ากับ 0.856 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า R ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม (Communalities) พบว่า ENV มีค่า R มากที่สุดเท่ากับ 0.999 รองลงมาคือ ENV 6 มีค่าเท่ากับ 0.832 และน้อยที่สุด ENV มีค่าเท่ากับ 0.737

โมเดลการวัดตัวแปรปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่ามากกว่า 0.05 โดย RES 3 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.919 รองลงมา คือ RES 4 มีค่าน้ำหนัก 0.916 และน้อยที่สุด RES 1 มีค่าเท่ากับ 0.827 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า

น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม (Communalities) พบว่า RES 3 มีค่า R^2 มากที่สุดเท่ากับ 0.843 รองลงมาคือ RES6 มีค่าเท่ากับ 0.841 และน้อยที่สุด RES1 มีค่าเท่ากับ 0.683

โมเดลการวัดตัวแปรปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่ามากกว่า 0.05 โดย COR7 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.912 รองลงมา คือ COR6 มีค่าน้ำหนัก 0.895 และน้อยที่สุด COR1 มีค่าเท่ากับ 0.742 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม (Communalities) พบว่า COR7 มีค่า R^2 มากที่สุดเท่ากับ 0.798 รองลงมาคือ COR4 มีค่าเท่ากับ 0.773 และน้อยที่สุด COR1 มีค่าเท่ากับ 0.548

โมเดลการวัดตัวแปรปัจจัยด้านความเข้มแข็งเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่ามากกว่า 0.05 โดย STR4 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.915 รองลงมา คือ STR1 มีค่าน้ำหนัก 0.915 และน้อยที่สุด STR2 มีค่าเท่ากับ 0.789 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม (Communalities) พบว่า STR3 มีค่า R^2 มากที่สุดเท่ากับ 0.824 รองลงมาคือ COR1 มีค่าเท่ากับ 0.823 และน้อยที่สุด STR2 มีค่าเท่ากับ 0.766

โมเดลการวัดตัวแปรปัจจัยด้านมาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่ามากกว่า 0.05 โดย MOV2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 0.912 รองลงมา คือ MOV3 มีค่าน้ำหนัก 0.906 และน้อยที่สุด MOV4 มีค่าเท่ากับ 0.809 เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม (Communalities) พบว่า MOV2 มีค่า R^2 มากที่สุดเท่ากับ 0.829 รองลงมาคือ MOV3 มีค่าเท่ากับ 0.821 และน้อยที่สุด MOV4 มีค่าเท่ากับ 0.655

โมเดลการวัดตัวแปรปัจจัยด้านมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ทุกค่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่ามากกว่า 0.05 โดย SAF2 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด เท่ากับ 0.881 รองลงมา คือ SAF5 มีค่าน้ำหนัก 0.864 และน้อยที่สุด SAF5 มีค่าเท่ากับ 0.782 เมื่อพิจารณา ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) และค่าสถิติ t พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบแต่ละค่าแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าที่บอกสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวแปรสังเกตได้กับองค์ประกอบรวม (Communalities) พบว่า SAF2 มีค่า R^2 มากที่สุดเท่ากับ 0.776 รองลงมาคือ SAF1 มีค่าเท่ากับ 0.765 และน้อยที่สุด SAF5 มีค่าเท่ากับ 0.613

การตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (convergent validity)

การตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ (convergent validity) เป็นรายการหรือตัวชี้วัดที่มีความแปรปรวนร่วมกันเพื่อตรวจสอบว่ารายการหรือตัวชี้วัดเหล่านี้วัดตัวแปรเดียวกัน วิธีการวัดความตรงแบบรวมศูนย์มีข้อกำหนด 3 ประการดังนี้ (Hair et al., 2006, pp. 776-778)

1) น้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) หากค่าของน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าสูงแสดงให้เห็นถึงการมีจุดศูนย์รวมร่วมกันสูง ค่าน้ำหนักองค์ประกอบควรมีค่ามากกว่า 0.5 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบดูได้จากค่า λ -X หรือ λ -Y จากหัวข้อ completely standardized solution ใน output file ของ lisrel

2) variance extracted (VE) ค่าที่ยอมรับได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป
คำนวณได้จากสมการ

$$VE = \frac{\sum_{i=1}^n \lambda_i^2}{n}$$

VE = variance extracted ของแต่ละตัวแปร

λ_i = น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardized factor loading) หรือก็คือ

ค่า λ -X หรือ λ -Y จาก completely standardized solution

ใน output file ของ lisrel

n = จำนวนข้อคำถามที่วัดตัวแปร

3) ค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (construct reliability) ค่าที่ยอมรับได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป
คำนวณได้จากสมการ

$$CR = \frac{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i \right)^2}{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i \right)^2 + \left(\sum_{i=1}^n \delta_i \right)}$$

CR = ค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างของตัวแปร (construct reliability)

λ_i = น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardized factor loading) หรือก็คือ

ค่า lambda-X หรือ lambda-Y จาก completely standardized solution

ใน output file ของ lisrel

n = จำนวนข้อคำถามที่วัดตัวแปร

δ_i = ค่าคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนของตัวแปร (error variance) หรือก็คือค่า theta-

delta หรือ theta-EPS จาก completely standardized solution

ใน output file ของ lisrel

การตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ควรผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อคือ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ค่า variance extracted มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างควรมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (Hair et al., 2006, pp. 777-779) รายละเอียดของน้ำหนักองค์ประกอบ ค่า variance extracted และความเที่ยงเชิงโครงสร้าง

$$CR = \frac{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i \right)^2}{\left(\sum_{i=1}^n \lambda_i \right)^2 + \left(\sum_{i=1}^n \delta_i \right)}$$

CR = ค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างของตัวแปร (construct reliability)

λ_i = น้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardized factor loading) หรือก็คือ

ค่า lambda-X หรือ lambda-Y จาก completely standardized solution

ใน output file ของ lisrel

n = จำนวนข้อคำถามที่วัดตัวแปร

δ_i = ค่าคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนของตัวแปร (error variance) หรือก็คือค่า theta-

delta หรือ theta-EPS จาก completely standardized solution

ใน output file ของ lisrel

การตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ควรผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 ข้อคือ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ค่า variance extracted มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้างควรมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (Hair et al., 2006, pp. 777-779) รายละเอียดของน้ำหนักองค์ประกอบ ค่า variance extracted และค่าความเที่ยงเชิงโครงสร้าง

ตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ความตรงแบบรวมศูนย์ (convergent validity)

ตัวแปร	ตัวชี้วัด	LambdaX (λ_i)	Thetadelta (δ_i)	Variance extracted (AVE)	Construct Reliability (CR)
ENV	ENV1	0.886	0.265	0.845	0.942
	ENV2	0.917	0.161		
	ENV3	0.888	0.157		
	ENV4	0.856	0.231		
	ENV5	0.912	0.168		
	ENV6	0.886	0.189		
RES	RES1	0.827	0.319	0.818	0.956
	RES2	0.904	0.185		
	RES3	0.909	0.158		
	RES4	0.916	0.164		
	RES5	0.903	0.139		
	RES6	0.858	0.215		
COR	COR1	0.742	0.315	0.776	0.956
	COR2	0.872	0.229		
	COR3	0.805	0.234		
	COR4	0.782	0.185		
	COR5	0.895	0.198		
	COR6	0.911	0.215		
	COR7	0.912	0.209		
STR	STR1	0.908	0.452		
	STR2	0.789	0.243		
	STR3	0.097	0.354		
	STR4	0.915	0.227		

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ตัวแปร	ตัวชี้วัด	LambdaX (λ_i)	Thetadelta (δ_i)	Variance extracted (AVE)	Construct Reliability (CR)
STR	STR5	0.883	0.225	0.667	0.921
	STR6	0.903	0.341		
	STR7	0.886	0.235		
MOV	MOV1	0.895	0.203	0.778	0.934
	MOV2	0.912	0.172		
	MOV3	0.906	0.178		
	MOV4	0.809	0.354		
SAF	SAF1	0.874	0.235	0.726	0.941
	SAF2	0.881	0.226		
	SAF3	0.869	0.245		
	SAF4	0.835	0.306		
	SAF5	0.782	0.389		
	SAF6	0.864	0.256		

4.4 ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ การผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านทรัพยากรภายใน ด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แบ่งออกเป็น 6 ส่วนใหญ่ ๆ คือสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (ENV) ด้านทรัพยากรภายใน (RES) ด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) ด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) และมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย (SAF)

ตาราง 4.4 ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน (n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน	3.333	.883	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีการออกแบบกระบวนการผลิตเป็นไปตามมาตรฐานสากล (ENV1)	3.415	.965	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีระบบการบริหารการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบด้านความปลอดภัย (ENV2)	3.345	.913	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีระบบการควบคุมคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการผลิต (ENV3)	3.369	.988	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีการจัดการสินค้าคงเหลือเป็นอย่างดี (ENV4)	3.134	.978	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (ENV5)	3.412	.923	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีการวางแผนการผลิตรวมได้ตามความต้องการของฝ่ายผลิต (ENV6)	3.125	.876	ระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน จากตาราง 4.4 พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการที่ บริษัทมีการออกแบบกระบวนการผลิตเป็นไปตามมาตรฐานสากล (ENV1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.415 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือบริษัทมีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (ENV5) มีค่าเฉลี่ย 3.412 อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุดคือ บริษัทมีการวางแผนการผลิตรวมได้ตามความต้องการของฝ่ายผลิต (ENV6) มีค่าเฉลี่ย 3.125 อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4.5 ระดับปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน (n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
ปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน	3.453	.734	ระดับปานกลาง
- บุคลากรทุกระดับในองค์กรทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ(RES1)	3.383	.848	ระดับปานกลาง
- บุคลากรสายปฏิบัติการปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจในการทำงาน(RES2)	3.213	.977	ระดับปานกลาง
- ทุกคนในองค์กรมีการปฏิบัติงาน ตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด (RES3)	3.548	.875	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีการบริหารการเงินได้อย่าง พอเพียงกับความต้องการในการผลิต (RES4)	3.642	.876	ระดับปานกลาง
- การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบมีต้นทุนการ บริหารที่มีประสิทธิภาพ (RES5)	3.544	.921	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีสภาพคล่องในการบริหาร การเงิน (RES6)	3.388	.859	ระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน จากตาราง 4.5 พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการที่ บริษัทมีการบริหารการเงินได้อย่างพอเพียงกับความต้องการในการผลิต (RES4) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.642 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ- ทุกคนในองค์กรมีการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด (RES3) มีค่าเฉลี่ย 3.548 อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุด คือ บุคลากรสายปฏิบัติการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการทำงาน (RES2) มีค่าเฉลี่ย 3.213 อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4.6 ระดับปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน	3.706	.784	ระดับสูง
- ผู้ขายปัจจัยการผลิตส่งวัตถุดิบให้ตรงตามความต้องการสม่ำเสมอ (COR1)	3.783	.965	ระดับสูง
- บริษัทได้รับวัตถุดิบตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (COR2)	3.345	.913	ระดับสูง
- บริษัทคำนึงถึงผลประโยชน์ของหุ้นส่วนเสมอ (COR3)	3.369	.978	ระดับสูง
- บริษัทได้รับความร่วมมือจากผู้ขายปัจจัยการผลิตอย่างสม่ำเสมอ (COR4)	3.134	.978	ระดับสูง
- บริษัทได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอย่างต่อเนื่อง (COR5)	3.412	.923	ระดับสูง
- บริษัทเป็นพันธมิตรทางธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตจำนวนมาก (COR6)	3.225	.876	ระดับสูง
- บริษัทมีพันธมิตรด้านการขนส่งสินค้าสำเร็จรูปตลอดห่วงโซ่อุปทาน (COR7)	3.725	.875	ระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน จากตาราง 4.6 พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการที่ ผู้ขายปัจจัยการผลิตส่งวัตถุดิบได้ตรงตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ (COR1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.783 อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือ บริษัทมีพันธมิตรด้านการขนส่งสินค้าสำเร็จรูปตลอดห่วงโซ่อุปทาน (COR7) มีค่าเฉลี่ย 3.725 อยู่ในระดับสูง และน้อยที่สุด คือ บริษัทได้รับความร่วมมือจากผู้ขายปัจจัยการผลิตอย่างสม่ำเสมอ (COR4) มีค่าเฉลี่ย 3.134 อยู่ในระดับสูง

ตาราง 4.7 ระดับปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล
(n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมาย - มีการตรวจรับรองมาตรฐานอาหาร	3.453	.728	ระดับปานกลาง
ครบถ้วน (STR1) - ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานคุณภาพ	3.363	.848	ระดับปานกลาง
(STR2) - การตรวจติดตามมาตรฐาน โดย	3.213	.977	ระดับปานกลาง
หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่	3.642	.860	ระดับสูง
เกี่ยวข้อง (STR3) - บริษัทมีการตรวจสอบคุณภาพทุก	3.134	.978	ระดับปานกลาง
ขั้นตอนการผลิต (STR4) - บริษัทเข้มงวดด้านคุณภาพตลอด	3.544	.911	ระดับสูง
กระบวนการผลิต (STR5) - วัตถุประสงค์การผลิตมีคุณภาพได้	3.344	.876	ระดับปานกลาง
มาตรฐาน (STR6) - มีการบริหารปริมาณการผลิตได้			
ตามความต้องการของลูกค้า (STR7)			

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารฮาลาล จากตาราง 4.7 พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการที่ บริษัทมีการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต (STR4) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.415 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือวัตถุประสงค์การผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน (STR6) มีค่าเฉลี่ย 3.544 อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุดคือ บริษัทเข้มงวดด้านคุณภาพตลอดกระบวนการผลิต (STR5) มีค่าเฉลี่ย 3.134 อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4.8 ระดับปัจจัยด้านมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
ปัจจัยด้านมาตรฐานการเคลื่อนย้าย วัตถุดิบ	3.357	.852	ระดับปานกลาง
- มีกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	3.487	.877	ระดับปานกลาง
อาหารปลอดภัย (MOV1)			
- มีอุปกรณ์เครื่องมือในการเคลื่อนย้าย ได้มาตรฐาน(MOV2)	3.398	.928	ระดับปานกลาง
- บริษัทมีการกำหนดมาตรฐาน เดียวกับมาตรฐานสากล (MOV3)	3.397	.938	ระดับปานกลาง
- ท่านให้ความสำคัญกับเครื่องหมาย มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารใน การผลิตสินค้า (MOV4)	3.150	.986	ระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ จากตาราง 4.8 พบว่าระดับการรับรู้เกี่ยวกับการที่ บริษัทมีกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบอาหารปลอดภัย (MOV1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.487 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือบริษัทมีการกำหนดมาตรฐานเดียวกับมาตรฐานสากล(MOV3) มีค่าเฉลี่ย 3.397 อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุดคือ ท่านให้ความสำคัญกับเครื่องหมายมาตรฐานความปลอดภัยอาหารในการผลิตสินค้า (MOV4) มีค่าเฉลี่ย 3.150 อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4.9 ระดับปัจจัยด้านมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (n=510)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
ปัจจัยด้านมาตรฐานความปลอดภัย	3.380	.863	ระดับปานกลาง
- บริษัทของท่านเป็นผู้นำมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ (SAF1)	3.304	.980	ระดับสูง
- บริษัทเปิดรับโอกาสที่ดีในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF2)	3.345	.940	ระดับปานกลาง
- บริษัทดำเนินการตามมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนดครบทุกมาตรฐาน (SAF3)	3.121	.988	ระดับสูง
- บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพฮาลาลอย่างต่อเนื่อง (SAF4)	3.134	.978	ระดับปานกลาง
- เครื่องหมายรับรองคุณภาพฮาลาลสร้างโอกาสทางการตลาดของสินค้าอาหารในอาเซียน (SAF5)	3.412	.923	ระดับปานกลาง
- เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลของไทยได้รับความเชื่อถือในระดับโลก (SAF6)	3.125	.876	ระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านมาตรฐานความปลอดภัย จากตาราง 4.9 พบว่าระดับการรับรู้เกี่ยวกับการที่ เครื่องหมายรับรองคุณภาพฮาลาลสร้างโอกาสทางการตลาดของสินค้าในอาเซียน (SAF5) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.412 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือบริษัทเปิดรับโอกาสที่ดีในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF2) มีค่าเฉลี่ย 3.345 อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุด คือ บริษัทดำเนินการตามมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนดครบทุกมาตรฐาน (SAF3) มีค่าเฉลี่ย 3.125 อยู่ในระดับปานกลาง

4.5 การวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์และการทดสอบสมมติฐานโดยวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุด้วยโปรแกรมลิสเรล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลด้านการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างหลังการปรับ แสดงอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรแฝงนอก คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (ENV) ปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน (RES) และตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ ความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) และความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) การปรับโมเดลเพื่อให้กรอบแนวความคิดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยยอมให้ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Variance) มีความสัมพันธ์กันได้ตามความเป็นจริง ค่าความคลาดเคลื่อนที่มีความสัมพันธ์กันรายละเอียดการวิเคราะห์แสดงไว้ในตาราง 4.10

ตาราง 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางค่าความผิดพลาดมาตรฐานและค่า t-value ของโมเดลสมการโครงสร้างหลังจากปรับโมเดลสำหรับการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายในปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย

Path Diagram	Path Coefficients	Standard Errors	t-values
LAMBDA-Y			
COR → COR1	0.835**	-	-
COR → COR2	0.883**	0.028	28.206
COR → COR3	0.876**	0.027	29.451
COR → COR4	0.902**	0.029	26.357
COR → COR5	0.885**	0.029	25.367
COR → COR6	0.886**	0.032	24.754
STR → STR1	0.749**	-	-
STR → STR2	0.861**	0.045	18.587
STR → STR3	0.805**	0.039	18.587
STR → STR4	0.878**	0.043	18.595
STR → STR5	0.779**	0.040	17.615
STR → STR6	0.878**	0.045	18.612
STR → STR7	0.814**	0.035	18.354
MOV → MOV1	0.894**	-	-
MOV → MOV2	0.913**	0.027	30.763
MOV → MOV3	0.907**	0.028	30.415
MOV → MOV4	0.807**	0.031	25.156
SAF → SAF1	0.872**	-	-
SAF → SAF2	0.879**	0.032	27.123
SAF → SAF3	0.876**	0.031	23.651
SAF → SAF4	0.836**	0.043	18.765
SAF → SAF5	0.781**	0.032	20.065
SAF → SAF6	0.857**	0.028	28.764

ตาราง 4.10 (ต่อ)

Path Diagram	Path Coefficients	Standard Errors	t-values
LAMBDA-X			
ENV → ENV1	0.865**	0.034	20.054
ENV → ENV2	0.859**	0.027	28.765
ENV → ENV3	0.865**	0.031	25.879
ENV → ENV4	0.914**	0.054	26.023
ENV → ENV5	0.828**	0.030	23.500
ENV → ENV6	0.914**	0.032	21.650
RES → RES1	0.928**	0.027	29.781
RES → RES2	0.870**	0.032	26.690
RES → RES3	0.786**	0.043	23.780
RES → RES4	0.790**	0.054	25.898
RES → RES5	0.876**	0.045	28.665
RES → RES6			
BETA			
COR → STR	0.658**	0.053	12.342
COR → MOV	0.376**	0.058	6.470
COR → SAF	0.378**	0.087	11.440
STR → MOM	0.341**	0.065	12.598
STR → SAF	0.456**	0.087	13.481
GAMMA			
ENV → COR	0.515**	0.051	10.254
ENV → STR	0.115**	0.052	9.124
RES → COR	0.167**	0.046	3.345
RES → STR	0.234**	0.024	6.876

หมายเหตุ: Path Diagram คือแผนภาพเส้นทาง, Path Coefficients คือ สัมประสิทธิ์เส้นทาง

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($1.960 < t\text{-value} < 2.576$)

** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($1.960 < t\text{-value} < 2.576$)

จากตาราง 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โมเดลสมการโครงสร้างหลังการปรับ (Modified Model) สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลังทำการปรับโมเดล 113 ครั้ง แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลตามทฤษฎีสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งนี้พิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 288.293 องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 256 ค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.081 ผ่านเกณฑ์ คือต้องมีค่ามากกว่า .05 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.126 ผ่านเกณฑ์ คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 2 และเมื่อได้พิจารณาค่าความสอดคล้องจากดัชนีวัดระดับค่าความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.965 ผ่านเกณฑ์ คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 ค่า AGFI มีค่าเท่ากับ 0.933 ผ่านเกณฑ์ คือ ต้องมีค่ามากกว่า 0.9 และค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.016 ผ่านเกณฑ์คือ ต้องมีค่าน้อยกว่า 0.05

ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ตามโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นหลังการปรับ (Modified Model) แสดงอิทธิพลของมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นำเสนอเป็นสองส่วนคือ ส่วนของคือ ส่วนขององค์ประกอบที่ประกอบด้วย (1) เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ภายนอกกับตัวแปรแฝงภายนอก (LAMBDA-X) และ (2) เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ภายในกับตัวแปรแฝงภายใน (LAMBDA-Y) และ ส่วนของโครงสร้าง ประกอบด้วย (1) เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงภายนอกกับตัวแปรแฝงภายใน (GAMMA) และ (2) เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายใน (BETA) ผลการวิเคราะห์ดูตาราง 4.10

1. ผลการวิเคราะห์ในส่วนขององค์ประกอบ โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นที่ปรับแก้ไขใหม่ แสดงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลของมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ภายนอกกับตัวแปรแฝงภายนอก

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของผลการพิจารณาจากตัวแปรองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่

ตัวแปรแฝงอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน (ENV) โดยมีมีต้องค์ประกอบย่อย คือ การออกแบบกระบวนการผลิต (ENV1) การบริหารการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (ENV2) การควบคุม

คุณภาพ (ENV3) การจัดการสินค้าคงเหลือ (ENV4) การควบคุมต้นทุนการผลิต (ENV5) และ การวางแผนการผลิตรวม (ENV6) พบว่า ตัวแปรองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่สามารถอธิบาย องค์ประกอบตัวแปรแฝงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมภายในได้มากที่สุด คือ บริษัทที่มีการบริหาร การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบด้วยความปลอดภัย (ENV2) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.917 รองลงมาคือ บริษัทที่มีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (ENV5) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.912 และน้อยที่สุด คือ บริษัทที่มีการจัดการสินค้าคงเหลือเพื่อความปลอดภัยเป็นอย่างดี (ENV4) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.856

ตัวแปรแฝงอิทธิพลของปัจจัยด้านทรัพยากร (RES) โดยมีมิติองค์ประกอบ (RES1) องค์ประกอบของตัวแปรย่อย คือ บุคลากรทุกระดับในองค์กรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (RES1) บุคลากรสายปฏิบัติการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการทำงาน (RES2) ทุกคนในองค์กรมีการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด (RES3) บริษัทมีการบริหารการเงินได้อย่างพอเพียงกับความต้องการในการผลิต (RES4) การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบมีต้นทุนการบริหารที่มี ประสิทธิภาพ (RES5) บริษัทมีสภาพคล่องในการบริหารการเงิน (RES6) พบว่า องค์ประกอบที่ สำคัญที่สุดที่สามารถอธิบายองค์ประกอบตัวแปรอิทธิพลของปัจจัยด้านทรัพยากรภายในได้มากที่สุดคือ ทุกคนในองค์กรมีการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด (RES3) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.919 รองลงมาคือบริษัทมีการบริหารการเงินได้อย่างพอเพียงกับ ความต้องการในการผลิต (RES4) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.916 และน้อยที่สุดคือ บุคลากรทุกระดับในองค์กรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (RES1) มีสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.827

ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ภายในกับตัวแปรแฝง ภายใน

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรสังเกตได้ภายในกับตัวแปรแฝงภายใน ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) องค์ประกอบของตัวแปรย่อยคือ ผู้ขายปัจจัยการผลิตส่งวัตถุดิบได้ตรงตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ (COR1) บริษัทของท่านได้รับวัตถุดิบได้ตาม มาตรฐานที่กำหนดไว้ (COR2) บริษัทคำนึงถึงผลประโยชน์ของหุ้นส่วนเสมอ (COR3) บริษัทได้รับความร่วมมือจากผู้ขายปัจจัยการผลิตอย่างสม่ำเสมอ (COR4) บริษัทได้รับความไว้วางใจจากกลุ่ม อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอย่างต่อเนื่อง (COR5) บริษัทเป็นพันธมิตรทางธุรกิจในกลุ่ม อุตสาหกรรมการผลิตจำนวนมาก (COR6) บริษัทมีพันธมิตรด้านการขนส่งสินค้าสำเร็จรูปตลอด ห่วงโซ่อุปทาน (COR7) พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่สามารถอธิบายองค์ประกอบตัวแปร

อิทธิพลของปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานได้มากที่สุด คือ บริษัทมีพันธมิตรด้านการขนส่งสินค้าสำเร็จรูปตลอดห่วงโซ่อุปทาน(COR7) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.912 รองลงมาคือบริษัทเป็นพันธมิตรทางธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตจำนวนมาก (COR6) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.895 และน้อยที่สุดคือ ผู้ขายปัจจัยการผลิตส่งวัตถุดิบได้ตรงตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ (COR1) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.742

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรสังเกตได้ภายในกับตัวแปรแฝงภายใน ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) องค์ประกอบของตัวแปรย่อยคือ บริษัทของท่านได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานอาหารครบถ้วน (STR1) บริษัทของท่านมีผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพ (STR2) บริษัทของท่านได้รับการตรวจติดตามมาตรฐานโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานอาหารอย่างสม่ำเสมอ (STR3) บริษัทของท่านมีการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต (STR4) บริษัทของท่านเข้มงวดด้านคุณภาพตลอดกระบวนการผลิต (STR5) วัตถุดิบในการผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน (STR6) การบริหารปริมาณการผลิตได้ตามความต้องการของลูกค้า (STR7) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมากที่สุด คือ บริษัทของท่านมีการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต (STR4) สัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.908 รองลงมา คือ บริษัทของท่านได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานอาหารครบถ้วน (STR1) สัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.908 และน้อยที่สุด คือ บริษัทของท่านมีผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพ (STR2) สัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.789

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรสังเกตได้ภายในกับตัวแปรแฝงภายใน ปัจจัยด้านมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยคือ บริษัทของท่านมีกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบอาหารปลอดภัย (MOV1) บริษัทของท่านมีอุปกรณ์เครื่องมือในการเคลื่อนย้ายได้มาตรฐาน (MOV2) บริษัทของท่านกำหนดมาตรฐานเดียวกับมาตรฐานสากล (MOV3) การให้ความสำคัญกับเครื่องหมายมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารในการผลิตสินค้า (MOV4) ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์ประกอบที่มีสัมประสิทธิ์เส้นทางมากที่สุดคือการให้ความสำคัญกับเครื่องหมายมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารในการผลิตสินค้า (MOV4) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.912 รองลงมาคือ บริษัทของท่านกำหนดมาตรฐานเดียวกับมาตรฐานสากล (MOV3) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.906 และน้อยที่สุด คือ การให้ความสำคัญกับเครื่องหมายมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารในการผลิตสินค้า (MOV4) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.809

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรสังเกตได้ภายในกับตัวแปรแฝงภายใน ปัจจัยด้านมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF) องค์ประกอบของตัวแปรย่อยคือ บริษัทของท่านเป็นผู้นำด้านมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ในประเทศไทย SAF1) บริษัทของท่านได้รับโอกาสที่ดีในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF2) บริษัทดำเนินการตามมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนดครบทุกมาตรฐาน (SAF3) บริษัทของท่านได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพฮาลาลอย่างต่อเนื่อง (SAF4) เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลสร้างโอกาสทางการตลาดของอาหารในอาเซียน (SAF5) เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลของไทยได้รับความเชื่อถือในระดับโลก (SAF6) ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์เส้นทาง พบว่า องค์ประกอบย่อยที่มีสัมประสิทธิ์เส้นทางมากที่สุด คือ บริษัทของท่านได้รับโอกาสที่ดีในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF2) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.881 รองลงมาคือ) เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลของไทยได้รับความเชื่อถือในระดับโลก (SAF6) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.864 และน้อยที่สุด คือ เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลสร้างโอกาสทางการตลาดของอาหารในอาเซียน (SAF5) มีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.782

2. ผลการวิเคราะห์ในส่วนของโครงสร้างโมเดลสมการ โครงสร้างเชิงเส้นที่ผู้วิจัยได้ทำการปรับใหม่และแสดงอิทธิพลการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงภายนอกกับตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วย ตัวแปรแฝงนอกสภาพแวดล้อมภายใน (ENV กับปัจจัยความร่วมมือในโซ่อุปทาน (COR) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.515 และมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางกับความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.129 สำหรับ ปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน (RES) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางกับปัจจัยความร่วมมือในโซ่อุปทาน (COR) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 และปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน (RES) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางกับมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางกับความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.129

ผลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายใน

จากการพิจารณาโครงสร้างระหว่างตัวแปรแฝงภายในกับตัวแปรแฝงภายใน พบว่าสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างตัวแปรอิทธิพลของความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) ต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) กับ ตัวแปรมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (SAF) และ มาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางมากที่สุด คือ สัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) ไปยัง มาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) คือ สัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.456 รองลงมา คือสัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล (STR) ไปยังมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (SAF) มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.388 และน้อยที่สุดคือ สัมประสิทธิ์เส้นทางระหว่างความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) ไปยังสัมประสิทธิ์เส้นทาง ยัง มาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) คือ สัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.378 ดังรายละเอียดตามตาราง 4.10 และภาพที่ 4.2

4.6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากตาราง 4.10 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รายละเอียดของการวิจัยที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยนำเสนอค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุในแต่ละเส้นทางนำมาทดสอบสมมติฐานแต่ละประเด็นตามลำดับ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน

การวิเคราะห์จากตาราง 4.11 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.515 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.129 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านทรัพยากรภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านทรัพยากรภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านทรัพยากรภายในองค์การมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านทรัพยากรภายในองค์การมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.129 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพและเครื่องหมายฮาลาล

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.456 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลทางบวกต่อการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.378 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านความร่วมมือในโซ่อุปทานมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.379 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.456 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย

การวิเคราะห์จากตาราง 4.10 พบว่าปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.388 ดังนั้นผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 4.11 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทางบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H3 ปัจจัยด้านทรัพยากรภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H4ปัจจัยด้านทรัพยากรภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H5ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H6 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H7ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H8ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
H9ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัย	สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารระดับผู้จัดการขึ้นไปที่มีอายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จากกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปเนื้อสัตว์ บริษัทการขนส่ง จำนวนทั้งหมด 10 ท่าน โดยประเด็นข้อสัมภาษณ์จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร 6 ตัวแปรหลักของงานวิจัยและตัวแปรสนับสนุน ได้แก่ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ปัจจัยด้านทรัพยากรภายในองค์กร ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ และมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประเด็นน่าสนใจอีก 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยในการผลิต (2) ท่านคิดว่าการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยอย่างไร (3) การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนในกลุ่มอาเซียน ท่านคิดว่าจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง (4) การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนที่มีประชากรมุสลิมเกือบร้อยละ 50 ท่านคิดว่าท่านจะได้เปรียบในด้านใดบ้าง (5) ท่านคิดว่าภาครัฐควรให้การสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องใดบ้าง การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพมีดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นในภาพรวม ดังนี้

ปัจจัยด้านทรัพยากรภายในองค์กร

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นในภาพรวม ดังนี้ ผู้บริหารองค์กรมักมองภาพขององค์กรในเชิงบวกในทุก ๆ ด้าน ซึ่งในองค์กรจะประกอบไปด้วยทรัพยากรภายใน ได้แก่ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรด้านบุคลากร เครื่องจักร โรงงาน ทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และในทุก ๆ ปัจจัยด้านทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาองค์กรนั้นเริ่มต้นที่บุคลากรที่มีคุณภาพ องค์กรจึงให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคลโดยมีการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำงาน

ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นในภาพรวม ดังนี้ ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารเป็นอย่างมาก โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหน้าที่ธุรกิจจะเติบโตก้าวหน้าไปได้ตลอดไปนั้นจะต้องมีการประสานงานร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการใน

กลุ่มอุตสาหกรรมนั้น ๆ เพราะการผลิตอาหารนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยการผลิตที่อาจเป็นตามฤดูกาลที่มีทั้งปริมาณของปัจจัยการผลิตที่เพียงพอ หรือบางครั้งอาจขาดแคลน ซึ่งการมีเครือข่ายในอุตสาหกรรมนั้นจะช่วยให้มีการแบ่งปัน และอาจรวมตัวกันเพื่อแบ่งปันปัจจัยการผลิตร่วมกันได้อีกด้วย นอกจากนี้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งให้ความเห็นที่มีการเน้นย้ำว่า หากอุตสาหกรรมอาหารซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่มาก เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่เปรียบเสมือนเป็นครัวให้กับประเทศหรือบางครั้งอาจเป็นครัวของโลกด้วยนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการแบ่งปันทรัพยากรที่เป็นปัจจัยการผลิต โดยควรมีการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ในการรวมตัวเป็นเครือข่ายในเรื่องนี้อย่างเป็นทางการ ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นในภาพรวม ดังนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเข้าใจในการบริหารจัดการธุรกิจเชิงกลยุทธ์เพื่อให้ธุรกิจมีความเข้มแข็ง ความเข้มแข็งของธุรกิจนั้นอาจประกอบด้วย ความเข้มแข็งของเงินทุน ความเข้มแข็งของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการยอมรับมาเป็นเวลายาวนาน หรืออาจหมายถึงรวมถึงความเข้มแข็งของตราสินค้าที่แสดงถึงคุณภาพที่เชื่อถือได้ สำหรับในเรื่องของตราเครื่องหมายคุณภาพอาหารนั้นย่อมบ่งบอกถึงความรับผิดชอบของผู้ผลิตที่มีต่อผู้บริโภค แต่สิ่งที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ก็คือ ความเข้าใจในการได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลของประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานฮาลาลและเข้าใจว่าเมื่อได้รับการรับรองแล้วจะสามารถใช้ได้ตลอดไป ซึ่งในความจริงแล้วจะต้องมีการตรวจสอบจากคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการใช้เครื่องหมายฮาลาลที่ผิด ไปจากหลักการอิสลาม โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักเข้าใจว่าการตรวจสอบจากคณะกรรมการนั้นทำเพียงครั้งเดียวก็เพียงพอแล้ว แต่ในหลักการปฏิบัตินั้นจะต้องมีการตรวจสอบเป็นระยะ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการผลิตอาหารไม่ได้ตามมาตรฐานคุณภาพฮาลาลซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริโภคมุสลิมขาดความเชื่อถือ

มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นในภาพรวม ดังนี้ กระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบตั้งแต่เริ่มของกระบวนการผลิตนั้นผู้ประกอบการล้วนให้ความสนใจและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะหากไม่มีการกำหนดมาตรฐานของกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบอาจเป็นเหตุให้เกิดการปนเปื้อนเกิดขึ้นได้ และในแง่ของผู้ผลิตที่ต้องการให้สินค้ามีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคนั้น กระบวนการในการกำหนดมาตรฐานของการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบเป็นสิ่งที่ผู้บริหารให้ความสำคัญได้ตั้งแต่เริ่มกระบวนการผลิต ด้วยการให้ความรู้อบรมพนักงานฝ่ายปฏิบัติงานในโรงงานให้มีความ

เข้าใจ มีการออกกฎระเบียบด้านความสะอาดของกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ ใช้อย่างชัดเจนและถือเป็นหลักปฏิบัติของพนักงานทุกคน

มาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นในภาพรวม ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยนั้นมีความสำคัญมาก เพราะความบริโภคน้ำอาหารที่ไม่ปลอดภัยจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน หากผู้ประกอบการขาดจรรยาบรรณในการประกอบอาหารและไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคย่อมทำให้เป็นผลเสียต่อสุขภาพของลูกค้ำ ทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บได้ดังนั้นผู้ประกอบการเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะนอกจากส่งผลเสียต่อลูกค้ำและยังส่งผลเสียต่อผู้ประกอบการในเรื่องของคุณภาพที่ไม่ได้มาตรฐานนั้นจะทำให้เสียส่วนแบ่งการตลาดของลูกค้ำไปได้อีกด้วย

(1) ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยในการผลิต

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องกันว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยในการผลิตนั้น ในด้านบวกคือ พนักงานที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยสูง ลดการเกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงาน นอกจากนี้การที่คนงานจะรับความปลอดภัยในระหว่างกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบนั้นมาจากคุณภาพของเครื่องจักรภายในโรงงาน จะต้องเป็นเครื่องจักรที่มีคุณภาพสูง มีระบบการป้องกันอันตรายขณะปฏิบัติงาน เช่น โรงงานผลิตลูกชิ้น หรือไส้กรอก เครื่องบดเนื้อจะต้องเป็นเครื่องบดที่สามารถป้องกันอันตรายขณะที่มีการทำงานของคนงานส่งเนื้อเข้าสู่เครื่องจักร เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นผลกระทบจากกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบในเรื่องของต้นทุนการจัดเก็บสินค้าที่รอการผลิต ได้แก่ เครื่องทำความเย็น หรือระบบทำความเย็นเพื่อป้องกันการเกิดจุลินทรีย์ของเนื้อสัตว์ที่รอการผลิต ทั้งนี้หากโรงงานขาดความเอาใจใส่ในการดูแลเก็บรักษาเนื้อสัตว์ให้อยู่ในอุณหภูมิที่ไม่เหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าแปรรูปอาหารอันจะส่งผลต่อผู้บริโภค

(2) ท่านคิดว่าการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยอย่างไร

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหารเนื้อสัตว์แปรรูปในเชิงบวกที่ประเทศไทยจะได้รับ คือประชาชนในกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถเดินทางมาทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้สะดวกสบายขึ้นเนื่องจากรัฐมีมาตรการผ่อนปรนซึ่งเป็นผลดีในด้านแรงงานที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมอาหารของไทย จากที่ผ่านมาพบว่า แรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารนั้นได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากเนื่องจากแรงงานไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมทำงานในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป แต่ในขณะเดียวกันการเข้ามาของแรงงานต่างประเทศอาจส่งผลกระทบในด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของการอยู่ร่วมกันในอาเซียนให้มีความเป็นหนึ่งเดียว

นอกจากนี้ผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งให้ความเห็นว่า การเปิดเสรีอาเซียนนั้นจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดการส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้มากขึ้นถือได้ว่าเป็นการขยายตัวไปในทิศทางที่ดีของตลาดสำหรับสินค้าอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ของไทย

(3) การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนในกลุ่มอาเซียน ท่านคิดว่า จะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง

ผู้ประกอบการให้ข้อเสนอแนะเป็นไปในทิศทางเดียวกันในประเด็นการเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนในกลุ่มอาเซียนไว้ 2 ประเด็น ได้แก่ การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อการผลิตสินค้าจะทำให้มีสินค้าที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น เป็นช่องทางของผู้ประกอบการในการร่วมมือกันในโซ่อุปทานอาหาร และประโยชน์ที่ได้รับจากการลดภาษีนำเข้าสินค้าอาหารจากประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งยังช่วยลดต้นทุนการผลิตอีกด้วย แต่มีผู้ประกอบการจำนวนเล็กน้อยกล่าวถึงในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นไม่ได้รับผลกระทบกับบริษัทโดยตรงเนื่องจากเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจอาหารและกระจายสินค้าภายในประเทศเท่านั้น

(4) การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนที่มีประชากรมุสลิมเกือบร้อยละ 50 ท่านคิดว่าท่านจะได้เปรียบในด้านใดบ้าง

ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเครื่องหมายรับรองคุณภาพตราฮาลาลของไทย เพราะมีความเชื่อมั่นว่าการได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาลนั้นจะช่วยให้มุสลิมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมีความเชื่อมั่นในการบริโภคสินค้ามากขึ้นกว่าเดิม และนอกจากนี้ยังเห็นว่าการรวมกลุ่มอาเซียนนั้นจะทำให้สินค้าที่มีการรับรองเครื่องหมายฮาลาลมีความได้เปรียบเพิ่มมากขึ้น

แต่ทั้งนี้สิ่งที่ผู้ประกอบการมีความกังวลเกี่ยวกับความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติของการควบคุมคุณภาพสินค้าที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาลนั้นจะต้องผ่านการตรวจสอบทุกขั้นตอนนั้นถือว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้ประกอบการจะต้องทำความเข้าใจ โดยต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานด้านศาสนาอิสลามในการเข้ามาให้ความรู้แก่สถานประกอบการมากขึ้น

(5) ท่านคิดว่าภาครัฐควรให้การสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องใดบ้าง

ผู้บริหารได้ตอบในแนวทางเดียวกันเกี่ยวกับสิ่งที่ภาครัฐควรให้การสนับสนุนผู้ประกอบการ ได้แก่ เรื่ององค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์ เช่น โปรแกรมสำเร็จรูปโดยภาครัฐควรมีงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ นอกจากนี้ควรมีโครงการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องด้านเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร เพื่อรองรับระบบโลจิสติกส์ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย

ผู้บริหารส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าควรให้ความช่วยเหลือของภาครัฐนั้นควรให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณด้านความรู้ในเรื่องการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการลงทุนทางตรงในการตั้งโรงงานผลิตอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล สนับสนุนบุคลากรด้านที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการอาหารฮาลาลเต็มรูปแบบอย่างทั่วถึง โดยควรทำร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารทั้งระบบ รวมทั้งควรทำความร่วมมือกับองค์กรศาสนาอิสลาม หรือคณะกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัด ในการจัดหาวิทยากรที่มีความรู้เรื่องอาหารฮาลาล โดยมีการดูแลทุกขั้นตอนการผลิตและควรทำอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ได้กล่าวถึงการผ่อนปรนของภาครัฐที่มีต่อการประกอบธุรกิจแปรรูปอาหารประเภทเนื้อสัตว์ทุกประเภทด้วยการเชื่อมต่อระบบการผลิต การขนส่ง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลดทั้งหน่วยงานภาครัฐควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจในการพัฒนา ปรับปรุง และชี้แนะแนวทางรวมทั้งการแก้ปัญหาให้กับผู้ประกอบการ

สรุป

เนื้อหาในบทที่ 4 เป็นการสรุปผลการศึกษาจากข้อมูลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปใน

ประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของข้อมูล
สำหรับสถิติวิเคราะห์พหุตัวแปรที่นำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอในบทนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสรุปผลการศึกษาทั้งหมด (Conclusion) ให้เกิดความกระชับ ง่ายต่อการอ่าน และการทำความเข้าใจในภาพรวมของการวิจัยพร้อมกับการอภิปรายผลการวิจัย (Discussion) ในประเด็นสำคัญ ๆ เพื่อให้เห็นทัศนะของผู้วิจัยที่มีต่อประเด็นการวิจัยทั้งหมด และในท้ายที่สุดเป็นการเสนอแนะเกี่ยวกับโมเดลเชิงสาเหตุมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 64 เป็นเพศหญิง มีจำนวน 328 คน รองลงมา เป็นเพศชายร้อยละ 35.68 มีจำนวน 182 คน

อายุ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.25 มีจำนวน 165 คน รองลงมา ร้อยละ 28.43 จำนวน 145 คน

ขนาดของกิจการ (ผลประกอบการ) ส่วนใหญ่มีผลประกอบการต่ำกว่า 5 ล้านบาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.43 รองลงมา ร้อยละ 27.64 จำนวน 141 ตัวอย่าง

ทุนจดทะเบียน ส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน ระหว่าง 5-10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.15 รองลงมา ร้อยละ 15.29 จำนวน 78 ตัวอย่าง

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ ส่วนใหญ่เป็นแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 43.72 จำนวน 223 ตัวอย่าง รองลงมา ร้อยละ 37.78 จำนวน 157 ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน (ENV) อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านทรัพยากรภายใน (RES) อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน (COR) อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและ

เครื่องหมายฮาลาล (STR) อยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ (MOV) อยู่ในระดับปานกลาง และความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย (SAF) อยู่ในระดับปานกลาง

การสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่อิทธิพลต่อการกำหนดมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปฮาลาลในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยความพร้อมด้านทรัพยากร ปัจจัยความร่วมมือในห่วงโซ่อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ปัจจัยการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล

ผลการวิจัยโมเดลสมการโครงสร้าง พบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.515 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องมือคุณภาพฮาลาล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.129 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.658 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.379 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย 0.379 ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.456 และปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องมือคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.388

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงอิทธิพลของมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยแสดงว่า โมเดลเชิงอิทธิพลของมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 2.88.29 ที่องศาอิสระ (df) 256 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.082 ไค-สแควร์สัมพัทธ์ เท่ากับ 1.126 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ GFI = 967 และดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)= 0.016

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยการวิจัย เรื่องการศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้วิจัยนำเสนอการตีความ และประเมินข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเพื่ออธิบายและยืนยันความสอดคล้องระหว่างข้อค้นพบกับสมมติฐานของการวิจัย โดยอธิบายข้อค้นพบของงานวิจัยว่ามีการสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.515 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ส่งผลเชิงบวกต่อปัจจัยการสร้าง ความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 ซึ่งสอดคล้องกับของทรัพยากรทางกายภาพ (physical resource) ทรัพยากรบุคคล (human resource) และความสามารถของธุรกิจซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยี (Barney, 2002; Dhanaraj & Beamish, 2003; Forsman, 2004) โดยทรัพยากรดังกล่าวของธุรกิจต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) มีคุณค่าต่อองค์กรธุรกิจ 2) มีความแตกต่างจากคู่แข่ง 3) ยากที่จะลอกเลียนแบบได้ และ 4) ไม่สามารถทดแทนด้วยสิ่งอื่นได้ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจนั้นมีความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน และความได้เปรียบในการแข่งขันนี้เป็นคุณค่าที่ธุรกิจสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในด้านของต้นทุน และการสร้างความแตกต่างในตัวสินค้า (Porter, 1985) ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าการที่องค์กรมีสภาพแวดล้อมภายในที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านนั้นย่อมส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.273 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องมือคุณภาพฮาลาล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.129 สำหรับ ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง

เท่ากับ 0.658 ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.379

ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทานมีอิทธิพลต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย 0.379 ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.456 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ Khadijah Nakyinsige และคณะ (2012) ได้สรุปว่า ในปีที่ผ่านมาชาวมุสลิมมีความกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับเนื้อสัตว์ที่พวกเขาได้รับประทานในประเด็นความถูกต้องของฮาลาลในเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์โดยคำนึงถึงรายละเอียดของสินค้าที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้บริโภคเพื่อให้ผู้บริโภคได้ข้อมูล ที่ทำให้แน่ใจว่าการค่านั้นมีความเป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดอาหารฮาลาลที่กำลังเติบโตอยู่ทั่วโลก ผู้บริโภคมุสลิมมีความกังวลเกี่ยวกับจำนวนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เช่น การนำเนื้อหมูมาทดแทนปลาสดในเลือดไม่ได้มีการประกาศใช้ในกฎหมาย เครื่องใน หรือ ถ้าใส่หมูและวิธีการที่ไม่ฮาลาลของเทคนิคการเชือดสัตว์ เทคนิคการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมและเฉพาะเจาะจง จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อจัดการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิคที่เหมาะสมที่สุดเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มักจะถูกกำหนดโดยธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่างเอง กระดาษนี้กำหนดเพื่อระบุสิ่งที่ทำให้เนื้อฮาลาล โดย เน้นประเด็นความถูกต้องฮาลาลที่เกิดขึ้นในเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์และให้ภาพรวมของวิธีการวิเคราะห์ที่เป็นไปได้สำหรับการตรวจสอบฮาลาลจากเนื้อสัตว์และเนื้อสัตว์ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ ขณะนี้ทุกประเทศล้วนมีความกังวลที่เฉพาะเจาะจงและความปรารถนาที่จะกำหนดลำดับความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการกำหนดเป้าหมายและ ประเด็นความถูกต้องในการตัดสินใจและการกฏระเบียบและส่วนประกอบ อย่างไรก็ตามการบริโภคอาหารของมุสลิมนั้นจะเป็นไปตามกฎหมายอิสลามเป็นเหมือนกันทั่วโลก และจะต้องมาจากพระคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งมีความเหมือนกันในทุกประเทศในโลก สถานะของฮาลาลของเนื้อเป็นคุณลักษณะที่มาจากความเชื่อที่ว่าไม่สามารถมีการตรวจสอบโดยผู้บริโภค แม้เมื่อการบริโภคเนื้อสัตว์ของลูกค้า ห่วงโซ่เนื้อฮาลาลเริ่มต้นจากฟาร์มไปยังผู้ผลิต โลกของ ฮาลาลโลกถือกำเนิดตั้งแต่สายพันธุ์ไปสู่ระบบการผลิตทุกขั้นตอนเริ่มจากการเชือดและวิธีการปรุงเนื้อสัตว์ทุกกระบวนการลักษณะทั้งหมดนี้จะไม่สามารถมองเห็นและไม่สามารถตรวจสอบโดยผู้บริโภคในระหว่างขั้นตอนก่อนการซื้อและระหว่างกระบวนการผลิต ดังนั้นเจ้าหน้าที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในการรับรองฮาลาลต้องควบคุมกระบวนการด้วยความรวดเร็วและเชื่อถือได้และต้องคำนึงถึงเทคนิคการวิเคราะห์ที่สร้างความมั่นใจในกระบวนการที่มีความเป็นมิตรกับการตรวจสอบเนื้อสัตว์ฮาลาล สิ่งเหล่านี้จะไม่เพียงการปกป้องผู้บริโภคชาวมุสลิมชนเท่านั้น แต่จะส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมในการค้า

ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบที่อยู่ในกระบวนการผลิตนั้นจะเป็นต้องมีการควบคุมทุกกระบวนการควบคุมคุณภาพที่ได้มาตรฐานตลอดโซ่อุปทานของอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายมาตรฐานอาหารฮาลาลของประเทศไทย

นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับในระบบการขนส่งทั้งระบบซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประมวลการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์ จากการศึกษาวิเคราะห์ระดับการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์ของประเทศต่าง ๆ ได้รวม 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. Physical Distribution เป็นการให้ความสำคัญเฉพาะด้านของการขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค โดยอาจครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การขนส่ง การเก็บสินค้า การจัดการวัสดุ และการบรรจุหีบห่อเพื่อป้องกันการสูญเสียระหว่างการขนส่ง การพัฒนาระดับนี้ยังไม่มุ่งเน้นการลดต้นทุนในส่วนที่เป็นสินค้าคงคลังที่เป็นวัตถุดิบและสินค้าระหว่างผลิต

2. Internally Integrated Logistics เป็นการพัฒนาที่รวมกิจกรรมโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นก่อนกระบวนการผลิตของธุรกิจการค้า มีการเชื่อมโยงการจัดการภายในบริษัทตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบจนถึงการจัดส่งถึงผู้บริโภค โดยมีจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนจากการลดสินค้าคงคลังเป็นเพิ่มความถี่ในการระบายสินค้า การพัฒนาในขั้นตอนนี้จะมีการใช้กิจกรรมที่มีระบบสารสนเทศและ Software อย่างเป็นระบบ

3. Externally Integrated Logistics เป็นการพัฒนาที่มีการเชื่อมโยงใช้รูปแบบ (Mode) การขนส่งทุกรูปแบบ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมีจุดขนถ่ายสินค้าที่มีมาตรฐาน มีระบบ IT ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบริษัท นอกจากนี้ยังมีการใช้ผู้ชำนาญการด้านโลจิสติกส์ที่เป็นผู้ให้บริการโลจิสติกส์เฉพาะด้าน เช่น Third Party Logistics Provider เป็นต้น

4. Global Logistics Management เป็นการพัฒนาที่เกิดจากการตื่นตัวของบริษัทข้ามชาติที่กำลังเผชิญกับปัญหาการค้าโลดคลงในประเทศที่ตนตั้งอยู่ ดังนั้นจึงเริ่มหาแหล่งจัดซื้อที่ถูกกว่าในต่างประเทศ ลักษณะของการพัฒนาในขั้นตอนนี้คือ การจัดซื้อวัตถุดิบและจัดส่งสินค้าจะครอบคลุมแหล่งวัตถุดิบทั่วโลก ด้านการขนส่ง การเชื่อมต่อการขนส่งระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการท่าเรือ ขั้นตอนการส่งสินค้าชายแดน การให้ความสำคัญกับผลกระทบของการขนส่งต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านการขนส่ง ด้าน IT มีการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายภายในและระหว่างประเทศและมีการพึ่งพาผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ในส่วนของประเทศไทย ระดับการพัฒนาโลจิสติกส์ยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น คืออยู่ในขั้นตอนระหว่างการพัฒนาจากช่วง Physical Distribution เข้าสู่ช่วง Internally Integrated Logistics และปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องมือคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.388 สอดคล้อง

กับแนวคิดของสาธิตา คำสุวรรณ (2555) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทยในกลุ่ม ผู้บริโภคมุสลิมตะวันออกกลาง โดยกล่าวไว้ในบทคัดย่อ สรุปได้ดังนี้งานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลตลาดสินค้าอาหารฮาลาลของประเทศไทยโดยภาพรวมในตลาดตะวันออกกลางที่มีศักยภาพการซื้อสูง และศึกษาภาพลักษณ์ในปัจจุบันของอาหารฮาลาลไทยที่จำหน่ายในตะวันออกกลาง โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มนักวิชาการ หน่วยงานรัฐบาล องค์กรศาสนา องค์กรธุรกิจ ผู้ประกอบการ และผู้บริโภคมุสลิมในตะวันออกกลางรวมทั้งสิ้นจำนวน 82 คน ผลการวิจัยพบว่า ประเทศไทยมีศักยภาพและโอกาสอีกมากในการขยายตลาดส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง อาหารฮาลาลไทยได้รับการยอมรับเรื่องคุณภาพ มีเอกลักษณ์โดดเด่นเรื่องรสชาติ และการเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ อีกทั้งชาวตะวันออกกลางยังให้ความเชื่อมั่นในมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร การรับรองฮาลาล และเครื่องหมายฮาลาลจากประเทศไทย แต่จากการที่นักธุรกิจไทยไม่ให้ความสำคัญกับการทำตลาดเชิงรุก ขาดการสร้างตราสินค้าของตนเอง อาหารฮาลาลไทยจึงไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ยังพบว่าจากต้นทุนการผลิตที่สูง สินค้าอาหารฮาลาลไทยจึงมีราคาสูงกว่าประเทศคู่แข่งส่งผลให้การนำเข้าสินค้าอาหารฮาลาลไทยในตลาดตะวันออกกลางมีปริมาณน้อย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องมือคุณภาพอาหารและเครื่องหมายฮาลาลมีอิทธิพลทางบวกต่อมาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยนั้นมีความสำคัญในการกำหนดมาตรฐานสินค้าอาหารฮาลาลตลอดกระบวนการผลิต นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่สนับสนุนกระบวนการด้านโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ของ Marco Tieman, al. (2013) สรุปผลการวิจัยเรื่อง มุมมองลูกค้ากับการขนส่งเนื้อสัตว์ฮาลาล โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ การบูรณาการระดับขนาดย่อมของการแยกสำหรับอาหารเนื้อในซูเปอร์มาเก็ต การขนส่ง การขนถ่าย และสถานีปลายทางความรับผิดชอบของฮาลาลโลจิสติกส์และ ความเต็มใจในการจ่ายสำหรับการขนส่งฮาลาลของประเทศมุสลิมและประเทศที่ไม่ใช่มุสลิมการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบลูกค้ามุสลิมในประเทศมาเลเซียและมุสลิมในประเทศเนเธอร์แลนด์ ข้อมูลการตัดขวางข้อมูล จากจำนวนมุสลิม 251 ตัวอย่างในประเทศมาเลเซียและ 250 คนในประเทศเนเธอร์แลนด์ ข้อมูลในการวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไม่ใช้พารามิเตอร์ โดยมีข้อค้นพบ ระดับของการแยกในประเทศมาเลเซีย สูงกว่า ประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม ประเทศมุสลิมมีความเต็มใจในการจ่ายสำหรับระบบฮาลาลโลจิสติกส์กับประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม นอกจากนี้มีความรับผิดชอบอย่างมากของโรงงานในการประกันคุณภาพของการบริหารจัดการโลจิสติกส์ฮาลาล ผลการวิจัยพบว่า การศึกษานี้เป็น

การวิจัยพื้นฐานของมุมมองฮาลาล โลจิสติกส์ ตัวชี้วัดของการศึกษาในระดับการแยกที่จำเป็น สำหรับซัพพลายเชนฮาลาลในประเทศมุสลิมและประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม งานวิจัยนี้สรุปว่า งานวิจัยนี้บูรณาการของ สำเนาะนำระดับต่ำสุดของข้าวแยกจากกันหรับเนื้อฮาลาลในซูเปอร์มาร์เก็ต การขนส่ง การเก็บรักษา และการแยกข้าวออกจากกัน ความรับผิดชอบของฮาลาล โลจิสติกส์ และความเต็มใจ ไปยังฮาลาล โลจิสติกส์ของประเทศมุสลิมและประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม การสำรวจครั้งนี้แสดงว่าลูกค้ามุสลิมมีความระมัดระวังระหว่างเนื้อฮาลาล โลจิสติกส์ระหว่างมาเลเซียหรือเนเธอร์แลนด์ สิ่งนี้เป็นสัญญาณที่สำคัญมากผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์ของแบรนด์ฮาลาล โลจิสติกส์ของผลิตภัณฑ์ฮาลาล มีข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ผู้หญิงมีความตระหนักกับเพศชาย ชาวมุสลิมที่มีระดับที่สูงขึ้นของการศึกษาต้องการระดับสูง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ในประเทศไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการแปรรูปเนื้อสัตว์ที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายคุณภาพอาหารและเครื่องหมายคุณภาพฮาลาลนั้นจะต้องนำข้อมูลในประเด็นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพประกอบการพิจารณาเพื่อพัฒนากระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก และเพิ่มเติมยืนยันองค์ความรู้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม แต่การวิจัยครั้งนี้ยังขาดองค์รวมขององค์ความรู้ด้านศาสนาอิสลามที่จะต้องมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารกิจการฮาลาลในประเทศไทยเพิ่มเติม

นอกจากนี้การวิจัยในอนาคตควรมุ่งประเด็นกลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารในนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล (จังหวัดปัตตานี) ที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล หรืออาจจะเป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาลในภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

ควรมีการทำวิจัยสำหรับกลุ่มผู้ประกอบการอาหารแปรรูปอาหารทะเลที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยฮาลาลเพิ่มเติม

สรุป

บทนี้เป็นการกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย ซึ่งได้กล่าวถึงการนำบททดสอบสมมติฐานการวิจัยมานำเสนอ โดยสมมติฐานในการวิจัยที่สอดคล้องมีจำนวน 10 สมมติฐาน และได้มีการอภิปรายผลการวิจัยโดยอ้างอิงงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศมาสนับสนุนแนวคิดในการวิจัย นอกจากนี้ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กฤษณี รื่นรมย์ และสาวิกา อุณหนันท์. (2548). *แนวโน้มความต้องการของตลาดสินค้าอาหารไทยสำเร็จรูปประเภทอาหารฮาลาลในประเทศสหรัฐอเมริกา* (รายงานผลการวิจัย กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- บัณฑิต หลิมสกุล. (2553). *องค์การการค้าโลก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรเทพ เบญญาอภิกุล. (2548). *GATS ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ*. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสม์: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, & สมชาติ สว่างเนตร. (2535). *การวิเคราะห์เส้นโยงด้วยลิสม์: สถิติสำหรับนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์สังคมและพฤติกรรม*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิไลฐู จจะวีสิต วงสาวาท โกศลวัฒน์สมศรี เจริญเกียรติกุลและสมเกียรติ โกศลวัฒน์. (2545). *การวิเคราะห์ โอกาสและศักยภาพของการพัฒนาอาหารไทยสู่ตลาดโลก* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ:สถาบันวิจัยโภชนาการมหาวิทยาลัยมหิดล.
- สถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาล. (2554). *การรับรองฮาลาล*. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2554, จาก <http://www.halal.or.th/th/>
- สุภาภรณ์พรหม ตั้งตรงไพโรจน์. (2551). *การศึกษาศักยภาพการลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตอาหารฮาลาลเพื่อการส่งออกของประเทศไทย* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ:ศูนย์มุสลิมศึกษาสถาบันเอเชียจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมยศ ธรรมรักษ์. (2550). *การสื่อสารแบรนด์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. ผลิตภัณฑ์หอมเส็งคนมุสลิมก็ทานได้. (2553). สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2554, จาก <http://www.morsengrich.com/morsengherb-for-muslim>
- สาริกา คำสุวรรณ (2554) การศึกษาของนโยบายส่งเสริมการส่งออกอาหารฮาลาลไทย และปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์อาหารฮาลาลไทยในกลุ่มผู้บริโภคมุสลิมตะวันออกกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. กรรณิการ์ สุขเกษม, โสภิต ผ่องเสรี, & ถนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์. (2549) *แบบจำลองสมการโครงสร้าง: การใช้โปรแกรม LISREL, PRELIS และ SIMPLIS*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.

- อิสรา ศานติศาสตร์. (2551). มูลค่าการส่งออกหรือมูลค่าเพิ่มการส่งออก กรณีศึกษาไทย-ตะวันออกกลาง (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Aaker, D. A. (1991). *Managing brand equity: Capitalizing on the value of a brand name*. New York: Free Press.
- Ameinfo.com. (2011). Global halal market value of \$1.2 trillion drives unprecedented interest in Gulfood 2011. Retrieved April 1, 2010, from <http://www.ameinfo.com/256048.html>
- Dobni, D., & Zinkhan, G. M. (1990). In search of brand image: A foundation analysis. *Advances in Consumer Research*, 17, 110-119.
- Knadijah Nnakyinsige, Yaakob Bin Che Man, Awis Qurni Sazili, (2012) Halal authenticity issues in meat and meat products, *Meat Science* 19, p. 207-214

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษามาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

ใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

ชื่อผู้ให้ข้อมูล..... เลขที่ ถนน

แขวง..... เขต..... จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามในช่องว่าง โดยใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. เพศ 1.ชาย 2. หญิง
2. อายุ 1. ต่ำกว่า 30 ปี 2. 30-40 ปี
 3. 40-50 ปี 4. มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
3. ขนาดของกิจการ (ผลประกอบการ) หากเป็นพนักงาน ชั่วโมง 3-5
 1. ต่ำกว่า 5 ล้านบาท 2. 6-10 ล้านบาท
 3. 11-20 ล้านบาท 4. มากกว่า 21 ล้านบาท
2. ทุนจดทะเบียน
 1. ต่ำกว่า 5 ล้านบาท 2. 5-10 ล้านบาท
 3. 11-20 ล้านบาท 4. มากกว่า 21 ล้านบาท
3. กิจการของท่านดำเนินธุรกิจในรูปแบบใด
 1. กิจการเจ้าของคนเดียว 2. ห้างหุ้นส่วน (จำกัด)
 3. บริษัท จำกัด 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. บริษัทดำเนินธุรกิจด้านการผลิตมาเป็นเวลากี่ปี
 1. 1-3 ปี 2. 4-6 ปี
 3. 7-9 ปี 4. มากกว่า 9 ปี ขึ้นไป.

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย X ลงในช่องที่เหมาะสม ตามเหตุผลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านแต่ละข้อมีระดับความคิดเห็นให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 = ไม่เห็นด้วย 3 = เห็นด้วยปานกลาง
4 = เห็นด้วยมาก 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน มีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. บริษัทมีการออกแบบกระบวนการผลิตเป็นไปตามมาตรฐานสากล					
2. บริษัทมีการบริหารการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบด้วยความปลอดภัย					
3. บริษัทมีระบบการควบคุมด้านคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการผลิต					
4. บริษัทมีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ					
5. บริษัทมีการควบคุมต้นทุนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ					
6. บริษัทมีการวางแผนการผลิตรวมได้ตามความต้องการของฝ่ายผลิตในทุกสายการผลิต					

ปัจจัยด้านทรัพยากร มีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. บุคลากรทุกระดับในองค์กรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
2. บุคลากรสายปฏิบัติการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจในการทำงาน					
3. ทุกคนในองค์กรมีการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด					
4. บริษัทมีการบริหารการเงินได้อย่างพอเพียงกับความต้องการในการผลิต					
5. การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบมีต้นทุนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ					
6. บริษัทมีสภาพคล่องในการบริหารการเงิน					

ปัจจัยด้านความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน มีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. ผู้ขายปัจจัยการผลิตส่งวัตถุดิบได้ตรงตามเวลาอย่างสม่ำเสมอ					
2. บริษัทของท่านรับวัตถุดิบได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้					
3. บริษัทคำนึงถึงผลประโยชน์ของหุ้นส่วนเสมอ					
4. บริษัทได้รับความร่วมมือจากผู้ขายปัจจัยการผลิตอย่างสม่ำเสมอ					
5. บริษัทได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป					
6. บริษัทเป็นพันธมิตรทางธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตจำนวนมาก					
7. บริษัทมีพันธมิตรด้านการขนส่งสินค้าสำเร็จรูปตลอดห่วงโซ่อุปทาน					

ปัจจัยด้านความเข้มแข็งของเครื่องหมายฮาลาล มีอิทธิพลต่อมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบการผลิตและความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. บริษัทของท่านได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานอาหารครบถ้วน					
2. บริษัทของท่านมีผู้เชี่ยวชาญมาตรฐานด้านคุณภาพ					
3. บริษัทของท่านได้รับการตรวจติดตามมาตรฐานโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานอาหารอย่างสม่ำเสมอ					
4. บริษัทของท่านมีการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต					
5. บริษัทของท่านเข้มงวดด้านคุณภาพตลอดกระบวนการผลิต					
6. วัตถุดิบในการผลิตมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน					
7. มีการบริหารปริมาณการผลิตได้ตามความต้องการของลูกค้า					

มาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. บริษัทของท่านมีกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบอาหารที่ได้คุณภาพ					
2. บริษัทของท่านมีอุปกรณ์เครื่องมือในการเคลื่อนย้ายได้มาตรฐาน					
3. บริษัทของท่านกำหนดมาตรฐานเดียวกับมาตรฐานสากล					
4. ท่านให้ความสำคัญกับเครื่องหมายมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารในการผลิตสินค้า					

มาตรฐานความปลอดภัยของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาตรฐานกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ

ข้อความ	5	4	3	2	1
1. บริษัทของท่านเป็นผู้นำด้านมาตรฐานความปลอดภัย					
2. บริษัทของท่านได้รับโอกาสที่ดีในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน					
3. ท่านดำเนินการตามมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนดครบทุกมาตรฐาน					
4. บริษัทของท่านได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพฮาลาลอย่างต่อเนื่อง					
5. เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลสร้างโอกาสทางการตลาดของสินค้าอาหารในอาเซียน					
6. เครื่องหมายคุณภาพฮาลาลของไทยได้รับความเชื่อถือในระดับโลก					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ปัจจัยอื่น ๆ ที่ท่านคิดว่ามีผลต่อกระบวนการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและความปลอดภัยในการผลิต
.....
.....
- ท่านคิดว่าการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แปรรูปในประเทศไทยอย่างไร
.....
.....
- การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนในกลุ่มอาเซียน ท่านคิดว่าจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง
.....
.....
- การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนที่มีประชากรมุสลิมเกือบร้อยละ 50 ท่านคิดว่าจะเตรียมความพร้อมอย่างไรบ้าง
.....
.....
- ท่านคิดว่าภาครัฐควรให้การสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องใดบ้าง
.....
.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือและการสละเวลาอันมีค่าของท่าน

กรุณาส่งคืน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นะมิ 86 ถนนพิชญ์โลก แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 02-2829-101 ต่อ 1221 และ 083-1983021

ประวัตินักวิจัย

ประวัติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นะมิ

ชื่อ -นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นะมิ

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชาการจัดการ

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เลขที่ 86 ถนนพญาโลก แขวงสวนจิตรลดา

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

e-mail address

mariamnami@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก - ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต (ปร.ค.) บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาโท - บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปริญญาตรี - บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) การแนะแนว

การศึกษา การประชาสัมพันธ์

ผลงานด้านงานวิจัย

“ภาวการณ์มีงานทำของบัณฑิตและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์” งบประมาณ
ผลประโยชน์คณะบริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2549

“แนวโน้มความต้องการบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจ” งบประมาณผลประโยชน์คณะ
บริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2551

“การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาบริหารธุรกิจ” งบประมาณผลประโยชน์คณะ
บริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2552

“การตัดสินใจส่งออกอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของผู้ประกอบการในประเทศไทย”
จากงบประมาณแผ่นดิน ปี 2552

“การเกิดขึ้นและการดำรงอยู่ของการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
งบประมาณผลประโยชน์คณะบริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2554 (วิจัยร่วม)

“การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายอุปทานอาหารฮาลาลประเภทเนื้อสัตว์และอาหารทะเลแปรรูปของประเทศไทยสู่ภูมิภาคอาเซียน” งบประมาณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปีงบประมาณ 2554

“การศึกษาความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารแปรรูปของชาวมลายูเซีย” จากงบประมาณแผ่นดิน ปี 2554

“ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลสู่ตลาดตะวันออกกลาง” (ปีงบประมาณ 2555)

“ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีงานทำของบัณฑิตภายใต้ผลกระทบของการเสรีด้านแรงงานของกลุ่มประชาคมอาเซียนในประเทศไทย” (ปีงบประมาณ 2555)

“ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อการบริหารจัดการแบบ green logistics ในธุรกิจการขนส่งทางบกในประเทศไทย” (ปีงบประมาณ 2555) วิจัยร่วม

แผนงานวิจัย“แนวทางการเตรียมความพร้อมเชิงกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน” (ปีงบประมาณ 2557)

1. โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ให้บริการธุรกิจสปาฮาลาลเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หัวหน้าโครงการวิจัย

2. โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการผู้ให้บริการธุรกิจสปาฮาลาลเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ผู้ร่วมวิจัย

3. โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษามาตรฐานธุรกิจสปาฮาลาลเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ผู้วิจัยร่วม

หนังสือ และตำรา

วิชาการเลขานุการส่วนตัว

วิชาพิมพ์ดีดไทย เล่ม 1

วิชาพิมพ์ดีดไทย เล่ม 2

วิชาพิมพ์ดีดอังกฤษ เล่ม 1

วิชาพิมพ์ดีดอังกฤษ เล่ม 2

วิชาการบริหารการผลิต